

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

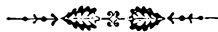
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Real - Lexicon

over

DE HOMERISKE DIGTE.

2^{det} Hefte.

Indbøndelseskrift

til

den offentlige Examen i Randers lærde Skole
i September 1843

af

J. C. Sundrup,
Adjunct og Inspector ved Skolen.

RANDERS.

Trykt i J. M. Elmendorffs Officin.

For flere Sider er jeg bleven opfordret til at fortsætte dette Lexicon, og navnlig har Sr. Rector Mag. Ingerslev (i 1 B. 2 S. af det af Dr. Paludan-Müller redigerede Tidsskrift for Literatur og Kritik) offentligt opmuntret mig til at fuldføre dette Arbeide. Dog har Rector Ingerslev tillige velvillig raadet mig til at indskrænke den af mig fulgte Plan med stadigt Sensesyn til Disciplenes Tarv, for at Værket ikke skulde blive af altfor stort Omfang. Men medens jeg med Redebonhed erkjender, at jeg i mindre vigtige Artikler, ved at stræbe efter en vis Fuldstændighed, er bleven altfor vidtløftig, vil dog, som jeg haaber, allerede nærværende Seste vise, at dette Lexicon ingenlunde vil faae det betydelige Omfang, som man maaskee efter første Seste forventede. Ogsaa maa jeg tilføie, at jeg deels havde anvendt for megen Tid paa det næsten halvfuldendte Arbeide til at jeg kunde overtale mig til atter at opgive det, og begynde forfra efter en ny Plan, deels ogsaa formener, at det, efterat nærværende Lexicon er fuldført, vil blive mig langt lettere i en ny Udgave at foretage de fornødne Forandringer, naar jeg har havt Leilighed til at høre flere Domme, og, som jeg haaber, været saa heldig at faae veiledende Bemærkninger fra forskjellige Sider. Naturligvis er det i Særdeleshed de mythologiske Artikler, der frembyde mange Vanskeligheder, og uagtet jeg er mig bevidst, at have anvendt Flid herpaa, føler jeg dog fuldkomment, hvormedget mit Arbeide især i denne Retning trænger til velvillig

Overbærelse. Jeg har imidlertid stræbt at give et Overblik over de Forestillinger, som i de homeriske Digte forbindes med de forskjellige Guddomme, og dertil søiet en nogenlunde fuldstændig Beretning om disse Guddommes hele Optræden i samme. Dette sidste har jeg saa meget mindre kunnet ansee for overflødigt i et Romersk Reallexicon, som endogsaa Nisch i hans almindelige mythologiske Lexicon giver et lignende om end usiagtigt Referat. I to eller høist tre følgende Sæfter har jeg det Saab, at see dette Arbeide fuldendt. Hvis det da bliver befundet brugbart, vil det ubetydelige Oplag, der kommer i Boghandelen, snart være udsolgt. Maaſkee vilde det da i en nye og noget forfattet Udgave være hensigtsmæssigt, at optage alle de hos Virgil og Socrates forekommende mythologiske, historiske og geografiske Navne, hvorved Stoffet forholdsmæssig ikke vilde blive betydeligt forøget.

København den 31te August 1843.

F. E. Høndrup.

B.

Bakcheios (*Βάκχαιος, εἴη, εἶον*), hvad der angaaer Bakchos (Dionysos) eller hans Feste; bakchist. *Βάκχαιος Αἰόρρασος* Hom. hymn. 18, 46. Navnet Bacchos forekommer ikke i de homeriske Digte.

Balios (*Βάλιος, ov, δ*), en af Achilleus's ubedelige Heste, var avlet af Harpyjen Podarge og Zephyros¹⁾. Den anden Hest heed Kanthos. Poseidon havde skjenket dem til Peleus, der igjen havde givet Achilleus dem.²⁾ Med dem lob forresten — som *παρήγορος*, Haandhest — en ubedelig Hest Pedasos, som Achilleus havde gjort til Bytte i Thebai,³⁾ indtil denne dræbtes i det tredje Slag af Sarpedon.⁴⁾

¹⁾ Il. 16, 149. ²⁾ Il. 23, 272. 17, 443. 16, 381. 867. ³⁾ Il. 16, 152 flg. ⁴⁾ Il. 16, 467 flg.

Bathykles (*Βαθυκλῆς ἦος, δ*), en Myrmidoner, Søn af Chalkon, en riig og anseet Mand i Hellas, deltog i Toget imod Troia, og fulgte med Patroklos i det tredje Slag, i hvilket han fæledees af Lyfieren Glaukos. Il. 16, 594.

Bateia (*Βατεία, ας, ἡ*), en Hoi udenfor den skaiske Port ved Slios, hvor Troerne stundom opstillede sig til Kamp imod Achaierne. Den sagdes at være Myrines Gravhei.¹⁾ Denne Myrine har man antaget for at have været en Amazone, især fordi hun kaldes *πολύσκαρδμος*,²⁾ der efter Strabons³⁾ Mening skulde betyde hurtig eller øvet i at styre Heste, men man ser let hvor usikker denne Slutning er. Andre have meent, at Heien Bateia havde Navn efter Batea, der ogsaa kaldtes Arisbe,⁴⁾ en Datter af Teukros, der ægtede Kong Dardanos.

¹⁾ Il. 2, 813-14. ²⁾ Il. 2, 814. ³⁾ l. 12, 8 pag. 573 (66-67 T.) l. 13, 4. pag. 623 (147 T.) ⁴⁾ Schol. til Lycophr. 29. Emi. Lycophr. 1308. ⁵⁾ Apldr. 3, 12, 1. Diodor. Sic. 4, 75.

Bellerophontes (*Βέλλεροφόντης, ov, δ* af *Βέλλερος* og *φόνη* d. e. Belleros's Drabsmand), Tilnavn for Hippobonos,¹⁾ Sønnesøn af Aioliden Sisyphos, og Søn af Glaukos,²⁾ Konge i Korinthos, og Eurymede.³⁾ Navnet Bellerophontes skal han ifølge et senere Sagn have faaet

da han ved et ulykkelig Tilfælde dræbte Belleros, der herskede i Korinthos.⁴⁾ Landflygtig formedelst dette Mord drog han til Proitos, Konge i Argos, der sonede ham herfor, men hvis Gemalinde Anteia,⁵⁾ eller Stheneboia⁶⁾ blev forelsket i ham. Da han ikke gjengjældte denne Kjærlighed anklagede hun ham hos sin Mand, som den, der efterstræbte hendes Dyd og hans Liv. Proitos vilde dog ikke selv hevne sig paa ham, men sendte ham med en sammenlagt Tavle, der i hemmelige Tegne indeholdt en Opfordring til at dræbe ham, til sin Svigerfader Jobates, Konge i Lykien. Denne modtog ham gjeſtevenlig, og spurgte ham efter de Tidens Stik først efter 10 Dages Ophold om hans Navn og Værende. Da han havde faaet Underretning herom af Tavlen paalagde han ham først at dræbe Uhyret Chimaira, der just dengang plagede Lykien. Dette Hverv fuldbragte han ogsaa lykkeligt, efter senere Sagn ved Hjælp af den bevingede Hest Pegasus, der var avlet af Poseidon og Medusa, og som Athene var ham behjælpelig med at tæmme.⁷⁾ Derefter sendte Jobates ham paa to Krigstog; først nemlig imod Solymerne, og derpaa imod Amazonerne. Efterat han ogsaa lykkeligt havde bestaaet disse Kampe, opstillede han et Baghold imod ham for at dræbe ham; men ogsaa denne Plan mislykkedes, Bellerophontes dræbte dem Alle, og da Jobates endelig saac, at han maatte være en Yndling af Guderne, gav han ham Andeel i den kongelige Magt og sin Datter Philonoe⁸⁾ til Ægte. Med hende avlede han Isandros, Hippolochos og Laodameia, der ved Zeus blev Moder til Sarpedon, men derfor dræbtes af Artemis. Isandros faldt paa et Tog imod Solymerne; men Hippolochos fik en Søn Glaukos, der var en af Lykiernes Anførere paa den tredje Krigs Tid og kom Priamos til Undsætning.⁹⁾ Bellerophon selv blev siden forladt af Lykken. Efter Homeros¹⁰⁾ blev han omsider Guderne forhadet og vankede menneskeskye omkring paa den aleiske Slette i Kilikien. Efter senere Sagn vilde han paa Pegasus svinge sig op til Olympien; men styrtede ned af Hesten, som Zeus ved en Bremse (*οἰστρός*) havde gjort rasende, og blev blind.¹¹⁾

¹⁾ Schol. II. 6, 155. Tzet. Lycophr. v. 17. ²⁾ II. 6, 155. Apldr. 2, 3, 1; eller Poseidon Schol. II. a. St. ³⁾ Apldr. 1, 9, 3. eller Nyfos's Datter Eurynome. Hygin. fab. 157. ⁴⁾ Schol. II. a. St. Efter andre Angivelser dræbte han sin egen Broder Deliadest eller Peiron eller Alkimenes. Apldr. 2, 3, 1. Tzet. Lycophr. a. St. ⁵⁾ II. a. St. ⁶⁾ Eustath. til II. a. St. Sml. Apldr. 2, 3, 1. Horat. Od. 3, 7, 13 og Acro sst. ⁷⁾ Pausan. 2, 4, 1. Hesiod. Theog. 325. ⁸⁾ Apldr. 2, 3, 2. Tzet. Lycophr. 17. Cf:

ter andre Angivelser heed hun enten Kasjandra (Schol. II. a. Et.) eller Antikleia (Schol. Pindar. Ol. 13, 83). ⁹⁾ II. 6, 196:211. ¹⁰⁾ II. a. Et. ¹¹⁾ Pindar. Isthm. 6, 44 og Schol. Pindar. Ol. 13, 83. Tzetz. Lycophr. Cass. 17. Horat. Od. 4, 11, 26. Ovid. Ib. 257.

Besa (Βῆσα, ης, ῆ), efter Homeros¹⁾ en Stad i Lokris, paa den tredje Krigs Tid under den mindre Ajas's Herredømme; men efter Strabon²⁾ blot en Skovdal (βίσσα) i Nærheden af Kalliaros i Lokris.

¹⁾ II. 2, 532. ²⁾ lib. 9, 4 pag. 426 (289 T.)

Bianor (ep. Βιήνωρ, ορος, ό), en troist Uderansfører, der i det tredje af de i Iliaden beskrevne Slag fik Die paa Agamemnon, og sprang ned af sin Vogn for at stille sig imod ham, men sig selv til liden Vaade, da Agamemnon dræbte først ham og derpaa hans Vognstyrer Dikæus. II. 11, 92 flg.

Bias (Βίας, υτος, ό), I. fra Pylos, en Søn af Amythaon og Eidomene, og Broder til Spaamanden Melampus.¹⁾ Han elskede Pero, en Datter af Neleus, Konge i Messenien; men denne vilde kun gifte sin Datter med den, der som Brudestjænk (έδρα) gav ham en Duæghjerd, som Iphiklos, en Søn af Phylakos,²⁾ Herster i Phylake i Thessalien, holdt i Bevogtning. Bias overtalede sin Broder Melampus til at forsøge dette Foretagende, omdendstjondt denne som Spaamand vidste, at han vilde blive tagen til Fange af Iphiklos. Dette skete ogsaa, men efter et Aars Forlob frigav Iphiklos ham igjen, da han havde fundet Veilighed til at give hiin et gavnligt Raad,³⁾ og stænkede ham tillige den omtalte Hjord. Denne førte han til Pylos til sin Broder, der ved denne erholdt Pero til Kone.⁴⁾ Hun fødte ham Sønnen Talaos, der blev Fader til Adrastos, Mekisteus og Amphiaraos's Gemalinde Eriphyle.⁵⁾ Efter et andet Sagn⁶⁾ ægtede Bias senere Lysippe, Datter af Kong Preitos i Argos, og erholdt tillige med sin Broder Andeel i Regjeringen sammesteds, da Melampus havde helbredet de der i Affindighed geraadete D.inder.

¹⁾ See Amythaon og Melampus. ²⁾ II. 2, 705. 13, 698. Der er derfor ingen Modsigelse imellem Od. 15, 231 hvor Phylakos's Borg nævnes, og Od. 11, 290 og 296, hvor Iphiklos udtrykkelig omtales som den, hvis Duæg Bias stulde staafe tilveie. ³⁾ See Iphiklos. ⁴⁾ Od. 11, 287 flg. og Scholiastens fra Pherekydes saante Fortælling til dette Sted. Od. 15, 225 flg. ⁵⁾ Apd. 1, 9, 13. ⁶⁾ Schol. Od. 15, 225 (efter Pherekydes) Herodot. 9, 34. Apldr. 1, 9, 12. 2, 2, 2. Serv. Virg. Eclog. 6, 48. Diodor. Sic. 4, 68. Eml. Paus. 2, 18, 4.

II, En anden Pylis, der levede senere og deltog i Toget imod Troia, paa hvilket han nævnes som en af Nestors Underansøgere. II. 4, 296.

III, En af Athenaiernes Underansøgere i Kampen for Troia, hvor han omtales i det tredje Slag. II. 13, 691.

IV, En Troer, hvis Sonner Laogonos og Dardanos deltog i Troias Forsvar, men i det fjerde Slag ubestridt vildt traf Achilleus, der dræbte dem begge. II. 20, 460.

Boagrius (*Βοάγριος*, or, *ὁ*, nu Terremotto), en Bjergrøst i Lokris, der med et foranderligt Lob randt forbi Staden Thronion ud i sinus Maliacus.¹⁾ Paa Strabons Tid havde den Tilnavnet Maues.²⁾

¹⁾ II. 2, 533. ²⁾ Strab. lib. 9, 4 pag. 426 (289 T.), smt. I. 1, 3 pag. 60 (96 T.)

Boethoides (*Βοηδοίδης*, or, *ὁ*) Son af Boethoos, d. c. Menelaos's Tjener Eteoneus. Od. 4, 31. 15, 95. 110.

Boibe (*Βοίβη*, ης, *ἡ*), en Stad i Pelasgiotis i Thessalien i Nærheden af Pherai. Begge disse Byer stode paa den tredje Krigs Tid under Eumelos's Herredomme.¹⁾ Boibe nævnes ogsaa blandt de smaae Byer, hvis Indvaanere Demetrius Poliorketes senere fik til at flytte sammen, da han anlagde Demetrias.²⁾ I Nærheden af den laae Søen Boibeis (*ἡ λίμνη Βοιβηίς*, *ἰδος*), der uden synligt Afløb optog flere af Thessaliens smaae Floder.³⁾

¹⁾ II. 2, 712. ²⁾ Strab. I. 9, 5 p. 436 (305 T.) pag. 438 (319 T.)

³⁾ II. 2, 711. Strab. I. 9, 5 p. 430 (295 T.) p. 441 flg. (314 flg. T.)

Boibeis, see Boibe.

Boiotes (*Βοιωτοί*, *ἄνρ, ὁ*). See Boiotier.

Boiötia (*Βοιωτία*, ας, *ἡ*) et frugtbart og anseeligt Landskab i Mellemgrækenland, hvis Størrelse anslaaes til 58 □ Mile.¹⁾ Det havde Navn enten efter Apollons Koe (*Βοῖς*), der var Veiviser for Kadmos, da han vilde anlægge Kadmeia,²⁾ eller efter en gammel Heros Boiotos, der var en Son af Itonos³⁾ eller af Poseidon.⁴⁾ Det grændsede imod Nord til det opuntiske Lokris, imod V. til Euripos, imod S. til den korinthiske (frisfiske) Bugt, Megaris og Attika (hvor Kithairon og Parnes omtrent dannede Grændsen), og imod V. ved Helikon til Phokis. Af Floder i Boiötien omtaler Homeros Alopeos, der faldt ud i Euripos,⁵⁾ og Kephisos,⁶⁾ der faldt ud i Søen Kopais; hvilken Søe han derfor giver Navnet den kephisfiske (*ἡ λίμνη Κηφισοίς*).⁷⁾ Af Stæder nævner han⁸⁾ følgende 29: Hyria, Aulis, Schoinos, Skolos, Eteonos, Thespeia, Graia, Mykalessos, Harma, Gilestion, Erythrai, Eleon, Hyle, Petron, Skalea, Medeon, Kopai, Guttressis, Thisee, Kere-

neia, Haliartos, Plataia, Olfias, Hypothebai,¹⁾ Duchestos, Arne, Midcia, Nisa og Anthedon; samt særstilt desuden de af Minyer beboede Stæder Aspledon og Orchomenos.¹⁰⁾ Landet var deels Bjergland, deels Lavland. Lavlandet bestod fornemlig af 3 Dele, nemlig ved Søen Kopais, Asopos's Flodgebet, og ved den krisaiske Bugt. Af disse Dele lignede det kopaiske Lavland ganske Thessaliens af Bjerge omfrandsede Kjelddale. Omendstjendt Søen Kopais ved underjordiske Kanaler (Katabothrer) affatte en Deel af sit oversflodige Vand til Euripos, vare dog de omliggende Egne udsatte for Overvømmelser, hvorfor Indvaanerne allerede fra ældgammel Tid havde daanet kunstige Aflob. Over Boiotiens fugtige Dale laae en tyk og taaget Luft,¹¹⁾ Jordstjely vare ikke sjeldne.¹²⁾ Vinteren var vaad og kold, ofte snefuld og stormende; Foraaret indtraadte sildigere end i Grækenlands øvrige Egne; dog modnedes alle Frugter hurtigt i de varme Somre; saa at Boiotien maa regnes blandt Grækenlands frugtbareste Egne.¹³⁾ Det frembragte især Hvede og Træfrugter; selv Palmen modnedes ved Aulis;¹⁴⁾ Vinstokken groede især ved Arne,¹⁵⁾ og Boioterne ansaaes for de første Græker, der havde lagt sig efter Vinavl;¹⁶⁾ eller som Habelen sagde Dionysos var født i og drog ud fra Thebai.¹⁷⁾ Indskydelse paa Indvaanernes musikaliske Sands havde Kloiteroret (δώραξ), som vorede ved Kopais og Floden Kephissos.¹⁸⁾ Heste¹⁹⁾ og Dværgavlne²⁰⁾ var betydelig. Paa Bjergene jagede man efter Bildsviin;²¹⁾ hvorimod de lave Egne omkring Kopais forsynede Torvet i Athenai rigeligt med Anglevildt,²²⁾ og Søen selv ydede udmærket store Mal, som Athenæerne satte megen Priis paa.²³⁾ Bjergene vare rige paa Støve, Jern og en mørkegraae Marmorart, der gav Boioternes Templer hiin mørke Tone, der saa ganske stemmede med Indvaanernes Charakter. Fra Kysten ved Euripos fik man Salt.

1) K. D. Müller, Archom. pag. 31. Efter Clintons Beregning (Fast. Hellen. pag. 331) udgjorde det kun omtrent 52 □ Mile.
 2) Ovid. Metam. 3, 13. Hygin. fab. 178. 3) Pausan. 9, 1, 1.
 4) Hygin. fab. 157. 186. 252. 5) II. 4, 383. See Asopos.
 6) II. 2, 522. 7) II. 5, 709. Strabon, lib. 9, 2 pag. 407, (259 T.) antager dog, at der ved denne Søe maa forstaaes den mindre Søe Hylake, der laae Syd for Kopais Søen. See Kephissos. 8) II. 2, 496 flg. 9) Det er uvist, om der herved maa forstaaes det senere Potniai, eller ikke snarere den lavere Stad Thebai, i Modfatning til Borgen Kadmeia, der var ødelagt af Epigonerne. Strab. l. 9, 2 pag. 412 (266 T.) See Hypothebai. 10) II. 2, 511. 11) Horat. Epist. 2, 1, 244. Cic. de Fat. 4. 12) Strab. l. 9, 2 pag. 406 (256 T.) 13) II. 5, 710. Thucyd. 1, 2. Theophr. hist. pl. 8, 4, 15. 14) Paus. 9, 19, 5. 15) II. 2, 507. 16) Pausan. 9, 25, 1. 17) Plin. h. n.

4, 12. ¹⁹⁾ Pindar. Pyth. 12, 25. Theophr. hist. pl. 4, 11. ¹⁹⁾ Pindar. Ol. 14, 1 flg. ²⁰⁾ Pausan. 9, 12, 1. ²¹⁾ Pausan. 9, 23, 4. ²²⁾ Aristoph. Acharn. 876 flg. ²³⁾ Aristoph. Acharn. 879. 961. Pax 1004. Athenæus 7, 297 flg.

Boiøtier (*Βοιωτῖοι, οἱ*). Boiøtiens ældste Indvaanere vare af forskjelligige Stammer, som Landets naturlige Frugtbarhed havde hidlokket. De af Homeros omtalte Boiøtier¹⁾ maa antages at have været Kadmeier (Phoiniker), der efter ældre barbariske Folk — Aoner, Lemniker, Keleger og Hyanter²⁾ — herstede i Boiøtien indtil Epigonernes Tug for en kort Tid forjog dem; dog vendte de atter snart tilbage. Homeros omtaler imidlertid ogsaa Minyerne, som Beboere af Stæderne Myledon og Drchomenos i Boiøtien.³⁾ 6000 Boiøtier deeltog paa 50 Skibe i Toget imod Ilios under Anførsel af Penelæos, Leitos, Arkesilaos, Protonor og Menios.⁴⁾ Efter den troiske Krig fordreves Boiøtierne atter af Pelasger og Thraker, og drog til Thessalien, hvor de bevarede deres Navn,⁵⁾ og hvorfra de omtrent 60 Aar efter Trojas Fald⁶⁾ atter vendte tilbage til Boiøtien, forenede sig med Mynerne og fordrev Pelasgerne til Athenai og Thraekene til Parnassos. Fra den Tid blev Navnet Boiøtien egentlig først fælleds for hele Landet; og Folket blev et Forbundsfolk. 14 af Landets betydeligere Stæder synes at have deeltaget i Forbundet, hvoraf dog senere flere Stæder uttraadte, saa at der paa den peloponnesiske Krigs Tid kun vare 10 tilbage.⁷⁾ Homeros skildrer Boiøtierne som modige og frigeriske,⁸⁾ kobbervandserende Mænd.⁹⁾ Ogsaa i de senere Tider bevarede de Rygtet om Tapperhed;¹⁰⁾ men da de som Agerdyrkere og Landmænd anvendte mere Flid paa Udviklingen af deres legemlige end af deres aandelige Kræfter,¹¹⁾ og tilegnede sig en vis Djerthed og Ustabilitet,¹²⁾ som dannede en absolut Modsatning til deres Naboer Athenaiernes lette, flebne og selskabelige Væsen, bleve de efterhaanden en Skive for disses Spotterier.¹³⁾

¹⁾ Il. 2, 494 flg. 5, 710. 13, 685. 700. 14, 476. 15, 330. osv. ²⁾ Strab. l. 9, 1 pag. 401 (248-49 T.) ³⁾ Il. 2, 511. Od. 11, 284. ⁴⁾ Il. 2, 494-510. ⁵⁾ Strab. o. St. ⁶⁾ Thueyd. 1, 12. ⁷⁾ Sml. R. D. Müller, Drchomenos pag. 403 og Kruse, Hellas, 2 B. 1, p. 542 flg. ⁸⁾ Il. 13, 685. 700. 17, 597. Sml. Hesiod. scut. Herc. 23 flg. ⁹⁾ Il. 15, 330. ¹⁰⁾ Diodor. Sic. 15, 50. Sml. Liv. 36, 6. ¹¹⁾ Corn. Nep. Alcib. 11. Epam. 5. ¹²⁾ Strab. l. 9, 1. pag. 401. (248 T.) ¹³⁾ Horat. epist. 2, 1, 244. Athenaierne forekastede dem *ἀνασθησία*. Demosthen. de pace § 15 (pag. 66 T.) *ὡς Βοιωτῖα*. Pindar. Ol. 6, 90.

Bootes (*Βοώτης, οἱ, ὁ* = *βοῦτης* Drehyrden), et Stjernebillede i den nordlige Halvkugle, hvorefter Homeros kaber Odysseus' rette sin Cours.¹⁾ Den findes i Nærheden

af den store Bjørn (Carlsvognen), som den antages at styre og bevogte, hvorfor den ogsaa havde Navnet Arktophylax (*Ἄρκτοφυλάξ*).²⁾ Arkturos var derimod egentlig en enkelt udmærket Stjerne i dette Stjernebillede,³⁾ men sammenblandedes dog undertiden dermed.⁴⁾ Den bevægede sig kun langsomt.⁵⁾ Ligesom Arktos (Carlsvognen) antoges at være den af Hera til en Bjørn (*ἄρκτος*) forvandlede Kallisto,⁶⁾ saaledes var Bootes Kallistos og Zeus's Son Arkas. Efter Dvids Fortælling⁷⁾ mødte nemlig Arkas i en Alder af 15 Aar sin Moder, der var forvandlet til en Bjørn, og vilde have stude hende uden at kjende hende, hvis ikke Zeus havde forbarmet sig over dem begge og sat dem som Stjernebilleder paa Himlen.

1) Od. 5, 272. 2) Eusthath. til Od. a. St. Arat. Phæn. 92. (Cic. Arat. 96). Cic. N. D. 2, 42. Manil. Astron. 1, 323. 3) Cic. a. St. 4) Virg. Georg. 1, 204. Serv. til Virg. Georg. 1, 68. 5) Grunden hertil var, at dette Stjernebillede var i Nærheden af Nordpolen og dets Bane altsaa forholdsmæssig kort. Ovid. Met. 2, 177 (Iardus). Ovid. Fast. 3, 405. Iuvenal. Sat. 5, 23 (piger). 6) See Arktos. 7) Metam. 2, 496 flg. Fast. 2, 181 flg. Sml. Hygin. Astron. 2, 1 og 4.

Boreas (*Βορέας*, *ov*, *δ*), den heftigt blæsende Nordenvind (*aquilo*, *septentrio*, *aparetiās*), var efter Hesiodos¹⁾ Son af Astrapos og Eos, og Broder til Notos og Zephyros. Han boede sammen med Zephyros i Thrake,²⁾ og avlede under en Hingst's Skikkelse med Erichonios's Hopper 12 Føl.³⁾ Efter et senere Sagn⁴⁾ bortførte han Erechtheus's Datter Dreithyia, og avlede med hende Zetes og Kalais og Phineus's Gemalinde Kleopatra.

1) Theog. 378. 2) Il. 23, 200. 229--30. 9, 5. Sml. Callimach. h. in Del. 63. 3) Il. 20, 223; altsaa Vidnesbyrd om disses Hurtighed. Ligeledes avlede Zephyros Achilleus's berømte Heste Konthos og Balios med Harpyien Podarge. See Balios. 4) Acusil. Schol. Od. 14, 533. Apldr. 3, 15, 2. Apollon. Rhod. Argon. 1, 211. Ovid. Metamorph. 6, 683 flg.

Boros (*Βόρος*, *ov*, *δ*). I. En Græker, Son af Pelicres og en Svigersøn af Pelcus, da han var gift med Achilleus's Søster den smukke Polydora, som ved Blodguden Spercheios blev Moder til Menesthios, der var en af Myrmidonernes Anførere paa Toget imod Troia. Il. 16, 173. 177 flg. Apldr. 3, 13, 1. Sml. 3, 13, 4.

II. En Pyder, der boede i Staden Larne. Hans Sen Phaisios kom Priamos til Hjælp, men dræbtes i det første af de i Iliaden beskrevne Slag af Kreteren Idomeneus. Il. 5, 43 flg.

Briareos (*Βριάρεος*, ω, δ), en vældig Kjempe med 100 Arme, der kaldtes saaledes af Under, men hos Menesker havde Navnet *Ligeion*. (See *Ligeion*.) II. 1, 433.

Briseis (*Βρισηΐς*, ιδος, η), Datter af Brise's d. e. *Hippodameia*,¹⁾ gift med *Eucnos's* Søn *Mynes*, Herker i *Pyrrhesfjos*. Under *Troias* Beleiring indtog *Achilleus* *Staden Pyrrhesfjos*, dræbte hendes Mand, hendes Svoger *Epistrophos* og tre Brødre og bortførte hende i *Fangenuskab*.²⁾ *Homeros* roser ofte hendes Skjønhed.³⁾ *Achaierne* skjenkede hende ved *Byttets* Deling til *Achilleus*,⁴⁾ der effede hende hvit,⁵⁾ saa at hun endog havde Haab om, at han vilde føre hende hjem med sig til *Phthia* og ægte hende.⁶⁾ Da *Agamemnon* senere tildeels ved *Achilleus's* Medvirkning nedtes til at tilbagegive *Præsten Chryses* sin Datter *Astynome* (*Chryseis*), fratog han *Achilleus* *Briseis* og foraarjagede derved den fordærvelige *Tvist*, der berovede ham *Achilleus's* Hjælp i *Krigen*.⁷⁾ Forit efterat *Patroklos* var fældet af *Hektor* og *Achilleus* besluttede atter at tage *Deel* i *Kampen* for at hevne hans Død, sendte *Agamemnon* *Briseis* urørt tilbage til *Achilleus*.⁸⁾ Da hun atter traadte ind i hans Telt kastede hun sig over *Patroklos's* Lig, som hun vædede med sine Taarer, medens hun klagede sin Sorg over *Tabet* af denne troe Ven.⁹⁾ *Achilleus* skjenkede hende derfor atter sin Gavn.¹⁰⁾ Hendes senere Skjebne efter *Achilleus's* Død omtales ikke.

¹⁾ II. 1, 184 og *Eustath.* jst. *Diets.* *Cret.* 2, 17. ²⁾ II. 19, 292. 2, 689 flg. 19, 60. ³⁾ II. 1, 184. 19, 246. (*καλλιπάρηος*;) 2, 689: *εὐζωμος*. 19, 282: *ἰδέλη χροσέη Ἀγροδίην*. ⁴⁾ II. 1, 185. 299. 392. ⁵⁾ II. 1, 348. ⁶⁾ II. 19, 292 flg. ⁷⁾ See *Achilleus*. ⁸⁾ II. 19, 261 flg. ⁹⁾ II. 19, 282 flg. ¹⁰⁾ II. 24, 676.

Brise's (*Βρισηΐς*, εος, δ) var efter en Beretning hos *Eustathios*,¹⁾ i hvilken man gjenfinder de senere *Mythographers* *Bestræbelser* for ved *Slægtskabsforhold* at forbinde *saadanne* *Personer*, hvis *Skjebne* havde nogen *Interesse* og hvis *Familieforhold* vare *ubekjendte*,²⁾ en Søn af *Arveys* og Brøder til *Chryses*. *Eustathios* fortæller ogsaa, at han boede i *Pedasos*. *Homeros* omtaler ikke hans *Bolig*. Hans Datter var *Achilleus's* *Effede* *Hippodameia* eller *Briseis*. See *Briseis*.

¹⁾ II. 1, 184. *Müll.* ²⁾ See *Thersites*.

Bryseai (*Βρυσαί*, ων, ep. *Βρυσαίαι*), en gammel *Stad* i *Lakonien*, S. for *Sparta*, stod paa den *troisse* *Krigs* *Tid* under *Menelaos's* *Herredømme*.¹⁾ Den havde et *Dionysos* *Tempel*, i hvis *Andre* der fandtes en *Vildestätte* af

Guden, som blot Quinder maatte see og anstille Dffringer ved. Paa Pausanias's Tid²⁾ eristerede Byen ikke mere, men Templet stod der endnu.

¹⁾ Il. 2, 583. ²⁾ Pausan. 3, 20, 4.

Budeion (*Βούδειον*, *ov, τό*), en Stad af ubekjendt Beliggenhed. Efter de venetianske Scholier¹⁾ laae den i Phthiotis i Thessalien, derimod henlægger Stephan fra Byzanté, der forresten kalder den Budeia, til Landskabet Magnesia.²⁾ Efter andre Angivelser³⁾ laae den i Boiotien og havde Navn efter Erginos's Moder Budeia. Kort før den troiske Krigs Tid beherskedes den af Epeig us, der drog til Pelens efter at have myrdet en af sine Slægtninge, og senere faldt paa Toget imod Troia.⁴⁾

¹⁾ til Il. 16, 572. ²⁾ en anden By Budeia laae i Phrygien.

³⁾ Eustath. til Il. a. St. ⁴⁾ See Agaktes.

Bukolion (*Βουκόλιον*, *ovoc, ό*), Laomedons ældste men nægte Son, avlede med Abarbarea Tvillingerne Nisepos og Pedasos, der begge fædtedes af Euryalos. Il. 6, 22.

Buprasion (*Βουπράσιον*, *ov, τό*), en Egn og en Stad i Elis ved Floden Parisos paa Grændsen af Achaia,¹⁾ der sendte Tropper imod Troia, og efter Homeros²⁾ var beboet af Epeier. Paa Strabons Tid eristerede der ikke mere en Bye af dette Navn.³⁾

¹⁾ Strab. l. 8, 7. p. 387 (225 T.) l. 10, 2 p. 453 (333 T.) ²⁾ Il. 2, 615. 11, 756. 760. 23, 631. ³⁾ Strab. l. 8, 3 pag. 340 (149 T.)

C.

Chalkis (*Χαλκίς*, *ιδος, ή*) l. Hovedstaden paa Euboa. (nu Egribo) laae paa Vesttiden af denne De ved Euripos og fremblomstrede senere som en vigtig Handelsstad, og blev paa den peloponnesiske Krigs Tid ved en Dæmning og en Broc forbundet med Boiotiens Fastland.¹⁾ Den skal tidlige være bleven kaldet Stymphelos, derefter Euboa, og endelig Chalkis, enten efter Asopos's Datter af dette Navn (der ogsaa kaldes Kombe), eller formedelst nogle nærliggende Robberminer, som denne Stads Indvaanere først gjorde Brug af.²⁾ Den skal være anlagt enten af Athenier,³⁾ eller af Albaner og Kureter.⁴⁾ Paa den troiske Krigs Tid stod denne som de øvrige boiotiske Byer under Elephenors Anførsel, der deeltog i Krigen.⁵⁾ Senere stod den afværende under Athenai, Makedonien, Antiochos, Mithridates,

osv. Det var til enhver Tid en vigtig Stad formedelt dens heldige Beliggenhed, dens Blomstren erkjendes af dens mange Colonier deels til Makedonien (hvor Halvoen imellem den strymoniske og thermaiske Bugt efter den erholdt Navnet Chalkidike) og Thracien, deels til Derne i Archipelagos, deels endelig til Italien (Cuma, Rhegium) og Sicilien. Taleren Isaios og Digteren Lyfophron vare fødte her. Aristoteles døde her.

¹⁾ Diodor. Sic. 13, 47. Strab. l. 9, 1 pag. 400 (245 T.), 403 (252 T.) Liv. 28, 7. ²⁾ Sml. Eustath. II. 2, 537. Diodor. Sic. 4, 72. ³⁾ Strab. l. 10, 1 pag. 447. (322 T.) ⁴⁾ Strab. l. 10, 3 pag. 465 (353 T.) Eustath. til II. 2, 536. ⁵⁾ II. 2, 536 flg.

II. En Stad i Mitolien, nær ved Havet (*Ἀρχαία*¹⁾) ved Mundingen af Floden Euenos, iffe langt fra et Bjerg af samme Navn. Den kaldtes ogsaa Hypochalkis.²⁾

¹⁾ II. 2, 640. ²⁾ Strab. lib. 10, 2 pag. 451 (330).

III. En Stad i Elis (Triphylia) iffe langt fra Rilden Krunoi, nu ubekjendt. h. in Apoll. 425. Strab. l. 8, 3 pag. 313 (154 T.)

IV. En lille Flod (*καλλιπέδαρος*) i Elis ved Staden af samme Navn. Od. 15, 295. Strab. l. 8, 3, p. 350 (166 T.)

Chalkodon (*Χαλκώδων*, *ωνος*, *ὁ*, med Kobbertænder *ὀδοῦς*). Søn af Abas,¹⁾ Konge over Abanterne paa Euboia, og Fader til Elephenor, der anførte dem paa Toget imod Troia.²⁾ Chalkodon dræbtes i en Kamp imellem Euboier og Thebaier af Amphitryon. Hans Gravminde saae man paa Veien til Chalkis.³⁾

¹⁾ Tzetz. til Lycophr. 1034. ²⁾ II. 2, 541. 4, 464. ³⁾ Paus. 9, 19, 3.

Chalkodontiades (*Χαλκωδοντιάδης*, *ων*, *ὁ*), Søn af Chalkodon, d. e. Elephenor. II. 2, 541. 4, 464.

Chalkon (*Χάλκων*, *ωνος*, *ὁ*), I. En rüg Myrmidoner, hvis Søn Bathykles ledsagede Achilleus imod Troia, men fæltedes i det tredje Slag af Glaukos. II. 16, 595.

II. En Hellenere, som Nestor gav sin Søn Antilochos til Baabendrager, med Forpligtelse steds at erindre ham om Nithiopieren (Memnon), for hvem Drakket havde advaret ham.¹⁾ Denne Chalkon blev forelsket i Penthesileia, og gif over til Troerne, men dræbtes tilligemed Penthesileia af Achilleus og blev efter sin Død foreskæftet af Hellemerne.²⁾ Homeros nævner ham iffe.

¹⁾ See Antilochos Anm. 20. ²⁾ Eustath. Od. 11, 467.

Charis (*Χάρης*, *ιτος*, *ῆ*), I Hephaistos's Gemalinde, efter Homeros's Skildring i Iliaden;¹⁾ efter Hesiodos²⁾ var det Aglaiä, efter Eustathios³⁾ derimod Thaleia. Homeros nævner iffe hendes Navn; men efter Demetrios's

Sang hos Phaiakerne i Odysseen⁴⁾ var Hephaistos gift med selve Kjærligheds-gudinden Aphrodite. S. Aphrodite. For begge Forestillinger ligger den Idee til Grund, at Hephaistos, som den meest kunstferne af alle Guder var forenet med en Gudinde for Skjønhed og Ynde; men derhos fremtræder ogsaa begge Steder den absolute Modsatning imellem den i Skjønhed og Pragt straalende Gudinde, og den hinkende og hæslige Guddom.

¹⁾ Il. 18, 382. ²⁾ Theog. 945. ³⁾ til Od. 18, 192. ⁴⁾ Od. 8, 267. flg.

II. (Plur. *Χάριτες*, *αι*, Gratiae), Skjønheds og Yndes Repræsentanter, Huldgudinder; Aphrodites bestandige Ledfagerinder. See Aphrodite. Skjønhed var en Gave af dem,¹⁾ og overhovedet sagdes Alt hvad der var sjønt, at være et Bærf af dem eller at ligne dem.²⁾ Homeros omtaler forskellige Slægter af dem,³⁾ men nævner blot een af dem ved Navn, nemlig Pasithea, som Hera lover Hypnos til Gemalinde.⁴⁾ Hesiodos⁵⁾ derimod angiver deres Antal til 3, som han kalder Aglaia, Euphrosyne og Thalia, Døtre af Zeus og Eurynome. Disses Dyrkelse skal først være indført i Grækenland af Erakles;⁶⁾ tidligere dyrkedes 2 Chariter af Lakedaemonierne, som kaldte dem Phaenna og Kleta,⁷⁾ og af Athenairne, der kaldte dem Hegemone og Auro.⁸⁾ De ældre Billedhuggere og Malere fremstillede Chariterne iførte Bevandter, men for Pausanias's Tid⁹⁾ var det bleven Skik at afbilde dem nøgne.

¹⁾ Od. 6, 18. ²⁾ Il. 5, 338. 17, 51. ³⁾ Il. 14, 267. Sml. Pausan. 9, 35, 1. ⁴⁾ Il. 14, 269. ⁵⁾ Theog. 907. Hermed stemmer Pindar Olymp. 14, 13 flg. og Apldr. 1, 3, 1. Efter Antimachos — en græsk kyklisk Digter, der levede omtrent 420 A. f. Chr. — vare de Døtre af Pelios og Ligele. Pausan. 9, 35, 1. Efter Servius (til Virg. Æn. 1, 720) vare de Døtre af Venus og Bacchus. ⁶⁾ Pausan. 9, 35, 1. Theokritos kalder dem (Id. 16, 104) derfor Døtre af Erakles. ⁷⁾ Pausan. 3, 18, 4. ⁸⁾ Paus. 9, 35, 1. ⁹⁾ Pausan. 9, 35, 2. Sml. Senee. de benef. 1, 3, 3.

Charops (*Χάρωπος*, *ος*, *δ*), Herster paa Den Syme, gift med Aglaia, og ved hende fader til Nikeus, som efter Achilleus var den smukkeste Græker, der drog imed Ilios. Il. 2. 672. Diodor. Sic. 5, 53.

Charops (*Χάρωψ*, *ος*, *δ*), Sen af Hippasos, var en fornem Troer, der draktes af Odysseus i det 3die af de i Iliaden bestrevne Slag.¹⁾ Hans Broder Sokos søgte forgæves at hevne hans Død, thi ogsaa han faldt for Odysseus's Landse.²⁾

¹⁾ Il. 11, 426. ²⁾ Il. 11, 446 flg.

Charybdis (Χάρυβδις, ιος, ἡ), en farlig Skippe eller Havhvirlvel ved Kysten af Sicilien i Strædet ved Messana, ligeover for Scylla. Homeros kalder den *δία*,¹⁾ *δερῆ*²⁾ og *όλοή*;³⁾ men det er ikke klart om han tænker sig den personificeret. Dog fortæller han, at den 3 Gange hver Dag indsluger og atter udsproiter Havets Bølger, hverved den tillige opsluger Alt, hvad der nærmer sig den.⁴⁾ Efter senere Sagn⁵⁾ var Charybdis en Datter af Poseidon og Ge, der udmærkede sig ved sin Graadighed, og dræbtes af Zeus's Lyn og nedstyrtedes i Havet, fordi hun havde bortført og fortæret nogle af Geryons Dyr; men ogsaa i Havet bevarede hun sin graadige Natur.

1) Od. 12, 104. 235. 2) Od. 12, 260. 430. 23, 327. 3) Od. 12, 428. 4) Od. 12, 105 flg. 236 flg. Eml. Apoll. Rhod. Argon. 4, 825. Lycophr. Cass. 743. Ovid. Metam. 7, 63. 5) Serv. til Virg. Æn. 3, 420.

Cheriron (Χείρων, ωρος, ὁ), efter Apollodoros¹⁾ en Søn af Kronos og Deanos's Datter Philyra, og Fader til Endeis, der ægtede Niakos og blev Moder til Pelæus og Telamon.²⁾ Homeros skildrer ham som den retfærdigste af Kentaurerne, Achilleus's og Asklepios's Lærer i Lægekunsten³⁾, (som han efter senere Beretninger skal have opfundet⁴⁾), og som en Ven af sin Datter søn Pelæus, hvem han stjenkede den berømte Landse, som Achilleus brugte i den troiske Krig.⁵⁾ Da han blev saaret af en af Herakles's Pile, og dette Saar var ubelbredeligt, fordi Pilen havde været dyppet i den lærnaiske Slanges Blod, bad han Zeus om Døden, men dette Dunse kunde, da han var ubødelig, kun opfyldes derved, at han stjenkede Prometheus sin Ubødelighed.⁶⁾ Zeus satte ham derpaa blandt Stjernerne.⁷⁾ Han var afbildet paa Apollons Throne i *Amynklai*⁸⁾ og paa Kypselos's Skrin.¹⁰⁾

1) 1, 2, 4. Eml. Hygin. fab. 138. Tzet. til Lycophr. Cass. 1200. 2) Apldr. 3, 12, 6. 3) Il. 11, 831. Han var efter Tzetzes a. St. den eneste af alle Kentaurer, der var avlet af Kronos, som af Frugt for Rhea havde for ham omfavne Philyra forvandle sig til en Hest. Alle de øvrige Kentaurer nedstammede fra Trion og Nephele. Eml. Apoll. Rhod. Arg. 2, 1231 flg. 4) Il. 4, 219. 5) Hygin. fab. 138. 274. 6) Il. 16, 143. 19, 390. 7) Apldr. 2, 5, 4. Ovid. Metam. 2, 649 flg. Fast. 5, 397 flg. 8) Hygin. Astron. 2, 38. 9) Pausan. 3, 18, 7¹⁰⁾ Pausan. 5, 19, 2.

Chersidamas (Χερσιδάμας, υρος, ὁ) en fornem Troer, der i det tredje Slag fældedes af Odysseus, just som han vilde stige ned af sin Bogn.¹⁾ Efter Apollodoros heed en af Priamos's Sønner saaledes.²⁾

1) Il. 11, 423. 2) 3, 12, 5. Hygin. fab. 90. kalder ham Chirodamas.

Chimaira (*Χίμαιρα*, ας, ἡ), et frygteligt Uhyre, der fortil havde Skikkelse som en Løve, i Midten som en Gæd, og bagtil som en Slange, af guddommelig Herkomst (*Γελοῦ γένος, οὐδ' ἀρ-ῥωπῶντων*,¹⁾ men opværet af en asiatiske Konge Amisodarus.²⁾ Det odelagde i lang Tid Lykiens Egne, men blev dræbt af Bellerophon, der understøttedes af Athene.³⁾

¹⁾ Il. 6, 179 flg. Efter Hesiodos (Theog. 319 Sml. Apldr. 2, 3, 1.) var det Typhaons og Echidnas Afkom. ²⁾ Il. 16, 328. ³⁾ Il. 6, 180 flg. Apldr. 2, 3, 2. See Bellerophon.

Chios (*Χίος*, ov, ἡ, nu Scio, Tyrk. Saki-Andasfi), en klippesuld (*στεινολόσσα*) men dog frugtbar De i det aigæiske Hav, ligesom for den klazomeniske Halvø af Lilleasien,¹⁾ berømt for sin fortræffelige Vin²⁾ og Marmor.³⁾ Paa Den var en Bye af samme Navn, med en god Havn. Historiefrieveren Theopompos og Tragediefrieveren Jon vare fødte her, efter nogle Angivelser ogsaa Homeros.⁴⁾ Dens ældste Indvaanere vare Pelasger fra Thessalien,⁵⁾ siden beherskede Relegerne den,⁶⁾ derefter indvandrede kretiske, kariske og eubøiske Colonister.⁷⁾ Alle disse maatte dog senere vige for Jonerne, og Chios blev en af de vigtigste af de tolv joniske Stæder.⁸⁾ Forfatningen var for det meste demokratisk; men paa Persekrigen Tid beherskedes Den af en Tyran;⁹⁾ senere kom Den under Athenais Overherredomme, hvorfra den dog befriede sig i den saakaldte bundsforvandede Krig 358 f. Chr. f. Derefter deelte Chios Skiebne med de øvrige joniske Stæder.¹⁰⁾

¹⁾ Od. 3, 170. hymn. in Apoll. 172. ²⁾ Strab. l. 14, 2 pag. 657 (202 T.) Horat. Sat. 1, 10, 24. ³⁾ Strab. l. 14, 1 pag. 645 (182 T.) Plin. h. n. 5, 38. ⁴⁾ Strab. a. G. (183 T.) ⁵⁾ Strab. l. 13, 3 pag. 621 (144 T.) ⁶⁾ Strab. l. 14, 1 pag. 632 (162 T.) ⁷⁾ Pausan. 7, 4, 6. ⁸⁾ Strab. l. 14, 1 pag. 645 (182 T.) ⁹⁾ Herodot. 8, 132. ¹⁰⁾ Sml. J. K. Witte, de reb. Chiorr. publ. ante domin. Romanor. Haun. 1833.

Chloris (*Χλωρίς*, dos, ἡ), var den yngste Datter af Koning Amphion, der var Konge i det minyiske Orcho-menos.¹⁾ Hun ægtede Meleus, der anlagde Pylø i Medesien, og blev ved ham Moder til Nestor, Chromios, Periklymenos, den skønne Vere, der ægtede Bias,²⁾ og flere Børn.³⁾

¹⁾ Od. 11, 281. Pausan. 9, 36, 4. Efter Apollodor 3, 5, 6 heed hun *Χλωρίς* og var en Datter af den thebaiske Konge Amphion og Niobe, (sml. Hygin. fab. 10. 14.); om denne Chloris fortæller Pausanias 2, 21, 10, at hendes egentlige Navn var *Melibia* men at hun havde faaet Navnet Chloris, fordi hun blev bleg (*χλωρά*) af Skræk over hendes Sødsfendes Død. Efter denne Fortælling reddedes nemlig hun og hendes Søster Amykle ved at anraabe Leto om

Hjælp. Efter Schol. til Od. 11, 280 heed Chloris's Moder Phero-sephone. ²⁾ Od. a. St. Sml. Bias. ³⁾ Efter Il. 11, 692 og Diodor. Sic. 4, 68 havde Neleus 12 Sønner. Apollodoros nævner 1, 9, 9 ogsaa 12 Sønner, men deriblandt ikke Chromios.

Chromios (*Χρομῖος*, *ov*, *δ*), I. en af Priamos's Sønner. I Forening med sin Broder Echemon deeltog han tilvogns i det første Slag, hvor Diomedes kom dem imøde, dræbte og plyndrede dem. Il. 5, 160 flg. Apldr. 3, 12, 5.

II. En Troer, dræbtes i det andet Slag af Teukros. Il. 8, 275.

III. En af Underanførerne for de Hjælpetropper, der drog Troia til Undsætning.¹⁾ I Forening med Hektor, Menias og Aretos gif han i det tredje Slag imod Automedon, efterat Patroklos var dræbt, i Haab om at bortføre Achilleus's berømte Heste; men efterat Automedon havde dræbt Aretos og tilfaldt Mianterne, nødtes de andre til at trække sig tilbage.²⁾ See Chromis.

¹⁾ Il. 17, 218. ²⁾ Il. 17, 494. 534.

IV. En Lykier, dræbtes i det første Slag af Odysseus. Il. 5, 677.

V. Søn af Neleus og Chloris, Broder til Nestor,¹⁾ faldt for den troiske Krigs Tid i Kampen imod Epeierne.²⁾

¹⁾ Od. 11, 286. ²⁾ Il. 11, 693.

VI. En af Nestors Underanførere i Krigen mod Troia. Il. 4, 295.

Chromis (*Χρόμις*, *ιος*, *δ*), en Søn af Midon, var tilligemed Spaamanden Ennomos Anfører for de Mysier, der ilede Troerne til Undsætning i den troiske Krig. Il. 2, 858. Dictys Cret. 2, 35. Maaskee er han den samme som Chromios III.

Chryse (*Χρῖση*, *ης*, *ῆ*), en Stad paa Kysten af Troas, ei langt fra Skilla,¹⁾ med en Havn²⁾ og et Tempel til Apollon Sminthens.³⁾ Efter Strabons Fortælling⁴⁾ var Byen allerede før hans Tid forsvunden, og en anden af samme Navn anlagt i Nærheden af Hamaritos, men som ikke havde nogen Havn.

¹⁾ Il. 1, 37-38. 451-52. ²⁾ Il. 1, 432. 435. ³⁾ Il. 1, 440. 1, 39. ⁴⁾ lib. 13, 1 pag. 612-13. (130-31 T.)

Chryseis (*Χρυσῆς*, *ίδος*, *ῆ*), I. en Datter af Præsten Chryses, hvis egentlige Navn efter Eustathios¹⁾ var Aistynome. Hendes Fader havde for at sikkre hende under den troiske Krig, sendt hende til det hypoplakiske Thebe. Da Achilleus derefter paa et Streiftog erobrede og plyndrede denne Bye, blev hun tagen til Fange, og ved Byttets Deling givet til Agamemnon. Forgjæves kom hendes gamle Fader til Grækerne's Leir for at løskjøbe sin Datter. Haan-

lig afviist anraabte han Apollon om Hevn. Denne sendte da en Pest over Grækerne's Leir, der først ophørte efterat Agamemnon ifølge Spaamanden Calchas's Dpfordring havde tilbagesendt Chryseis til hendes Fader, samt en Hekatombe til Apollon.²⁾ Homeros roser hendes Skønhed (*καλλιπάρηος*³⁾ og Agamemnon satte ligesaa stor Priis paa hende som paa sin Egtevii Klytaimnestra, eftersom hun hverken stod tilbage for hende i Figur og Vægt eller i Forstand og Haandarbejder.⁴⁾ Da Agamemnon sendte hende tilbage var hun efter senere Beretninger⁵⁾ svanger; fødte siden en Søn, der blev kaldet Chryses, og paastod at Apollon var hans Fader. Men denne Chryses erfarede dog senere, at han var en Søn af Agamemnon, dræbte i Forbindelse med sin Broder Drestes Thoas, der var Konge i Tauris, og fulgte derefter sin Broder til Mykenai.

¹⁾ til II. 1, 184. Dietyl. Cret. 2, 17. ²⁾ II. 1, 11-487. ³⁾ II. 1, 369. ⁴⁾ II. 1, 113 flg. ⁵⁾ Hygin. fab. 121.

II. Datter af Dkeanos og Tethys. Hymn. 4, 421.

Chryses (*Χρῆσις*, *ov, ó*), Præst hos Apollon Smintheus i Chryse, og Fader til Chryseis (Astynome). See Chryseis. Efter Eustathios var han en Søn af Ardy's og Broder til Brise's, hvis Datter Briseis (Hippodameia) var Achilleus's Elskede. See Briseis.

Chrysothemis (*Χρυσόθεμις*, *ιδος, η*), Datter af Agamemnon og Klytaimnestra. Agamemnon tilbød Achilleus hende til Kone som et Forsoningspant. II. 9, 145. 287.

D.

Daidalos (*Δαίδαλος*, *ov, ó*), d. e. Kunstner,¹⁾ et Collectiv-Navn, der betegner en Repræsentant for den ældste attiske og kretiske Kunst, som forbedrede den fra Ægypten hidrørende ældre Billedtypus, ved at give Ansigterne aabne Dine og Figurerne Liv og Bevægelse. Homeros omtaler ham blot som den, der i Knosos paa Kreta udarbejdede (afbildede) et Dandschor for Ariadne,²⁾ herved der vistnok maa tænkes paa et Kunstarbejde en relief. Man foreviste virkelig ogsaa senere paa Kreta et saadant i Marmor udført Arbejde, som man tilskrev Daidalos, og som endnu var til paa Pausanias's Tid,³⁾ men det har kun lidet Sandsynlighed, at dette var ægte, da de ældste Billedstøtter i Almindelighed vare af Træe (*ξύρινα*). Efter senere Beretninger var Daidalos en Athenai'er af Erechthides's *St*, Søn af

Metion og Sønnesøn af Eupalamos.⁴⁾ Som utmærket Architekt gjorde han flere Dybdagelser, men misundelig paa sin Søstersøn Talos, der var i Lære hos ham, og ligeledes udmærkede sig ved nye Dyfindelser, dræbte han ham. Dømt til døde af Arciopagos flygtede han først til et af Demerics, hvis Indvaanere senere kaldtes Daidalider, senere til Krete, hvor han vandt Minos's Vennskab. Men da han havde fortørnet Minos ved at forfærdige hans Gemalinde Pasiphae den berygtede Kæ, ved hvis Hjælp hun avlede Minotauros, flygtede han efterat have bygget Labyrinthen, med sin Søn Ikaros bort paa et Skib.⁵⁾ Ikaros kandrede ved den efter ham benævnedes De Icaria, druknede og gav Havet Navnet „det Ikariste,“ men Daidalos kom til Sicilien, hvor han vandt Kong Kokalos's Vennskab. Her døde han. Dg-
saa i Kapua,⁶⁾ Kuma,⁷⁾ og selv i Niggypten⁸⁾ viste man Bærker af ham. Senere viste man ham guddommelig (Gre.⁹⁾ Pausanias optæller en Deel af hans Sculpturarbejder.¹⁰⁾

¹⁾ Allerede Pausanias bemærker 9, 3, 2, at han formodentlig har faaet sit Navn af *Δαίδαλα* (*δαίδαλα*). ²⁾ Il. 18, 590: *χορὸν - ἐνὶ Κνωσῶ-Δαίδαλο: φάσσαν Ἀγιάδην*. Disse Ord har man undersøgt meget forskjellige Fortolkninger. Voss, Damm og Køppen forklare *ἀσπυ γόρον* ved *διδάσκειν γόρον* at opfinde og indstudere en nye Ordand's; K. D. Müller (*Archæolog*, d. Kunst, 60, 1) og Fr. Passov (s. v. *Δαίδαλος*) forklare det om at indrette en Dandsplads, en Orchestra, men hvor godt dette end passer til *γόρος*, strider det dog imod *ἀσπυ*, der betyder kunstigen at udarbejde (sml. *Kusthath.* pag. 1166. 33.) ³⁾ Pausan. 9, 40, 3. ⁴⁾ Diodor. Sic. 4, 76. Efter Apollodoros (3, 15, 8) var han omvendt en Søn af Eupalamos, og Sønnesøn af Metion. Dglaa Hygin (l. 244. 274.), Servius (til *En.* 6, 14) og Æschyls (*Ghiliad.* 1, 19 og XI, 394) kalder hans Fader Eupalamos. Efter Pausanias (9, 3, 2) heed hans Fader Palamaon. Sml. Pausan. 7, 4, 5. Hans Moder var efter Plutarchos (v. *Thes.* 19) Credtheus's Datter Merope. ⁵⁾ Efter andre Beretninger dannebe han sig og sin Søn Vinger, som han klæbde fast med Bix og reddede sig igjennem Luften, medens Ikaros, der kom Solen for nær, saa at Boret opløstes af Varmen, faldt ned i Havet. *Schol. Eurip. Hecub.* 821. *Hygin. fab.* 10. *Ovid. Metam.* 8, 183 flg. *Sil. Ital. Pun.* 12, 89 flg. *Palaphat.* 13, Eustath. til Il. 2, 145. ⁶⁾ *Sil. Ital. Pun.* 12, 102. ⁷⁾ *Virg. Æn.* 6, 14 flg. ⁸⁾ Diodor. Sic. 1, 97. ⁹⁾ Diodor. Sic. a. *Et.* ¹⁰⁾ 9, 40, 3.

Daitor (*Δαΐτωρ*, *ογος, δ*) en Troer, der kaldt i det 2det Slag for en af Teufros's Pile. Il. 8, 275.

Damasos (*Δάμασος*, *ορ, δ*), en Troer, der fældedes i det tredje Slag af Polyxites, der gjennemboede hans Hjelm med sin Landse. Il. 12, 182.

Damastor (*Δαμάστωρ*, *ογος, δ*), I. En Troer, hvis Søn Teleemos fældedes i det tredje Slag af Patroklos, der slæpede i Achilleus's Rustning. Il. 16, 416.

II. En Ithakesier, hvis Søn Agelaos var en af Penelopes Beilere. Od. 20, 321. See Agelaos.

Damastorides (*Δαμαστορίδης*, or, *δ*), Søn af Danaistor d. c. 1) Elepolemos, 2) Agelaos.

Danae (*Δανάη*, ης, *ή*), Datter af Kongen i Argos og Skaleia, Akrisios (hvorfor hun ogsaa af Homeros¹⁾ kaldes Akrisione) og Eurydike.²⁾ Da Drafllet havde spaaet Akrisios, at hans Dattersøn vilde dræbe ham, lod han Danae indeslutte i et Kobberfængsel under Jorden;³⁾ men Zeus aabnede sig dog forvandlet til en Guldbregn Udgang til hende, og ved ham⁴⁾ blev hun Moder til Perseus. Forbitret herover lod Akrisios sin Datter og hendes Søn indeslutte i en Kasse og kaste ud i Havet. Men Zeus værnede om sin Søns Liv, Kassen drev hen imod Den Seriphos, hvor Diktys (en Brøder til Polydektos, Konge paa Seriphos) fiskede den op, medens Perseus rolig sov i den klægende Danaes Arme. Polydektos ægtede derefter Danae, og begge Brødre opdroge Perseus.⁵⁾ Efter et andet ligesaa gammelt Sagn, som berøres af Pindaros,⁶⁾ flygtede hun med Diktys til et Altar for at undgaae Polydektos's Bødsel, og Perseus hevnedes hende ved at dræbe Polydektos. Efter et ganske forskjelligt italiisk Sagn kom Danae til Italien, hvor hun anlagde Staden Ardea, ægtede Kong Vitumnus og blev Moder til Daraus, Turnus's Stammefader.⁷⁾

1) Il. 14, 319. 2) Apldr. 2, 2, 2. Schol. Apollon. Rhod. Argon. 4, 1090. (efter Pherekydes) Tzetzes til Lykophr. Kass. v. 838. Pugin (fab. 63) kalder Moderen Aganippe. 3) Apldr. 2, 4, 1, ordret overensstemmende med Schol. Il. 14, 319. Sml. Horat. Od. 3, 16, 1. og Aero sst. 4) Il. 14, 319. Hos Homeros omtales blot hendes Fader og Søn, Alt det øvrige er efterhomerisk. Efter andre Angivelser var Proitos, Akrisios's Brøder og bestandige Vindemand, Fader til Perseus. Apldr. 2, 4, 1. 5) Apldr. a. St. og Schol. Il. a. St. 6) Pyth. 12, 11 flg. 7) Virg. Æn. 7, 372. 410 og Serv. til Virg. Æn. 7, 372 og 8, 344.

Danaer (*Δαναοί*, *ων*, *οί*), eg. Underfaatter af Danaos, Konge i Argos.¹⁾ Ved dette Navn betegnes i de homeriske Digte Achæier eller Hellener i Almindelighed,²⁾ efterfom Indvaanerne i Riget Argos (See Argos III.) d. c. *Ἀργεῖοι*, Agamemnon's Underfaatter, vare det vigtigste Folk blandt disse paa den treifste Krigs Tid. Homeros beskriver dem som krigeriske og kamplystne Folk (*Ἰσχυρότεροι Ἄργεος*,³⁾ *γίλοντόλεμοι*,⁴⁾ der havde hurtige Heste (*ταχίπῳλοι*.⁵⁾

1) Pausan. 7, 1, 3. Danaos, der var Brøder til Agyptos, var en Søn af Belos, Konge i Libyen, (som var en Søn af Agenor og Libya, en Datter af Epaphos og Inachos's Datter Io) der flygtede for sin Brøder til Graecentland, hvor han blev Konge i Ar-

gods. Hans Broder fulgte imidlertid efter ham, og dennes 50 Sønner ægte de hiins Døttre, Danaiderne, der alle i Bryllupsnatten dræbte deres Mand efter deres Faders Tilskyndelse, med Undtagelse af Hyperminestra, der skaaede Lynkeus. Deres Søn var Abas, der blev Fader til Proitos og Akrisios, hvis Datter Danae blev Moder til Perseus. Apldr. 2, 1, 4:5 og 2, 2, 1. Efter nogle Sagn dræbte Lynkeus sin Svigerfader Danaos. Serv. til Virg. Æn. 10, 497. ²⁾ Il. 1, 42. 87. 90. 109. 238 osv. Od. 1, 350. 11, 559 osv. ³⁾ Il. 2, 110. ⁴⁾ Il. 20, 351. ⁵⁾ Il. 8, 161.

Dardaner (*Δάρδανοι*, *ων*, *οι*¹⁾) eller *Δαρδάνιοι*, *ων*, *οι*²⁾) el. *Δαρδανίωνες*, *ων*,³⁾) Beboere af Landstabet Dardania, vare paa den tredje Krigs Tid Mincias's Undersaatter, og deeltoge i Troias Forsvar under Anførsel af ham og Antenor's to Sønner Archelochos og Akamas.⁴⁾ Homeros kalder dem *ἀρχιμαχηταί*.⁵⁾

¹⁾ Il. 3, 456. 7, 348 osv. ²⁾ Il. 2, 819. Om *Πόλις Δαρδάνια* see Troia. ³⁾ Il. 7, 414. ⁴⁾ Il. 2, 819. ⁵⁾ Il. 15, 425.

Dardania (*Δαρδανία*, *ης*, *ῆ*), en lille Bye i Landstabet af samme Navn, opbygget ved Hellepontos og Foden af Bjergene Ida af en gammel Konge Dardanos, før Ilios blev anlagt.¹⁾ Paa Strabons Tid var der ingen Spor af den tilbage.²⁾ Landstabet Dardania, der laae i Troas fra Beldia til Skepsis,³⁾ nævner Homeros ikke, men vel dets Beboere, Dardanier.

¹⁾ Il. 20, 215. ²⁾ Strab. l. 13, 1 pag. 592 (97 T.) ³⁾ Strab. lib. 12, 4 pag. 565 (53 T.) og lib. 18, 1 pag. 596 (105 T.).

Dardanider (*Δαρδανίδες*, *ων*, *αι*) d. e. de quindelige Beboere af Dardania. Homeros kalder dem *βαθύκολποι*. Il. 18, 122. 339.

Dardanides (*Δαρδανίδης*, *ων*, *ος*) kaldes Priamos,¹⁾ som den der igjennem Laomedon, Ilos, Troos og Erichthonios nedstammede fra Dardanos.²⁾

¹⁾ Il. 24, 354. 3, 303. 5, 159 osv. ²⁾ Il. 20, 215 flg.

Dardanier. See Dardaner.

Dardanioner. See Dardaner.

Dardanos (*Δάρδαρος*, *ων*, *ος*), I. en Søn af Zeus, og helliget elsket af denne,¹⁾ anlagde Byen Dardania, førend Troia var bygget, og avlede en Søn Erichthonios, der utmærkede sig ved sin Rigdom, og blev Stammefader til den tredje Kongefamilie.²⁾ Hos Homeros findes ikke videre om ham; efter Apollodoros³⁾ var han en Søn af Zeus og Atlas's Datter Elektra og Broder til Iasion, der elskede Demeter, men dræbtes af Zeus's Lynild,⁴⁾ og ferlede af Sorg over sin Broders Død sit Fødeland Samothrake, der efter Pausanias's Beretning⁵⁾ tidligere kaldtes

Dardania, og gik til det ligeover derfor liggende Land, hvor Teufros dengang herskede. Denne gav ham sin Datter Ariëbe eller Bateia⁴⁾ til Ægte, og overlod ham en Deel af sit Rige, der efter ham fik Navnet Dardania, ligesom Troia senere benævnedes efter hans Sønnesøn Troës. Efter italiiske Sagn, som Virgil følger⁵⁾ var Dardanus født i Italien. Atlas's Datter Elektra var nemlig ⁶⁾ gift med den tusciske Konge Corythus og blev ved ham Moder til Jasius (Jasion), men ved Jupiter til Dardanus. Begge Brodre vandrede ud, Jasius til Samothrake, Dardanus til Phrygien. Dionysios fra Halikarnassos⁷⁾ søger pragmatisk at forbinde og sammenarbejde forskjellige Mytther om Dardanos.

¹⁾ II. 20, 3³ flg. ²⁾ II. 20, 215 flg. ³⁾ Bibl. 3, 12, 1. Smt. Diodor. Sic. 5, 48. Tzetz. til Lykophr. Kass. 73. og det derefter udskrevne Schol. II. 20, 215. Conon. narrat. 21. ⁴⁾ Od. 5, 125. See Jasion. ⁵⁾ lib. 7, 4, 3. ⁶⁾ See Bateia. ⁷⁾ En. 3, 167. 7, 207. ⁸⁾ Serv. til Virg. En. a. Et. ⁹⁾ Antiq. Rom. 1, 61.

II. Søn af Bias, en Troer, blev tilligemed sin Broder Raegonos dræbt af Achilleus i det fjerde Slag. II 20, 460.

III. *Δάρδαρος ἀρχή* siges at have dræbt Protefilaos, da han som den første af alle Grækerne sprang i Land i Lille-Asien.¹⁾ Hvo denne Dardaner var har naturligviis været Gjenstand for senere Eftergrandstninger, og man har da antaget at det var Hineias, som Dardanernes Besherker, eller Hektor, som den tappreste af alle Troer og Dardaner, eller Panthoiden Euphorbos, som den, der andenkstedes²⁾ benævnes *Δάρδαρος ἀρχή*, eller endelig Achates, Hineias's træe Ven.³⁾

¹⁾ II. 2, 701. ²⁾ II. 16, 807. ³⁾ Schol. II. 2, 701.

Dares (*Δάρης, ἦρος, ὅς*), en rüg Troer, som var Præst hos Hephæstos; hans Sønner Phegeus og Idaïos deeltog i Krigen, hvor den første fæltedes af Diomedes i det første Slag, den anden beskjermedes af Hephæstos.¹⁾ Efter senere Efterretninger²⁾ skal han have givet Hektor det Raad, ikke at dræbe Achilleus's Ven, samt have skrevet en Iliade for Homeros, om hvilken Nilianos fortæller,³⁾ at den endnu var til paa hans Tid. Hvad Nilianos har kjendt maa formodentlig have været et Værk af en senere Sophist; men et latinsk prosaisk Værk, som endnu eksisterer, og udgiver sig for en Oversættelse af Dares, tilskrev man tidligere Cornelius Nepos, omentkjendt det, hvad ogsaa Latiniteten rober, er skrevet i det 12te Aarhundrede efter Chr. K., og er et Værk af den engelske Digter Joseph fra Creter (Josephus Iscanus).

¹⁾ II. 5, 9. ²⁾ Ptolomaios Heph. hos Photios pag. 147 a. 27. Bekker. ³⁾ Var. hist. 11, 2.

Daulis (*Δαυλίας, ἴδος, ἦ*), en høitliggende Stad i Phokis imellem Orkomenos og Delphoi.¹⁾ Dgsaa herfra drog Græker imod Troia under Anførsel af Schedios og Epistrophos.²⁾ Daulis er bekendt som Hjemstavn for Thrakeren Teres,³⁾ der var gift med Amphions Datter Profne. See Ned on. Daulis kaldtes senere Daulia.⁴⁾

Pausan. 10, 4, 5—6. ²⁾ Il. 2, 517 flg. ³⁾ Paus. a. St. 1, 41, 8. Strab. lib. 9, 3 pag. 423 (284 T.). ⁴⁾ Strab. a. St. Thukyd. 2, 29.

Deifoon (*Δειφών, ωντος, ό*) Søn af Pergasos, en fornem og afdød Troer, slink i Striden, og en Ven af Nicias, fældedes i det første Slag af Agamemnon. Il. 5, 534.

Deimos (*Δείμος, ον, ό*), Skræk, forekommer ligesom Phobos og Eris som personificeret mythisk Væsen i Iliaden,¹⁾ og tjener tilligemed Phobos Ares som Bogstyrer.²⁾ Efter Hesiodos³⁾ var Deimos og Phobos Søner af Ares og Aphrodite.

¹⁾ 4, 440. 11, 37. 15, 119. ²⁾ Il. 15, 119. ³⁾ Theog. 933 flg.

Deiochos (*Δειόχος, ον, ό*) en Græker, der dræbtes af Paris i Kampen ved Skibene. Il. 15, 311. Damm gjør, besynderligt nok, den Bemærkning, at han skulde være den eneste, som Homeros lader blive saaret i Ryggen idet han flygter, men denne Bemærkning er aabenbar falsk. Sml. Il. 5, 40. 55 flg. 8, 256 flg. 11, 447. 12, 428. 16, 806. 20, 401. 488.

Deiopites (*Δειόπιτης, ον, ό*), en fornem (*ἀμύμων*) Troer, der fældedes i det tredje Slag af Odysseus.¹⁾ Man har meent, at denne Deiopites var en Søn af Priamos, fordi Diktys nævner en Søn af Priamos af dette Navn, som han forresten lader Agamemnon dræbe. Apollodoros nævner²⁾ blandt Priamos's Søner Deioptes, og Hygin⁴⁾ Diophites, hvilket Navn Munder efter dette Sted af Iliaden og Diktys har rettet til Deiopites.

¹⁾ Il. 11, 420. ²⁾ 3 B. pag. 79. ³⁾ Bibl. 3, 12, 5. ⁴⁾ f. 90.

Deiphobos (*Δειφωβος, ον, ό*) Søn af Priamos og Hekabe,¹⁾ en af de tappreste troiste Helte. Tilligemed sin Broder Helenos og Hyrtakiden Astios anførte han den tredje Colonne i Angrebet paa Grækernes Forstãndsninger.²⁾ Da Astios var fældet af Idomeneus i det tredje Slag, hævnedes han hans Død ved at dræbe Hippasiden Hypsenor,³⁾ og da Idomeneus fort derpaa dræbte Alkathoos, deeltog han med Aineias i den vældige Kamp, der opstod om Liget, og dræbte Ares's Søn, Alkalaphos, men saaredes i Armen just som det var lykkedes ham at plyndre Alkalaphos's Hjelms;

hvorpaa hans Broder Polites reddede ham ud af Kampen.⁴⁾ Efterjøm Hektor effede ham meest af alle sine Brodre paa-
tog Athene sig senere hans Skikkelse, for at formaae Hektor
til at indlade sig i en Tvekamp med Achilleus, og forlod ham
efterat denne Plan var lykkedes.⁵⁾ I Odysseens fortællel-
se om ham,⁶⁾ at han ledsagede Helene hen (til den bekjendte
Træhest, og ⁷⁾ at en vældig Kamp opstod ved hans Bo-
sig, efterat Troia var indtaget. I Overeensstemmelse her-
med fortælle Scholiaster⁸⁾ og senere Forfattere⁹⁾ at Helene
ægtede ham efter Paris's Død; og at han, forraadt af
Helene, faldt i Kampen da Troia blev indtaget.¹⁰⁾ Han
har hos Homeros Tilnavnene *Γεοείζελος*¹¹⁾ og paa
Grund af sit hvide Skjold *λευκάσπις*.¹²⁾ I Olympia
stod hans Billedstøtte ligeover for den Telamoniske Nias's.¹³⁾
Efter Diktys¹⁴⁾ omfavnede han Achilleus i den thymbraisse
Apollons Tempel, medens Paris dræbte ham.

¹⁾ Il. 22, 233-34. 24, 251. Apldr. 3, 12, 5. ²⁾ Il. 12, 94.
³⁾ Il. 13, 402 flg. ⁴⁾ Il. 13, 455-539. ⁵⁾ Il. 22, 226-99. ⁶⁾ 4,
276. ⁷⁾ 8, 517. ⁸⁾ Eustath. til Od. 4, 276 og 8, 500. Schol.
Od. 8, 517. Tzet. til Lykophr. Kass. 168. ⁹⁾ Eurip. Troad. 967.
Conon. narr. 34 (Photios p. 136 Bekker). Dictys Cret. 4, 22.
¹⁰⁾ Quint. Smyrn. 13, 354. Dictys 5, 12. Aineiās traf ham i
Underverdenen stræffelig forhugget og mishandlet. Virg. Æn. 6,
494 flg. ¹¹⁾ Od. 4, 276. ¹²⁾ Il. 22, 294. ¹³⁾ Paus. 5, 22, 2.
Sammefteds stod Odysseus's ligeover for Helenos's, Menelaos's lige-
over for Paris's og Diomedes's ligeover for Aineiās's. ¹⁴⁾ 4, 11
Sml. Joann. Malal. 5 pag. 131. Hygin fab. 110.

Deipylus (*Δηΐπυλος*, *ov, δ*), en Græker, der deltog i
den troiske Krig; han var søvnaldrende med og en god Ven
af Etheneos. Il. 5, 325.

Deipyros (*Δηΐπυρος*, *ov, δ*), en af Grækernes Under-
ansførere, nævnes blandt de 7 Anførere for Nattevagten ved
Graven,¹⁾ og senere blandt de tappreste Kjømpere i det
tredie Slag,²⁾ i hvilket han fældedes af Helenos.³⁾

¹⁾ Il. 9, 83. ²⁾ Il. 13, 92. 478. ³⁾ Il. 13, 576 flg.

Deisenor (*Δεισηνωρ*, *ov, δ*), en Lykier, som som Under-
ansfører Troia til Undsætning med Hjalpetropper. Il. 17, 217.

Delos (*Δηλος*, *ov, η*, nu Dili) en af Rykladerne, N.
for Paros i det aigaiske Hav,¹⁾ især mærkelig og hellig i
bele Oldtiden ved Apollonkyrkelsen, da Peto meentes her at
have født Apollon og Artemis.²⁾ Paa Den fandtes Bjer-
get Kynthos³⁾ og den lille Flod Inepos.⁴⁾ Efter senere
Sagn led Poseidon Delos, hvis tidligere Navn Drygia,
ogsaa forekommer i de homeriske Digte,⁵⁾ fremstaae af Ha-
vets Bund med Diamantsjeder. Jordbunden var paa Delos

faa hellig, at ingen Dede maatte der begravet, men alle bleve førte til Nabooen Rhencia.¹⁾ Da Jonierne drog ud fra Attike under Anførsel af Kodros's Søner fik Delos ionisk Befolkning. Den havde en Stad af samme Navn, med blomstrende Handel; her var indtil 460 f. Chr. S. Athens Bundsforvandedes Skatkammer; derefter blev den ligesom de øvrige Der Athen underkastet. Paa Den var et berømt Drakel og et pragtfuldt Apollontempel. Perserne skaanede Den af Grefrygt for Apollon;²⁾ men Mithridates's Feltherre Menophanes gjorde ved en stræffelig Ddelæggelse for stedse en Ende paa dens Herlighed.³⁾

1) Od. 6, 162. hymn. 1, 27. 51. 61 osv. 2) hymn. 1, 25 flg. Strab. lib. 10, 5 pag. 485 (386 - 87 T.) og Pindaros' ist. Callimach. hymn. in Del. 197 flg. Virg. En. 3, 72 og Serv. ist. Apldr. 1, 4, 1. Ovid. Metam. 6, 333. 3) hymn. 1, 17. 26. 141. Efter dette Bjerg havde Apollon Tilnavnet Kynthios og Artemis Kynthia. Callim. h. in Del. 10 osv. Horat. Od. 1, 21, 2, 3, 28, 12. 4) hymn. 1, 18. Strab. lib. 10, 5 pag. 485 (387 T.) 5) Od. 5, 123. 15, 404. Sml. Serv. til Virg. En. 3, 72. Hygin. fab. 53. Dog er Ortygia og Delos forskjellige efter hymn. 1, v. 61. Callim. h. in Del. 40. Apldr. 1, 4, 1. 6) Strab. lib. 10, 5 p. 486 (389 T.) Sml. Herodot. 1, 64. 7) Herodot. 6, 97. Sml. Cic. p. leg. Man. 18. 8) Pausan. 3, 23, 2. Strab. lib. 10, 5 pag. 486 (389 T.)

Delphinios (*Δελφίνιος*, *ov*, *δ*) den delphiske, et Tilnavn for Apollon,¹⁾ fordi han i Skikkelse af en Delphin anførte Kreterkolonien til Delphoi.²⁾ Apollon Delphinios havde ogsaa et Tempel ved Athenai.³⁾

1) hymn. 1, 495. 2) h. 1, 400. 3) Pausan. 1, 19, 1.

Delphoi (*Δελφοί*, *ov*, *οί*), Apollons berømte Drakel i Phokis forekommer først under dette Navn i hymn. 27 (in Dian.) v. 14, uagtet Draklet under Navnet Pytho oftere omtales i Iliaden¹⁾ og Odysseen²⁾ og dets Stiftelse fortælles i Hymnen til Apollon. See Pytho.

1) 2, 519. 9, 405. 2) 8, 80, 11, 581.

Demeter (*Δημήτηρ*, *τερος* og *ρος*, *ή*, d. e. enten *γη μήτηρ* (Moder-Jord¹⁾) eller ligesom *Αηώ*, beslaegtet *δαΐς* og *δαίρμι*, dapes, *έδω*. Ceres), Datter af Kronos og Rhea,²⁾ blev ved Zeus Moder til Persephone.³⁾ Da denne bortførtes af Hades (see Persephone) forlod Demeter fortrydelig Olympen og vandrede Jorden rundt for at søge hende. Paa denne Vandring kom hun ogsaa til Kong Keleos i Eleusis, hvis Sen Demophoon hun en Tid opdrog. See Demophoon. Hun elskede Iasion, som Zeus derfor dræbte med sin Lynstraale.⁴⁾ Man maa ved hendes Cultus adskille 3 forskjellige Elementer, der dog

staae i noie Forbindelse med hinanden, og synes at følge Mythenes gradvise Udvikling. 1) yder hun Menneffene alle Næringsmidler, fornemlig Korn, og er saaledes Gudinde for Landvæsenet;⁵⁾ men da Kornet spirer frem af Jorden bliver hun dernæst 2) den i Jorden virkende Naturkraft, træder som saadan i Forhold til Kore (Persephone), og bliver Gjenstand for en mystisk Cultus. I denne Egenskab vare Eleusinierne og Thesmophorierne, to af Oldtidens berømteste mysterieuse Feste, hende helligede.⁶⁾ Efter som Landlivet bidrager til at indføre mildere Sæder og et roligere, fredeligere Samliv fattes dernæst senere 3) et saadant Samliv tilligemed Ægteffabet under Demeters Beskyttelse.⁷⁾ Demeter dyrkedes fornemlig paa Krete og Delos, i Arkadien, Attike, Lilleasien og Sicilien. Efter flere gamle Forfatteres Bidnesbyrd⁸⁾ var hendes Dyrkelse overført til Helles fra Ægyptus, hvor hun dyrkedes under Navnet Isis; hvorimod K. D. Müller⁹⁾ antog, at hun var en oprindelig græsk Guddom, der havde sit Hovedsæde i Megara. Hermeros omtaler en hende helliget Lund i Staden Pyrasos i Phthiotis¹⁰⁾ og giver hende Tilnavnene: *εὐπλόκαμος*,¹¹⁾ *καλλιπλόκαμος*¹²⁾ og *ξανθή*;¹³⁾ i den homeriske Hymne til hende har hun desuden en heel Deel flere: *εὐστέφανος*, *καλλιστέφανος*, *κτανόπεπλος*, *χρυσάορος*, *ἀγλαόδωρος*, *ἀγλαόκαρπος*, *ὠρήγορος*, *τιμίοχος* osv. Hun afbildedes som en syldig Matrone (*παρμήτωρ*) med et Baand eller en Kr eller Balmuekrands om Hovedet, Kr, en Fakkelt, (søgende den af Pluton røvede Persephone), en Kurv eller et Scepter i Haanden; smundom afbildes hun siddeende paa en Bog, der er forspændt med Elephanter eller Slanger.¹⁴⁾ Man offrede hende Sviin,¹⁵⁾ Tyre, Køer¹⁶⁾ og alle Slags Frugter.¹⁷⁾ Fra Grækenland overførtes hendes Dyrkelse til Rom, hvor hun dyrkedes under Navnet Ceres, og havde Tempel og Feste (Cerealia høitideligholdtes i flere Dage i Forbindelse med Ludi Circenses i April Maaned) tilfældets med Liber og Libera.¹⁸⁾ Hun havde isvrigt megen Pighed med Romernes Tellus.¹⁹⁾

¹⁾ Diodor. Sic. 3, 62. Cic. Nat. Deor. 2, 26, 67. Sml. Eurip. Bacch. 275—76. ²⁾ Hom. hymn. 4 (in Cerer.) 75. Hesiod. Theog. 454. Apldr. 1, 1, 5. ³⁾ Il. 14, 326 jvnf. Od. 11, 217. hymn. 4 (in Cer.) 31. Hesiod. Theog. 912. ⁴⁾ Od. 5, 125. Efter Hesiodos (Theog. 969 flg.) blev hun ved Josios Moder til Plutos, d. e. Agerdyrking giver Rigdom. ⁵⁾ *ἀνηύτερος ἀκρή* Il. 13, 322. 21, 76, Sml. Il. 5, 500. Horat. Od. 4, 5, 18. Virg. Georg. 1, 147. ⁶⁾ Ikke i Iliaden eller Odysseen, hvor hun overhovedet ikke omtales som Moder til Persephone, men derimod i den 4de hom. Hymne,

hvor Persephones Bortførelse er fildret, og hvor hun omtales stiftende Eleusinierne v. 271 fig. Herodot. 8, 65, 6, 16. Horat. Od. 3, 2, 26. Sciv. 2, 8, 13. Serv. til Virg. Georg. 1, 19. ⁷⁾ Derfor bliver hun ogsaa *Δεσμιογόρος*, legifera Virg. *Æn.* 4, 58. ⁸⁾ Herod. 2, 59. 156. Diodor. Sic. 5, 69. Dionysos var derimod *Ἰσσιέ*. ⁹⁾ Die Dorier. 1 B. pag. 398. ¹⁰⁾ Il. 2, 696. ¹¹⁾ Od. 5, 125. ¹²⁾ Il. 14, 326. ¹³⁾ Il. 5, 500. ¹⁴⁾ Pausan. 8, 37, 2, 10, 35, 5. Ovid. *Fast.* 4, 497. 616. Horat. *Carm. secul.* 30. Macrob. *Satur.* 1, 12. ¹⁵⁾ Macrob. a. St. A. Gell. N. A. 4, 6, 8. Varro de re rust. 2, 4. Hygin. fab. 277. ¹⁶⁾ Pausan. 2, 35, 4. ¹⁷⁾ Paus. 8, 42, 5. ¹⁸⁾ Dionys. Halic. 6, 17. Cic. pr. Balb. 24, 55. Ovid. *Fast.* 4, 389 fig. ¹⁹⁾ Cic. de Nat. Deorr. 3, 20, 52.

Demo (*Ἀημιώ, οὔς, ἦ*), Datter af Keleos og Metaneira i Eleusis. Hom. *hymn.* 4, 109.

Demodokos (*Ἀημόδοκος, οὔ, δ*) den bekendte blinde Sanger hos Phaiakerne, der efter old-hellenisk Skik morede Kong Alkinoos's Gjester med sin Sang og Lyrespil. ¹⁾ Sml. *Phemios*. Han sang deels om de til Troia dragende Heltes Skjebne, ²⁾ deels om Ires's og Aphrodites Kjerlighedshistorie. ³⁾ Senere Forfattere have derfor givet ham Kerkyra til Fædreland, og fremstillet ham som en gammel Digter, der allerede før Homeros, foruden andre Digte, havde beskrevet „Iliens Indtagelse.“ ⁴⁾ Fra ham hidrører ogsaa Sagnet, at Homeros var blind, da Nogle have meent, at Homeros under hans Person har indført sig selv i *Odysseen*.

¹⁾ Od. 8, 44. 62. 106. 254. 13, 28. ²⁾ Od. 8, 73. ³⁾ Od. 8, 266. ⁴⁾ Plutarch. de mus. 3.

Demofoon (*Ἀημοζών, οὔτος, δ*), en uægte Søn af Priamos, havde hjemme i Abydos, men kom Troia til Undsætning, og dræbtes i det første af de i Iliaden beskrevne Slag af *Odysseus*. Il. 4, 499.

Demoleon (*Ἀημολέων, οὔτος, δ*), en tapper troist Krieger, var en Søn af Antenor, og dræbtes i det fjerde Slag af *Achilleus*. Il. 20, 395.

Demophoon (*Ἀημοφών, οὔτος, δ*), Søn af Keleos og Metaneira i Eleusis ¹⁾ blev opdragen af Demeter, da hun i Brede over sin Datter Persephones Bortførelse havde forladt Olympen. Uden at være kjendt som Gudinde af hans Forældre, salvede hun ham med Ambrosia og gjemte ham om Natten i Jlden; men da Metaneira en Nat opdagede dette og af Forstrækkelse gav et høit Skrig, blev Demeter fortrydelig, snappede ham ud af Jlden, gav sig til kjende, aabenbarede, at hun vilde have gjort ham udødelig, og forlod Eleusis, efterat have givet Befaling til at oprette et Tempel til hendes *Ære*. Saaledes forspildtes Demophoons Udødelighed, men dog lovede Demeter sin Fostersøn

en evig Anseelse. Fabelen om ham hænger paa det næieste sammen med de Eleusinske Mysterier. Han er, ifølge den homeriske Hymne til Demeter, iffe forstjellig fra Triptolemos, der, som Demeters Fostersøn, først opfandt og udbredte Agerdyrningen.²⁾ See Triptolemos.

¹⁾ hymn. 4 (in Cer.) 234. Apldr. 1, 5, 2. Andre Forfattere anføre ganske andre Navne. Sml. Hygin. fab. 147 (og Serv. til Virg. Georg. 1, 19, som næsten er ordlydende med Hygin.) Paus. 1, 38, 6. 39, 1. Ovid. Fast. 4, 502 flg.

Demoptolemos (*Ἀημοπτόλεμος*, *ov, δ*), en af de meest udmærkede blandt Penelopes Besøgere, nævnes blandt dem, der opfordrede til tapper Modstand,¹⁾ men fældedes af Odysseus.²⁾

¹⁾ Od. 22, 242. ²⁾ Od. 22, 266.

Demuchos (*Ἀημοῦχος*, *ov, δ*), en tapper Troer, Søn af Philetor, dræbtes af Achilles i det fjerde Slag. Il. 20, 457.

Deo (*Ἀηώ, οὔς, ἦ*), et Tilnavn for Demeter, af samme Stamme. See Demeter. hymn. 4 (in Cer.) 122. 211. 492. Callim. h. in Cer. 133. Efter den homeriske Hymne til Demeter antog denne dette Navn, da hun vilde opholde sig skjult hos Kong Keleos.

Deukalides (*Δευκαλίδης*, *ov, δ* ep. ifst. *Δευκαλιωνίδης*) d. e. Søn af Deukalion d. e. Idomeneus. Il. 12, 117. 13, 307. 17, 603.

Deukalion (*Δευκαλιών, ωρος, δ*), I. Søn af Minos¹⁾ og Pasiphac,²⁾ og Herster paa Kreta. Han nævnes blandt Deeltagerne i det argonautiske Tog,³⁾ og den kalydoniske Jagt,⁴⁾ og skal være bleven dræbt af Theseus.⁵⁾ Hans Søn Idomeneus var, skøndt gammel, en af de tappreste græske Anførere i den troiske Krig.⁶⁾ Ifølge senere Efterretninger⁷⁾ skal Molos, der var Fader til Idomeneus's berømte Baabensfælle, Meriones,⁸⁾ ogsaa have været en Søn af ham.

¹⁾ Il. 13, 451. Od. 19, 180. ²⁾ Apldr. 3, 1, 2. Hygin. fab. 14. ³⁾ Hygin. a. St. ⁴⁾ Hygin. fab. 173. ⁵⁾ Plutarch. v. Thes. cap. 19. ⁶⁾ Il. 13, 452. See Idomeneus. ⁷⁾ Diodor. Sic. 5, 79. ⁸⁾ Il. 10, 269. 13, 249.

II. En Troer, dræbtes i det fjerde Slag af Achilles. Il. 20, 478.

Deramene (*Δεραμένη, ης, ἦ*), Datter af Nereus og Doris. Il. 18, 41.

Deriades (*Δεξιάδης*, *ov, δ*), Søn af Derios, d. e. Iphinoos, en Græker, der i det første Slag dræbtes af Lykieren Glaucos. Il. 7, 15.

Dia (*Δία, ας, ἦ*), det gamle Navn for Den Naxos, en af de kykladiske Der i det aigaiske Hav. Denne De skal

tidligere være bleven kaldet Strongyle og have faaet sine første Indvaanere fra Thrakien, men senere bemægtigede Aloiberne (see Alocus) sig Den og gave den Navnet Dia. Senere skal Maros have ført kariste Colonister til Den, der fik Navn efter ham.¹⁾ Her var det at Theseus forlød eller mistede Ariadne.²⁾ Den var helliget Dionysos, der efter nogle Angivelser skal være bleven opdraget her,³⁾ og var især berømt for sin Vin.⁴⁾

¹⁾ Diodor. Sic. 5, 51. ²⁾ Od. 11, 325. See Ariadne. ³⁾ Diodor. Sic. 5, 52. Serv. til Virg. Æn. 3, 125. ⁴⁾ Diodor. Sic. a. St. Plin. h. n. 4, 22.

Diokles (*Διοκλῆς, ἦος, δ*), I. en rig Mand, der boede i Pherai i Pylos,¹⁾ og formodentlig var en Basal af Agamemnon.²⁾ Han var en Son af Drsilochos, hvis Fader var Flodguden Alphaios, og sendte to Sønner, Krethon og Drsilochos imod Troia, hvor de fældedes i det første af de i Iliaden beskrevne Slag af Aineias.³⁾ Diokles overlevede derimod Troias Indtagelse, thi han besøgte Telemachos paa Reisen fra Pylos til Lakadamon,⁴⁾ og atter paa Hjemreisen.⁵⁾

¹⁾ Il. 5, 543. ²⁾ Il. 9, 151. ³⁾ Il. 5, 541—53. ⁴⁾ Od. 3, 488. ⁵⁾ Od. 15, 186.

II. En Fyrste i Eleusis,¹⁾ som Demeter indviede i sine Mysterier.²⁾

¹⁾ hymn. 4, 153. (NB. Gen. *Διόκλου*). ²⁾ hymn. 4, 474.

Diomedes (*Διομήδης, ης, ῆ*), en Datter af Phorbos, Herster paa Lesbos, blev tagen til Fange af Achilles, da han indtog Lesbos, og tilfaldt ham selv som Bytte. Hun deelte hans Leie efterat Agamemnon havde frataget ham den skjønne Briseis.¹⁾ Diktys²⁾ kalder hende Diomedea og fortæller, at Achilles havde beholdt hende for at hun kunde holde Hippodameia (Briseis) med Selskab.

¹⁾ Il. 9, 664 fig. ²⁾ 2, 16. 19.

Diomedes (*Διομήδης, εος, δ*), Sønneson af Nitoleren Dineus og Son af Tydeus¹⁾ og (Deipyle) en Datter af Abastos, Konge i Argos,²⁾ mistede i sin spæde Alder sin Fader, der faldt i den første thebaiske Krig,³⁾ men hevnedes siden hans Død ved at deeltage i Epigonernes Tog⁴⁾ imod Thebai, som blev erobret og ødelagt for den tredje Krig.⁵⁾ Diomedes ægtede Aligaleia, en Datter af Abastos, Konge i Argos,⁶⁾ eller af hans Son Aligaleus,⁷⁾ og fik derfor efter Abastos's Død Herredømmet over Argos, Tiryns, Hermione, Asine, Troizen, Cionai, Epidaurus, Mases og Den Aligina, hvorfra han i Forbindelse med sine

Underanførere Ethenclos og Euryalos paa 80 Skibe førte sine Tropper imod Troia.⁸⁾ Homeros skildrer ham som en af de allertappreste blandt Achaiernes Anførere, vældig i Strid og dygtig i Raad;⁹⁾ Helenos siger endog saa, at han var frygteligere end selve Achilleus.¹⁰⁾ Tillige var han be-sindig,¹¹⁾ og overgik alle sine Jevnaldrende i Raadsfor-samlingen;¹²⁾ efter den heroiske Tidsalders Skik hædredes han derfor ogsaa ved Gjæstebuddene, saavel ved den Plads, han fik, som ved rigeligere Spijs og Drikke.¹³⁾ Især var han yndet af Athene,¹⁴⁾ og rustet med et prægtigt Pantser, som Hephaistos selv havde forfærdiget.¹⁵⁾ I det første Slag dræbte han Phœgeus, en Son af Hephaistos's Præst Dares,¹⁶⁾ og styrtede derefter midt ind i Troernes Rækker, men fik et let Saar i Skulderen af en af Pandaros's Pile, som Ethenclos dog atter drog ud, hvorpaa Athene forøgede hans Kraft, og borttog Taagen fra hans Dine, saa at han kunde see og kjende, hvilke Guder der vare tilstede i Slaget, hvorhos hun tillige formanede ham til at undgaae at kæmpe med Guderne, med mindre Aphrodite skulde komme ham for Dø.¹⁷⁾ Saaledes opildnet af Athene dræbte Diomedes umiddelbart derpaa Astynoos og Hypeiron,¹⁸⁾ derefter Alas og Polyidos, Sonner af Spaamanden Eurydamas,¹⁹⁾ Kanthos og Thoön, Sonner af Phainops,²⁰⁾ og Echemon og Chromios, Sonner af Priamos.²¹⁾ Derpaa drog Nincias og Pandaros imod ham tilvogns, men understøttet af Athene fældede han Pandaros, og slog Nincias omkuld med en stor Steen. Imidlertid kom Aphrodite til for at redde sin Son, og medens hun gik bort med ham forfulgt af Diomedes, bortførte Ethenclos efter Diomedes's Raad Nincias's herlige Heste. Diomedes saarede derefter Aphrodite, der forkræffet lod Nincias falde, hvorpaa Apollon kom til og tog ham i Beskyttelse.²²⁾ Diomedes gik dog atter imod Nincias, men veeg endelig tilbage for Apollons Trudsler, og Nincias var reddet.²³⁾ Da Ares derefter understøttede Troerne traf Diomedes sig noget tilbage, men fort derpaa besteg Athene hans Bogn, greb Teilerne og opfordrede ham til at angribe selve Ares, for hvis Blif hun skulde sig ved at iføre sig Aides's Hjelm. Diomedes saarede derpaa, kraftigt understøttet af Athene, den udødelige Ares, der skrigende forlod Kamppladsen.²⁴⁾ Lidt derefter dræbte Diomedes Apylos, en Son af Teuthros fra Ariasbe, tilligemed hans Kjöresvend Kalestos;²⁵⁾ og mødte derpaa Pykiernes kjæffe Anfører Glaukos, Hippolochos's Son, i hvem han traf en fædrene Gjæstevæn, der byttede Vaaben med ham, og gav ham gyltne Vaaben for hans, som vare

af Kobber.²⁶⁾ Hektor var imidlertid gaaet til Troia for at foranstalte et Optog af troiske Matroner til Athene med Bøster og Bøn om at sjerne den farlige Diomedes; men Athene horte ikke deres Bøn.²⁷⁾ Da Hektor udæskede de tappreste Achæier til en Tvekamp var Diomedes en af de 9, der fremstod, og da de kastede Løb, ønskede Folket at Løddet maatte træffe enten Nias eller ham eller Agamemnon.²⁸⁾ Efter Tvekampen fraraadede Diomedes at slutte Fred efter Alexandros's Forslag og modtage alle de bortrøvede Gien- domme, selv om han end vilde udlevere den skønne Helene; og Achæierne tiljubede ham Bisald.²⁹⁾ I det andet Slag reddede han den gamle Nestor, der truedes af Hektor, lod ham bestige sin Vogn og ilede imod Hektor, hvis Kjøresvend, Eniopæus, en Søn af Thebaios, han dræbte.³⁰⁾ Afstræffet ved Zeus's Lyn, maatte han dog, hvor nødigt han end vilde, efter Nestors Raad vige tilbage,³¹⁾ men vendte snart efter ved et gunstigt Tegn af Zeus sine Heste og dræbte Agelaos, en Søn af Phradmon.³²⁾ Diomedes var den første til at forkaste Agamemnons Forslag om at vende hjem forinden Troia var indtaget, og lagde endogsaa til, at han og Sthenelos vilde blive tilbage for at erobre Troia, hvis alle de Andre drog hjem.³³⁾ Da Agamemnon siden fortalte, at han forgjeves havde anmodet Achilleus om Forsoning, badlede Diomedes det, og sagde, at man skulde lade Achilleus handle som han selv lystede.³⁴⁾ Han var tilligemed de øvrige Anførere tilstede ved Natteforsamlingen hos Bagten, og var den første, der efter Nestors Opfordring tilbød sig at gaae som Spejder til den troiske Leir; til Ledsager valgte han sig Odysseus. Paa dette natlige Tog traf de Troeren Dolon, som de udsurgte, hvorpaa Diomedes dræbte ham.³⁵⁾ Derefter gjorde de Indfald i Thrakernes Leir, dræbte den nysankomne Rhesos og 12 andre sovende Thrakere, og førte lyffeligen deres Heste hjem som Bytte.³⁶⁾ I det tredie Slag indsaae han at Zeus holdt med Troerne, men stred dog tappert i Forbindelse med Odysseus, dræbte Thymbraios,³⁷⁾ og Merops's Søner Akrastos og Amphios, hvis Vaaben han gjorde til Bytte,³⁸⁾ derpaa dræbte han Paions Søn Agastrophos, og sendte sin Landse imod Hektor, hvis Hjelm — en Gave af Apollon — dog optog Stødet og frelste ham; men da Tydeiden derpaa vilde plyndre den faldne Agastrophos's Vaaben, saarede han i den høire Fod af Paris, hvis Vil Odysseus vel atter drog ud, dog maatte Diomedes for en Tid forlade Slaget,³⁹⁾ men vendte kort efter atter tilbage tilligemed Agamemnon og Odysseus, der ogsaa vare saarede.⁴⁰⁾ Han kunde imidlertid naturlig-

vius ikke udrette noget, da han var saaret⁴¹⁾ og vi finde ham derfor ikke videre omtalt i Slagene, hvorimod han haltende og støttende sig til sin Landse indfandt sig ved den Forsamling, Achilles holdt efter Patroklos's Død.⁴²⁾ Nogle Dage senere deeltog han dog i Beddekampene ved Patroklos's Liigbegjængelse; her vandt han den første Belønning (en Slavinde og en Trefod) ved Beddekampene, hvor han benyttede de troiske Heste, som han havde frataget Nicias,⁴³⁾ og senere traadte han op i fuld Rustning i en Dvekamp imod Nias Telamonios om Sarpedons Vaaben og Asteropaios's Sværd; men Kampen blev uafgjort og Kampbelønningen blev deelt imellem dem.⁴⁴⁾ Han overlevede Troias Undergang, og førte efter Homeros⁴⁵⁾ sine Skibe og Tropper hjem i Sikkerhed. (Saa vidt Homeros.) Senere Forfattere have naturligvis tilføjet flere Sagn om en saa udmærket og fremragende Personlighed, og det saa meget mere som han synes at være bleven sammenblandet med en oldtitalisk Helt af samme Navn. Der fortælles da, at han i Forbindelse med Odysseus dræbte Palamedes,⁴⁶⁾ at han ligeledes i Forening med Odysseus bortførte Palladion fra Troia, og at han bandt Odysseus og drev ham foran sig til Skibene, da han paa Tilbageveien fra Troia havde villet smigmyrde ham, for at bemægtige sig dette Beskyttelsesbillede.⁴⁷⁾ Dette Palladion mistede han senere paa sin Hjemreise, da han gjorde et Indfald i Attike, uden at kjende Landet, hvor Kong Demophon gif imod ham og erobrede det.⁴⁸⁾ Dgsaa var det ham, der paa Lemnos for Philoktetes afhentede Herakles's Pile, uden hvilke Troia ikke kunde indtages.⁴⁹⁾ Ved hans Hjemkomst efterstræbte hans Kone hans Liv, saa at han maatte flygte.⁵⁰⁾ Efter nogle Beretninger⁵¹⁾ drog han da først til Aitolien og hjalp sin Bedstefader Dineus imod Agrios's Sønner, men dette strider imod de homeriske Digte, efter hvilke vi have seet, at Dineus var død før den troiske Krig.⁵²⁾ Diomedes skal efter en lang Omflakken⁵³⁾ være landet i Apulien, hvor han understøttede Kong Daunus imod hans Sjender, og derfor fik hans Datter Cuipe til Hgte, hvorpaa han anlagde Byen Argos Hippion, hvis Navn senere forandredes til Argyrippe og derefter til Arpi.⁵⁴⁾ Efter andre Beretninger blev han dræbt af Kong Daunus.⁵⁵⁾ Efter en ganske anden Fortælling var han forsvunden paa en af de saakaldte diomediske Der (Isola di Trimiti), og hans Følge var bleven forvandlet til en Slags Svæfugle.⁵⁶⁾ Man tilskrev ham senere Anlæggelsen af flere Stæder i Italien,⁵⁷⁾ og paa flere Stæder viste man ham guddommelig Væc.⁵⁸⁾

¹⁾ Il. 4, 365. 399. 10, 285 osv. ²⁾ Il. 14, 121 og Schol. Il. 14, 119 og 121. Homeros nævner ikke hendes Navn. Apldr. 1, 8, 5. 3, 6, 1. Hygin fab. 175. ³⁾ Il. 6, 222. 14, 114. 4, 377 osv. See Tydeus. ⁴⁾ See Adrastus. ⁵⁾ Il. 4, 406. Apldr. 3, 7, 2—3. ⁶⁾ Il. 5, 412 og Eustath. t. d. St. ⁷⁾ Apldr. 1, 8, 6, 1, 9, 13. ⁸⁾ Il. 2, 559 flg. ⁹⁾ Il. 9, 53. 5, 85. 362. 459. 8, 147—56. 7, 163 flg. 7, 179—80. 8, 99. flg. o. s. v. ¹⁰⁾ Il. 6, 96 flg. Sml. Il. 5, 103. 414. Dog maa det ikke undre os, at Nias Telamonios paa andre Steder siges at være den tappreste af Achæerne efter Achilleus. See Nias Anm. 9. ¹¹⁾ Il. 4, 412. Sml. Il. 9, 32 flg. og i nær 35—36. ¹²⁾ Il. 4, 400. 9, 54. ¹³⁾ Il. 8, 161 flg. Sml. Il. 12, 311. 4, 259 flg. 343 flg. Od. 8, 70. 475. ¹⁴⁾ Il. 5, 1 flg. 121 flg. 256. 260. 290. 826. ¹⁵⁾ Il. 8, 195. ¹⁶⁾ Il. 5, 17 flg. ¹⁷⁾ Il. 5, 95—132. ¹⁸⁾ Il. 5, 144. ¹⁹⁾ Il. 5, 148. ²⁰⁾ Il. 5, 152. ²¹⁾ Il. 5, 160. ²²⁾ Il. 5, 166—351. ²³⁾ Il. 5, 432—42. ²⁴⁾ Il. 5, 793—863. ²⁵⁾ Il. 6, 12 flg. ²⁶⁾ Il. 6, 119—236. ²⁷⁾ Il. 6, 237—311. ²⁸⁾ Il. 7, 163—80. See Nias Telamonios. Anm. 16—19. ²⁹⁾ Il. 7, 400. ³⁰⁾ Il. 8, 80—123. ³¹⁾ Il. 8, 130—71. ³²⁾ Il. 8, 251 flg. ³³⁾ Il. 9, 32 flg. ³⁴⁾ Il. 9, 696 flg. ³⁵⁾ Il. 10, 204—468. See Dolon. ³⁶⁾ Il. 10, 469—579. ³⁷⁾ Il. 11, 320. ³⁸⁾ Il. 11, 328 flg. ³⁹⁾ Il. 11, 347—400. 14, 29. ⁴⁰⁾ Il. 14, 128. ⁴¹⁾ Il. 16, 25. 74 flg. ⁴²⁾ Il. 19, 48. ⁴³⁾ Il. 19, 23, 290—513. ⁴⁴⁾ Il. 23, 798—825. ⁴⁵⁾ Od. 3, 167. 180—81. ⁴⁶⁾ Dictys Cret. 2, 15. ⁴⁷⁾ Virg. Æn. 2, 163 og Serv. til d. St. Conon. narrat. 34 (Photios. pag. 137 Bekker.) ⁴⁸⁾ Paus. 1, 48, 9. Efter en anden Fortælling (Serv. til Virg. Æn. 2, 163 og 3, 407. Sml. Joh. Malal. pag. 167 Bekker) erholdt Nicias det i Italien af Diomedes. ⁴⁹⁾ Paus. 1, 22, 6. Schol. og Eustath. til Il. 2, 721. Quint. Calab. 9, 335. Hygin. fab. 102. ⁵⁰⁾ See Nigialeia. Virg. Æn. 8, 9. 11, 299 og Serv. t. d. St. Efter Tzetzes (til Lycophr. 603. 610) heed hendes Bøler Stthenelos og var en Søn af Kometes. ⁵¹⁾ Dictys Cret. 6, 2. Antonin. Liber. 37. Sml. Pausan. 2, 25, 2 og 4, 35, 1. ⁵²⁾ Il. 2, 642. Sml. dog Il. 6, 221. ⁵³⁾ Ovid. Metam. 14, 476. ⁵⁴⁾ Strab. lib. 6, 3 pag. 283 (52 T.) Serv. til Virg. Æn. 8, 9. Anton. Lib. 37. ⁵⁵⁾ Tzetzes til Lycophr. 603. 610. ⁵⁶⁾ Plin. h. n. 10, 61. Ovid. Metam. 14, 497 flg. Virg. Æn. 11, 271. Strab. lib. 6, 3 pag. 284 (52 T.) Tzetzes til Lycophr. 603. ⁵⁷⁾ Strab. lib. 6, 3 pag. 283—84 (52 T.) Serv. til Virg. Æn. 8, 9. ⁵⁸⁾ Strab. lib. 5, 1 pag. 214—215 (341 T.) Plin. h. n. 10, 61.

Dion (*Διών, ου, το*), en høitliggende Bye paa Nordvestkysten af Eubøia; stød paa den troiske Krigs Tid under Chalkodontiaden Elyphenor. Il. 2, 538.

Dione (*Διώνη, ης, ἡ*), var efter oldæpelaagiske Forestillinger Zeus's Gemalinde (*Διός-Διώνη*¹⁾) og Gudinde for Kjerligheden. Man maa med Hensyn hertil erindre, at det var en almindelig Skik hos Hellenerne, at optage fremmede Stammers og Landes Gudsdomme i deres eget Guds-system, idet de saavidt muligt sammensattede de Guder, der syntes at have Lighed med nogle af deres med disse, men

ogsaa stundom formedelst afvigende Sagn af en og samme Guddom dannede forskjelligte. Som Zeus's Gemalinde har man saaledes paa forskjelligte Steder antaget enten Hera (Symbolet for Luften), eller Demeter (Symbolet for Jorden), eller Leto (Symbolet for Natten), eller Metis (Symbolet for Klogskab), eller Themis (Symbolet for Retfærdighed), eller endelig Dione (Symbolet for Kjerligheden). Man finder derfor ogsaa Zeus's og Diones Billeder forenede paa de epeirotiske Mynter, og Dione havde Andeel i Zeus's ældgamle Drakel i Dodone (maaſtee *δῶ Διῶνης*.²) Ved Zeus blev hun Moder til Aphrodite,³) der senere blev Kjerlighedens Gudinde, og atter blev Moder til Kjerlighedsguden Eros. Efter Apollodoros⁴) var Dione en Datter af Uranos og Ge, altsaa en af Titanerne, efter Hesiodos⁵) derimod en Datter af Oceanos og Tethys.

¹) Smf. Ph. Buttmann, von der Dione, i hans *Mythologus* 1 B. pag. 22-25. ²) See Dodone. ³) II. 5, 370-71. Aplår. 1, 3, 1. ⁴) Bibl. 1, 1, 3. ⁵) Theog. 353.

Dionysos (*Διόνυσος*, or, *δ*, ep. *Διόνυσος*, d. e. efter Bøfs Guddommen fra Nysa), Søn af Zeus og Kadmos's Datter Semele,¹) der som Gudinde kaldtes Thyone,²) Gud for Vinavl og Glæde. Homeros omtaler hans Opdragelse paa Bjerget Nysa i Thrake,³) og Kong Lyfurgos's Udfærd imod hans Opdragerinder, Hyaderne.⁴) Ligeledes hans Forhold til Ariadne (S. d. A.), og i Hymnerne omtales det, at han var sødt af Zeus.⁵) Hertil sigter rimeligviis ogsaa hans Tilnavn *Eiraphiotes*.⁶) Hans Cultus udbredte sig snart, ikke alene over hele Hellas, Makedonien og Thrake, men ogsaa til Forasien og Italien, og hans Mythe er af alle helleniste Gunders den vidtløftigste og vanskeligste, ligesom den ogsaa har været underlagt de meest forskjelligartede Fortolkninger.⁷) Endnu før hans Fødsel blev hans Moder et Offer for den iverfyge Heras List,⁸) dog reddede Zeus hendes Foster, som han indsyede i sit eget Laar, indtil det var fuldbaarent, hvorefter han overgav ham til Hermes, der først bragte ham til hans Moders Søster Ino,⁹) gift med Athamas, og senere efterat den iverfyge Hera havde styrtet dem i Jordærvælse, til Nysa, hvor han opdroges af nogle Nymphes, som Zeus derfor satte paa Himlen som Hyader.¹⁰) Som Opfinder af Vinavlens foretog han sig til dennes Udbredelse, ledsaget af et stort mandligt og qvindeligt Følge (*Σίληρος, Σάτυροι, Βάκχοι, Βάχαι, Μαινάδες, Οριάδες, Βάσσαναι* osv.,¹¹) et eventyrligt Triumphtog igjennem Agypten og en stor Deel af Asien ligetil Indien,¹²) og lærte paa dette Tog tillige Menneſkene et ved Love ordnet Livs Ind-

retninger at kjende. I denne Egenkab traadte han i Forhold til Demeter (*πάσηδρος Δημητρος*,¹³) medens hans Jdrætter og Bedrifter paa Toget gave Digterne et rigt Stof at behandle. Ved disse Bedrifter lagde han ikke blot sin Guddomskraft for Dagen, men straffede ogsaa dem, der ikke vilde anerkjende samme. Saaledes maatte Pyrgos, Konge i Thrake, der, som vi allerede have seet, ogsaa omtales i Iliaden, bøde med Synet,¹⁴) eller efter andre Fortællinger med Livet,¹⁵) for sin forvovne Udsærd imod ham, og i de homeriske Hymner fortælles det, hvorledes han hævede sig paa nogle tyrreniske Svæfolk, som havde taget ham tilfange, ved at forvandle dem til Delfinere. Ligeledes maatte ogsaa Minyas's Døtre¹⁷) og Pentheus, Konge i Thebai,¹⁸) bøde med Livet, fordi de ikke vilde anerkjende hans Guddomsmagt. Ogsaa steg han igjennem den alkyoniske Søe i Argolis ned til Underverdenen for at hente sin Moder, som han førte op til Olympos.¹⁹) I Gundersnes Krig med Giganterne tog han vældig Deel under en Loves Stikkelse.²⁰) Digtere og Kunstnere fremstillede ham i en evig Ungdom, og med bløde, næsten qvindelige Former, sædvanlig indhyllet i et Dyreskind (*ρεβρις*), med en Thyrsosstav i Haanden, og bekrandsset med Vinløv. Hans Vogn var forspændt med Løver, Tigre, Pantre, Leopardter og andre vilde Dyr, for at betegne hans Seir over Menneskenes naturlige Bildhed. Han var særdeles rrig paa Tilnavne.²¹) Hans Cultus feiredes med den toilesloseste Minnerhed under Masketog, Musik, Dands og Dffringer. Det græske Drama havde som bekjendt sin Oprindelse herfra.²²) De ham beliggende Feste kaldtes Dionysiake og Trieterika, hos Romerne Bacchanalia. Disse udartede i den Grad i Ufsædelighed, at det 186 f. Chr. blev nødvendigt at forbyde dem.²³) Hvorfra Dionysos's Cultus har havt sin Oprindelse er et baade i ældre og nyere Tider omtvistet Punkt. Creuzer mener i Overeensstemmelse med mange ældre Forfatteres Vidnesbyrd, at den er kommen igjennem Korasien og Agypten fra Indien til Grækenland, hvorimod J. H. Voss antager, at Vinavlen har udbredt sig fra Thrake til Grækenland og Asien og at Ideerne om Dionysos's Triumphreise til Indien først ere opstaaede flere Aarhundrede efter Homeros. Dionysos antages at være den samme som Agypternes Osiris.²⁴)

¹) Il. 14, 325. hymn. 6 (in Bacch.), 1 og 56—57. hymn. 25, 2. ²) hymn. 26, 21. Apidr. 3, 5, 3. Diodor Sic. 3, 62. ³) Il. 6, 133. Andre antage at dette Bjerg laae i Kithiopien, eller Arabien eller Indien osv. Sml. hymn. 25, 5. 26, 8. Diodor. Sic. 1, 15.

3, 65. 4, 2. Herodot. 2, 146. ⁴⁾ Il. 6, 130 flg. ⁵⁾ hymn. 26, 6. ⁶⁾ hymn. 26, 2. ⁷⁾ Sml. Diodor. Sic. 3, 62 flg. ⁸⁾ See See mele. ⁹⁾ See Leukothæa. ¹⁰⁾ Apldr. 3, 4, 3. ¹¹⁾ Apldr. 3, 5, 1 flg. Diodor. 3, 64 flg. Eurip. Bacch. 13 flg. Strab. l. 15, 1 pag. 687 (251—52 T.). ¹²⁾ Strab. lib. 10 p. 468 (358 T.) Pausan. 2, 7, 6. 10, 6, 2. ¹³⁾ Pindar. Isthm. 6, 3. Sml. Diodor. Sic. 4, 3. ¹⁴⁾ Il. 6, 130 flg. Sml. Diodor. Sic. 3, 64. ¹⁵⁾ Apldr. 3, 5, 1. Sophocl. Antig. 955 flg. Hygin. fab. 132. 242. Ovid. Metam. 4, 22. Horat. Od. 2, 19, 16. ¹⁶⁾ hymn. 6, 1 flg. Sml. Apldr. 3, 3, 3. Ovid. Metam. 3, 582 flg. ¹⁷⁾ Ovid. Metam. 4, 32 flg. Anton. Liber. 10. ¹⁸⁾ Eurip. Bacch. 992 flg. Apldr. 3, 5, 2. Ovid. Metam. 3, 702 flg. Horat. Od. 2, 19 14. ¹⁹⁾ Diodor. Sic. 4, 25. Apldr. 3, 5, 3. Horat. Od. 2, 19, 29 flg. See Thyone. ²⁰⁾ Horat. Od. 2, 19, 21 flg. ²¹⁾ Sml. Diodor. Sic. 4, 5. ²²⁾ Horat. Epp. 2, 3, 220 flg. ²³⁾ Liv. 39, 8—18. ²⁴⁾ Herodot. 2, 42. 144. Plutarch. Is. & Osir. 13. Demeter var derimod Ægyptiernes Isis. Herodot. 2, 59.

Dioses (*Διώνης, εὐός, ὅς*), I. Søn af Amarynkeus, Konge i Byprasion, var en af de fire Anførere for Æpeierne fra Elis paa Toget imod Troia,¹⁾ under hvilket han dræbtes af Thrakernes Anfører Imbrasiden Peiroos.²⁾ Hans Død hævnedes af Attileren Thoas, der dræbte Peiroos.³⁾

¹⁾ Il. 2, 622. ²⁾ Il. 4, 517 flg. ³⁾ Il. 4, 527 flg.

II. Fader til Achilleus's Ven og Vogustyrer Automeden. Il. 17, 429. 471 osv.

Dios (*Δίος, οὐ, ὅς*), en Søn af Priamos, som overlevede Hektor. Homeros kalder ham *ἀγανός*, som Nogle have antaget for hans egentlige Navn og *δῖος* som Tilslagsord. Il. 24, 251. Hverken Dios eller Aganos nævnes blandt Priamos's Børn hos Apolloderos og Hyginus.

Dioskurer (*Διόσκουροι* ell. *Διὸς κοῦροι, οἱ*), Zeus's Sønner, d. e. Kastor og Polydeukes, Helenes Brødre¹⁾ efter Ddysseen²⁾ Sønner af Tyndareos og Leda, men elskede af Zeus, der gav dem lige Ære med de Udødelige. Efter de homeriske Hymner³⁾ Sønner af Zeus og Leda, skjøndt de dog sammesteds kaldes Tyndarider. Efter senere Sagn blev Leda ved Zeus Moder til Polydeukes og Helene, men ved Tyndareos til Kastor og Klytæmnestra.⁴⁾ Da Theseus havde bortført deres Søster Helene, gjorde de et Tog imod Athenai, tilbageførte Helene og tillige Theseus's Moder Aithra.⁵⁾ De deltog i den kalydoniske Jagt⁶⁾ og i Argonautertoget.⁷⁾ Derefter bortførte de Leukippos's Døtre, Phoibe og Klairæ, fra Messene, og ægtede dem, men geraadede derved i Strid med deres Ælsker⁸⁾ Alphareus's Sønner Idas og Lynkeus. I denne Kamp faldt Kastor, hvorimod Polydeukes blev optaget af Zeus til Olympen, men da han vægrede sig ved at modtage Udo-

deligheden, naar hans Broder Kastor ikke skulde dele den, tilstod Zeus dem Begge at tilbringe en Dag hos Guderne i Olympen og den anden i Underverdenen.⁹⁾ Der visttes dem senere guddommelig Ære,¹⁰⁾ og deres Cultus var især udbredt paa Peloponnesos.¹¹⁾ De identificeredes med Stjernebilledet af samme Navn,¹²⁾ og fremstillede af Kunstnerne som unge hjelmklædte Helte paa hoiie Heste, med en Stjerne over Hovedet. Kamplegene vare dem indviede,¹³⁾ og deres Statuer stode i Sparta ved Kendebanens Begyndelse.¹⁴⁾

1) Il. 3, 237 flg. 2) 11, 298 flg. 3) 16, 1 flg. 33, 1 flg. 4) Apldr. 3, 10, 6. Hygin. fab. 77. Serv. Virg. Æn. 2, 601. 6, 121. 8, 130. Acro til Hor. Epist. 2, 3, 147. Af Scholiaften til Pindar. Nem. 10, 80 sees, at Hesiodos angav baade Kastor og Polydeukes for Søner af Zeus. Sml. Eurip. Helen. 292. 1700. 5) See Aithra. 6) Apldr. 1, 8, 2. Hygin. fab. 173. Ovid. Metam. 8, 301. 7) Apldr. 1, 9, 16. Hygin. fab. 14. Orph. Argon. 128. Apollon. Rhod. Argon. 1, 146 flg. 8) Theokrit. 22, 137 flg. Hygin. fab. 80. Tzet. til Lycophr. 540. 560. Andre angive andre Karsjager til Dioskurernes Kamp med Leukippos's Søner. Apldr. 3, 11, 2. Pindar. Nem. 10, 58 flg. Paus. 3, 16, 1 flg. 9) Od. 11, 302 flg. Pindar. Nem. 10, 58 flg. Apldr. 3, 11, 2. 10) Horat. Od. 4, 5, 35. Epistol. 3, 1, 5. 11) R. D. Müller, Die Dorier 1 B. pag. 408. 12) Horat. Od. 1, 3, 2. Hygin. poet. astron. 2, 22. 13) Kastor var en udmærket Hestestyrer, (ἵππόδαμος), Polydeukes Kævesægter (πύκτις). Horat. Od. 1, 12, 25. Ovid. 8, 301—2. 14) Pausan. 3, 14, 7.

Diskos (*Δίσκος*, *ov*, *δ*), en rund, flad, glat Kastestive, med et Hul i Midten, hvori der anbragtes enten en Rem eller et Træstak til at slynge den i;¹⁾ den var i ældre Tider sædvanlig af Steen,²⁾ senere af Jern eller Kobber,³⁾ hvorved den kom til at ligne den af Homeros omtalte *σόλος ἀντοχώωνος*, en støbt Jernfugle, der isvrigt var langt tungere, men som brugtes paa samme Maade.⁴⁾ At kaste med Diskos (*δισκοβολία*) var allerede paa den heroiske Tid en almindelig gymnastisk Øvelse;⁵⁾ hvormed saavel Penelope's Friere,⁶⁾ som Achilleus og hans Myrmidoner,⁷⁾ morede sig. Ogsaa Phaiakerne kjendte denne Øvelse⁸⁾ og Odysseus udmærkede sig hos dem deri.⁹⁾ I den senere Tid øvedes den græske især spartiatiske Ungdom i Gymnasier og Palæstrer i Diskoskastet;¹⁰⁾ men ved de offentlige Lege fremstillede den ikke som selvstændig Kampeleg men blot som en Deel af Pentathlon (*δρόμος*, *δίσκος*, *ἄλμα*, *πυγμαίη* og *πάλη*). Den antike Kunst fremstillede ofte Diskoskastere (*δισκοβόλος*); fortrinlig berømt er især Myrons Diskobolos,¹¹⁾ hvoraf vi have adskillige Efterligninger.

1) Den beskrives af Solon i Lukians Anacharsis. § 27. 2) Od. 8, 190. Pindar. Isthm. 1, 25. Olymp. 11, 72. 3) Lucian. a.

St. Martial. 14, 164. ²⁾ Il. 23, 826. ³⁾ Il. 23, 431. ⁴⁾ Od. 4, 626. 17, 168. ⁵⁾ Il. 2, 774. ⁶⁾ Od. 8, 129. ⁷⁾ Od. 8, 186 flg. ¹⁰⁾ Horat. Od. 1, 8, 11. ¹¹⁾ Quintil. 2, 13, 10. Plin. 34, 19, 3.

Dmetor (*Διμήτωρ, ογος, δ*), Son af Jasos og Konge paa Kypros, efter Odysseus's Fortælling til Beilerne, da han ved sin Hjemkomst indsendt sig iblandt dem forflædt som en Bettler. Od. 17, 413.

Dodone (*Δωδώνη, ης, ἡ*), det ældste og efter Delphoi tillige det berømteste Drakel i Grækenland, var beliggende ved Foden af Bjerget Tomaros i Landskabet Hellopia i Epeiros, paa Thesproternes og Molossernes Grændser, og stod tidligere under hine, senere under disse.¹⁾ Om dette Drakels Stiftelse haves forskjellige Sagn; Herodotes hørte af Præsterne i det ægyptiske Thebai, at Phoinikerne havde derfra bortført to hellige Quinder, og solgt den ene i Grækenland og den anden i Libyen, og at disse først havde stiftet Drakler i disse Lande;²⁾ derimod fortalte Præstinderne i Dodone ham, at to sorte Duer (*πελειάδες*, hvilket Navn Præstinderne i Dodone ogsaa bære) vare floiede ud fra Thebai i Ægypten, og at den ene havde begivet sig til Libyen, den anden til Dodone, hvor den havde sat sig i et Eggetræ og med menneskelig Stemme sagt, at man skulde anlægge et Drakel, som ogsaa var steet.³⁾ Efter et andet Sagn var det anlagt af Pelasgerne,⁴⁾ efter et tredje af Deukalion.⁵⁾ Det var indviet til Zeus og hans oldpelasgiske Gemalinde, Dione.⁶⁾ Zeus troedes at tilkjendegive sin Villie enten ved en Brusen i Toppen af det hellige Eggetræ,⁷⁾ eller ved en Rildes Risten ved Foden af samme.⁸⁾ Til at tolke hans Villie vare der i ældre Tider Præster (sml. Selloi) ved Draklet,⁹⁾ senere vare der tre Overpræstinder.¹⁰⁾ Da derefter det delphiske Drakel blev stiftet og steg i Anseelse, traadte det Dodonaiske Drakel vel noget i Skygge; men dog vedblev det at staae i Ægt ved Siden af dette og Zeus Ammons Tempel i Libyen længe efterat de øvrige Drakler vare forstummede.¹¹⁾ Under Krigen imellem Aitolierne og Kong Philippos af Makedonien ødelagde den aitoliske Feltherre Dorimachos en stor Deel af Epeiros, og kom ogsaa til Dodone, hvor han afbrændte Buegangene, ødelagde mange hellige Gaver og nedrev det hellige Huus.¹²⁾ Efter Strabon¹³⁾ var det paa hans Tid (omtrent ved Chr. Fødsel) næsten ganske henfygnet; men Pausanias, der levede omtrent 180 Aar efter Chr. F., omtaler dog saavel Templet som det hellige Eggetræ som bestaaende,¹⁴⁾ og Keiser Julianus Apostota († 363) skal endnu have raadspurgt det.

¹⁾ Strab. lib. 7, 7 pag. 328 (125—26 T.). Homeros kalder det paa Grund af Epeiros's raue Klima *δυσχείμερος*. Il. 2, 750. ²⁾ Herodot. 2, 54. ³⁾ Herodot. 2, 55. ⁴⁾ Hesiodos og Ephoros hos Strab. lib. 7, 7 p. 327 (124—25 T.) Strab. lib. 9, 1 p. 402 (250 T.) ⁵⁾ Schol. Il. 16, 233. ⁶⁾ Strab. lib. 7, 7 pag. 329 (127 T.) Demosth. de fals. leg. pag. 437. adv. Mid. pag. 531. epist. 10. Sml. Serv. Virg. Æn. 3, 466 (Jovi & Veneri). Ph. Buttman, Von der Dione. Mythologus 1 B. pag. 22 flg. Schol. Il. 16, 233 fortæller efter Thrasibulos: *ἀπὸ τοῦ Διὸς καὶ Λαδώνης, μίᾳς τῶν Ἀκραιδῶν, Λαδώνη τὴν χώραν προσηγόρευσα*, men jeg formoder, at der istedetfor *Λαδώνης* maa læses *Λιώνης*, efter som deels denne Dodone er ganske ubekjendt, deels Draeket ikke kunde opkaldes efter *Διός*, naar det opkaldtes efter Dodone, ganske med hendes Navn, hvorimod det godt kunde synes at være opkaldt efter *Διός* og hans Gemalinde Dione. (*δῶ Λιώνης*). ⁷⁾ Od. 14, 327. 19, 296. Sml. Æschyl. Prom. vinct. 828 flg. Sophoch. Trachin. 171. 1170. ⁸⁾ Serv. Virg. Æn. 3, 466. ⁹⁾ Il. 16, 234. ¹⁰⁾ Herodot. 2, 55. ¹¹⁾ Diodor. Sic. 14, 13. Herodot. 1, 41. Cic. de Divin. 1, 1. 1, 43. Corn. Nep. Lysand. 3. ¹²⁾ Polyb. 4, 67, 3. ¹³⁾ lib. 7, 7 pag. 327 (124 T.) ¹⁴⁾ 1, 17, 5. 8, 23, 4.

Dolichos (*Δολιχός, οὔ, ό*), en Tyrste i Eleusis. hymn. 4, 155.

Dolios (*Δολίος, ον, ό*), en Slave, som Ikaros gav sin Datter Penelope ved hendes Giftermaal med Odysseus; han fulgte hende til Ithaka og tjente hende som Gartner.¹⁾ Han giftede sig med et sikeligt Fruentimmer,²⁾ og fik med hende en Søn, Melantheus, der blev Gjedehyrde (*αἰπόλος αἰγῶν*), men blev Odysseus utroe under hans Fraværelse i Troia, og sluttede sig til Frierne, samt haanede og sparkede Odysseus, da han forklædt som Vætter vendte hjem,³⁾ hvorfor denne senere tog en skræffelig Hævn over ham.⁴⁾ Ligeledes haanede Dolios's Datter Melanthe, der stod i hemmelig Forstaelse med Eurymachos, den hjemvendende Odysseus, og forglemte Penelopes Belgjerninger,⁵⁾ hvorfor hun ogsaa senere maatte bøde med Livet.⁶⁾ Hos Dolios, der tilligemed sex Sønner blev Odysseus troe,⁷⁾ levede dennes Fader, den gamle Laertes, ude paa Marken, og pleiedes af hans Kone;⁸⁾ og deres Trofskab lemedes ogsaa senere af Odysseus.⁹⁾

¹⁾ Od. 4, 735. ²⁾ Od. 24, 389. ³⁾ Od. 17, 212 flg. 22, 135. ⁴⁾ Od. 22, 474 flg. See Melanthios. ⁵⁾ Od. 18, 321 flg. ⁶⁾ Od. 22, 441 flg. ⁷⁾ Od. 4, 735 flg. 24, 222. 387 flg. 409. ⁸⁾ Od. 24, 211. 365 flg. ⁹⁾ Od. 24, 394 flg.

Dolon (*Δόλων, ωρος, ό*), en riig Troer, af styg Figur, men fodrap, blandt 6 Børn den eneste Søn af Herolden Eumedes.¹⁾ I Matten imellem det andet og tredje af de i Iliaden beskrevne Slag tilbød han sig efter Hektors Dyrking at gaae som Speider til Achaiernes Leir for at udforste Stemningen blandt dem, hvorimod Hektor til Belon-

ning lovede ham Achilles's Heste.²⁾ Men samme Nat gif just Diomedes og Odysseus som Speidere henimod Troernes Bagtleir udenfor Byen, de modte Dolon og tvang ham til at meddele dem Underretning om Hektor og Troernes Stilling, hvilket han ængstlig bekymret for sit Liv gjorde med stor Redebonhed. Efterat have faaet behørig Underretning om, at Troerne alene holdt Vagt, om alle Hjalpe-troppernes Stilling og at navnlig den nylig ankomne Rheseos laae med sine Thrakere yderst af alle, dræbte Nias Dolon, der forgjæves gjorde sig Umage for ved Bommer at redde sit Liv.³⁾ Tredie Sang af Iliaden kaldes efter ham *Δολώνεια*.

¹⁾ Il. 10, 314 flg. ²⁾ Il. 10, 305. 328. Efter Dictys Crei. 2, 37 overtalede Hektor ham til at gaae. ³⁾ Il. 10, 369 flg.

Doloper (*Δόλοπες*, ων, οί), et thessalisk Folk i Phthia ved Floden Enipeus senere ved Pindos; de stode under Peleus's Herredomme, men han satte Phoinix, Amyntors Søn, til Herster over dem. Il. 9, 484. Strab. lib. 9, 5, pag. 434 (302 T.)

Dolopion (*Δολοπίων*, ονος, ό), en høihjertet og anseet Mand blandt Troerne, Præst hos Stamandros; hans Søn Hypsenor tog Deel i den troiske Krig, men dræbtes af Enaimons Søn Eurypyllos. Il. 5, 76 flg.

Dolops (*Δόλωψ*, οπος, ό), I. En tapper troisk Anfører, Søn af Lampos og Sønnesøn af Laomedon, kæmpede i det tredie Slag heldig imod Phyleus's Søn Meges, men imidlertid kom Menelaos bag paa ham og dræbte ham. Il. 15, 525 flg.

II. En Græker, Søn af Klytios, dræbtes i det tredie Slag af Hektor. Il. 11, 302.

Dorier (*Δωριεῖς* ep. *Δωριέες*, έων, οί) vare en af Hellenernes Hovedstammer og havde Navn efter Hellens Søn Doros. Som alle græske Hovedstammer havde de i den tidligste Tid Boliger i Thessalien, ved Foden af Olympus og de kambuniske Bjerge, hvor de under deres Stammesfyrste Aligimios laae i bestandige Krige med deres Naboer Lapitherne. I en saadan Krig anraabte Aligimios den ombaukende Herakles om Hjælp og lovede ham for hans Bistand $\frac{1}{2}$ Deel af Landet til Belønning. Herakles opfyldte hans Begjering og dræbte Lapithernes Konge Koronos.¹⁾ Aligimios adopterede derfor Herakles's Søn Hyllos og efter ham og Aligimios's egne Sønner Dymas og Pamphilos fik de tre doriske Stammer: Hylleer, Dymaner og Pamphyler Navn.²⁾ Herakleiderne, der ogsaa senere vare saa noie knyttede til Dorierne paa deres Vandringer, synes saaledes

snarere at maatte henregnes til den doriske end achaiske Hovedstamme.²⁾ Til denne Trebeling af Dorierne antager man at det Epitheton *τοῖχάϊκες*, som Homeros¹⁾ tillægger dem, sigter; hvorimod Andre³⁾ have forklaret det om deres tre forskjellige Opholdssteder paa Homeros's Tid, Eubøia, Kreta og Peloponnesos, eller have afledet det af *τοῖξ*, „med flagrende Haar.“⁴⁾ Fra Olympos drog Dorierne til Bjerget Pindos, og derfra senere til Dita, hvor de beboede det lille bjergige Landstykke, der senere kaldtes Doris, ved den lille Flod Pindos, der falder i Kephisos. Her indviede de det tidligere stiftede delphiske Orakel til deres Hovedgud Apollon.⁵⁾ Herfra udbredte de sig videre; Homeros omtaler dem som Beboere af Kreta;⁶⁾ efter den troiske Krig drog de ind paa Peloponnesos under Anførsel af Herakleiderne og den aitoliske Prinds Drylos. Senere nedsatte en Deel Dorier efter det bekjendte mislykkede Forsøg imod Athenai sig i Megaris, hvorfra de derefter drog over til Lilleasien og stiftede den doriske Herapolis.

¹⁾ Diodor. Sic. 4, 37. Apollodor. 2, 2, 7. ²⁾ Schol. Pindar. Pyth. 1, 62. 5, 67. Sml. Apldr. 2, 8, 3. ³⁾ R. D. Müller, die Dorier 1 B. pag. 46 flg. ⁴⁾ Od. 19, 177. ⁵⁾ Schol. t. d. Et. ⁶⁾ Sml. Strabon l. 10, pag. 475—76 (371 T.) ⁷⁾ Sml. Æschyl. Eumen. 1 flg. ⁸⁾ Od. a. Et.

Dorion (*Δῶριον*, *ον*, *τό*), en Bye eller Egn i den vestlige Deel af Messenien, stød paa den troiske Krigs Tid under Nestor, og var især bekjendt af den thrakiske Sanger Thamyris's ulykkelige Strid med Muserne.¹⁾ Efter Strabon²⁾ er det uviist, om det var et Bjerg eller en Slette, men anses af nogle for Duri's i Messenien. Efter Pausanias³⁾ laae den ikke langt fra Andania.

¹⁾ Il. 2, 594. ²⁾ lib. 8, 3 pag. 350 (165 T.) ³⁾ 4, 33, 7.

Doris (*Δωρίς*, *ιδος*, *ή*), Datter af Nereus og Doris. Il. 18, 43.

Doryklos (*Δόρυκλος*, *ον*, *ος*), en vægte Søn af Priamos, dræbtes i det tredie Slag af den store Ilias. Il. 11, 489. Apldr. 3, 12, 5. Dictys Cret. 3 pag. 79. Sml. Hygin. fab. 90.

Dos (*Δώς*, *ωτος*, *ή*, Giverinde), Navn for Demeter i hymn. 4, 122 ed. Herm. (Wolf læser *Ανώ*. See Deo.)

Dotion (*Δώτιον* *πεδ'ον*, *τό*), en Slette Syd for Bjerget Ossa i Thessalien ved den boibetiske See.¹⁾ Her fødtes Asklepios efter nogle Beretninger af Phlegyas's Datter Koronis.²⁾

¹⁾ hymn. 15, 3. Strab. lib. 9, 5 pag. 442 (315 T.) ²⁾ hymn. 15, 3. See Asklepios.

Doro (*Δωρώ, οὐς, ἡ*), Datter af Nereus og Doris. II. 18, 43. Apldr. 1, 2, 7.

Drakanon (*Δράκων, ον, τό*), en Stad og et Fjorbjerg paa Nordkysten af Icaria, en af de Sporadiske Der,¹⁾ hvor Dionysos efter Nøgles Angivelse var født.²⁾

¹⁾ Strab. lib. 14, 1 pag. 639 (172 T.). Dette Fjorbjerg kaldtes ogsaa Drepanon. Strab. lib. 14, 1 pag. 637 (170 T.). ²⁾ hymn. 26, 1. Diodor. Sic. 3, 66.

Drakios (*Δρακίος, ον, ὁ*), en af Epeirnes Anførere paa Toget imod Troia. II. 13, 692.

Dresos (*Δρησός, ον, ὁ*), en Troer, sælledes i det første af de i Iliaden beskrevne Slag af Melesteus's Søn Eurypalos. II. 6, 20.

Dryas (*Δρύας, ατος, ὁ*), I. en af Lapithernes Anførere, Ven af Peirithoos.¹⁾ Han udmærkede sig i Kampen med Kentaurnerne ved Peirithoos's Bryllup med Hippodameia.²⁾

¹⁾ II. 1, 263. ²⁾ Hesiod. Scut. Herc. 179. Ovid. Metam. 12, 290 flg.

II. Den thrakiske Konge Lykurgos's Fader. II. 6, 130. Apldr. 3, 5, 1.

Dryops (*Δρύωψ, οπος, ὁ*), I. en Troer, som i det fjerde Slag blev sældet af Achilleus.¹⁾ Efter Apollodoros²⁾ heed een af Priamos's uægte Sønner saaledes.

¹⁾ II. 19, 455. ²⁾ 3, 12, 5. Sml. Dictys Cret. 4, 7, der iøjrigt beretter, at han blev dræbt af Idomeneus.

II. En arkadisk Hyrde, hvis Datter ved Hermes blev Moder til Pan. hymn. 18, 30 flg.

Dule (*Δούλη, ης, ἡ*), var efter Forfatteren til *Nόστοι* (Nugias eller Hagias fra Troizen) Navnet paa den Med-hustru, med hvem Menelaos avlede Sønnen Megapenthes;¹⁾ men i alle Udgaver af *Dydsseen* staaer *δοῦλη* (Slavinde.²⁾ Efter nogle Angivelser var det en Mitolerinde ved Navn Pieris, efter Alkilaos³⁾ heed hun Teridac.⁴⁾

¹⁾ Schol. Ambros. til Od. 4, 12. ²⁾ Od. a. St. ³⁾ En Logograph, der levede omtrent 500 Aar f. Chr. f. ⁴⁾ Apldr. 3, 11, 1.

Dulichion (*Δουλίχιον, ον, τό*), en af de Echinatiske Der, der laae S. D. for Ithaka, ved Acheloos's Udsøb i det Joniske Hav.¹⁾ Homeros skildrer den som stor (af Penelope's Veilere vare 52 herfra²⁾ og frugtbar (*ποικίλις, πολύπυρος*).³⁾ Den blev coloniseret med Epeier af Negeas's Søn Phyleus,⁴⁾ hvis Søn Megeas herskede der under den troiske Krig, i hvilken han dædtes.⁵⁾ Den bemesteste af Penelope's Veilere fra denne De var Amphie-

nomos, Niob's Søn.⁶⁾ Paa Strabons Tid kaldtes den Doliache.⁷⁾ Da Acheloos førte Dynd med sig⁸⁾ udgjør den nu en Deel af Fastlandet. En Indvaaner af denne De kaldtes *Δολιχίχρῆς, ἦος, ὄ.*⁹⁾

¹⁾ II. 2, 625. Homeros tænkte sig den nærmere ved Elis end den laae i Birkeligheden. Afstanden var efter Strabon (lib. 10, 2 pag. 458 (341 T.)) 100 Stadier. ²⁾ Od. 16, 247. ³⁾ Od. 16, 396. 14, 335. ⁴⁾ II. 2, 629. Strab. 10, 2 pag. 459 (343 T.) See Augca's. ⁵⁾ II. 2, 625 flg. ⁶⁾ See Amphinomos. ⁷⁾ Strab. lib. 10, 2 pag. 458 (341 T.) ⁸⁾ Herodot. 2, 10. Thucyd. 2, 102. ⁹⁾ Od. 18, 127. 395. 424.

Dymas (*Δύμας, αὐτός, ὄ*), I. Herfter i Phrygien ved Sangarios's Bredder¹⁾ var Fader til Priamos's Hægtefælle Hecabe,¹⁾ og Afios.²⁾ Efter andre Beretninger³⁾ var han ogsaa Fader til Dreus og Mygdon, som Priamos understøttede i Krigen imod Amazonerne.

¹⁾ II. 16, 718. Efter andre Beretninger (Euripides) var hun en Datter af den thrakiske Konge Rissæus. Virg. Æn. 7, 320. 10, 705 og Serv. t. disse Steder. Hygin. fab. 91. 111. ²⁾ II. 16, 718. ³⁾ Schol. II. 3, 186. Efter Eustathios til d. St. var Dreus en Søn af Dymas, men Mygdon af Afmon.

II. En skibskyndig Phaiaker, hvis Datter var en Veninde af Alkinoos's Datter Nausifaa. Od. 6, 22.

Dyme (*Δύμη, ἦος, ἦ*), en lille Stad vestlig i Achaia. Den kaldtes tidligere Stratos. Hymn. 1, 425. Strab. lib. 8, 7, pag. 387 (225 T.) og 8, 3 pag. 341 (150 T.)

Dynamene (*Δυναμένη, ἦος, ἦ*), Datter af Nereus og Doris. II. 18, 43. Apldr. 1, 2, 7.

Dysparis (*Δύσπαρις, ἦος, ὄ*), Hylkes=Paris, forhadte Paris. See Paris. II. 3, 39. 13, 769. (Ligesom *Κακοκλιῶν*. Od. 19, 260. 23, 19).

Ε.

Echeles (*Ἐχελῆς, ἦος, ὄ*), Søn af Aktor (See Aktor IV), ægtede Phylas's Datter, den skønne Polymele, og blev Stedfader til Eudoros, en af Achilleus's Underansøgere, der var en Søn af Hermes og Polymele. II. 16, 189.

Echeolos (*Ἐχελος, οὐ, ὄ*), I. en fornem Troer, Søn af Antenoriden Agenor, dræbtes af Achilleus i det fjerde Slag. II. 20, 473. Paus. 10, 27.

II. En anden Troer, som fæltedes i det tredje Slag af Patroklos. II. 16, 694.

Echemon (*Εχέμων, ονος, δ*), en af Priamos's Søner; fældedes i det første Slag af Diomedes. Il. 5, 160. See Chromios.

Echencos (*Εχέρηος, ον, δ*), en gammel og anseet Phaiaker, hvis Klogskab og Veltalenhed roses af Homeros. Od. 7, 155 flg. 11, 342.

Echephron (*Εχέφρων, ονος, δ*), en Son af Neleiden Nestor, omtales hos ham i hans Hjem i Pylos, efterat han var vendt tilbage fra den triviste Krig. Od. 3, 413. 439. Apldr. 1, 9, 9.

Echepolos (*Εχέπωλος, ον, δ*), I. Son af Anchises fra Sifyon, en meget rüg, men ukrigerist Mand, der gav Agamemnon en prægtig Hoppe (Mithé) for ikke at følge ham til Troia. Il. 23, 296 flg.

II. Son af Thalyssios, en tapper Troer, fældedes i det første Slag af Nestoriden Antilochos. Han var den første Mand, der faldt i Slaget. Il. 4, 458.

Echetos (*Εχετος, ον, δ*), en fornemlest sin Grusomhed berøgtet Konge paa Fastlandet ligeover for Ithaka. Antinoos truede Betleren Tros, med at sende ham over til denne Echetos, for at han kunde affskære ham Ører og Næse, saafremt han ikke vilde indlade sig i Kamp med den i en Betlers Dragt hjemvendte Odysseus.¹⁾ Ligeledes truede Antinoos senere Odysseus med Echetos, hvis han vovede at spænde Odysseus's Buc.²⁾ Eustathios fortæller³⁾ at Echetos var en Son af Euchenor og Phlogea, at han mishandlede sin egen Datter Metope eller Amphisja, og hendes Elsker Nidmodikos; men at han til Slutningen blev gal, opaad Stykker af sit eget Legeme og døde. Eustathios tilføier ogsaa, at Echetos efter Nøgles Beretninger, skal have været en Samtidig af Homeros og ikke af Odysseus, og at Homeros for at hævne sig paa ham skal have omtalt ham i sine Digte; samt at ligeledes Therjites, Phemios, Tychio, Mentos og Mentor vare Homeros's Samtidige, som han dog indflettede i sine Sange.

¹⁾ Od. 18, 85. 116. ²⁾ Od. 21, 308. ³⁾ til Od. 18, 85.

Echinaderne (*Εχίραι νήσοι, α* senere *Εχινάδες*), en klippesuld Degruppe ved Acheloos's Udsøb i det Joniske Hav ei langt fra Aitoliens og Akarnaniens Kyst.¹⁾ Dulichion var den største iblandt dem.²⁾ Den nærmeste laac kun 5, den fjerneste 15 Stadier fra Kysten,³⁾ men Homeros tænkte sig dem sydligere, nærmere Elis, Same og Zakynthos.⁴⁾

¹⁾ Il. 2, 625. ²⁾ See Dulichion. ³⁾ Strab. lib. 10, 2 pag. 458. (342 T.) ⁴⁾ S. Völker, homer. Geogr. pag. 60.

Æthios (Ἔθιος, *ov, ὅ*), I. en Helleener, hvis Søn Me-
fisteus deeltog i den troiske Krig, og fældedes i det tredje
Slag af Polydamas. II. 8, 333. 13, 422. 15, 339.

II. En anden Helleener, der deeltog i Krigen for Troia,
og fældedes i det tredje Slag af Priamiden Polites. II. 15, 339.

III. En Lykier, der fældedes i det tredje Slag af Pa-
troklos, der hjæmpede i Achilleus's Rustning. II. 16, 416.

Helios (Ἥλιος, *ov, ὁ* ep. istedetfor Ἥλιος). S. Helios.

Heriboia (Ἡριβοία, *ας, ἡ* ep. istedetfor Ἡριβοία)
See Aloeus.

Ætion (Ἄιτων, *ωνος, ὁ*), I. Herfter i det hypopla-
stiske Thebai i Mysien, blev tilligemed sine 7 Sønner over-
vunden og dræbt af Achilleus, der under Troias Beleiring
indtog Thebai. Dog hædrede Achilleus ham ved at op-
brænde hans Ligg i fuld Rustning, og opfaste ham en Grav-
høi, som Dreftiaderne (Piergynnypherne) beplantede med Et-
metræer. Hans Kone bortførte Achilleus som Slavinde,
men frigav hende dog senere for Lospenge, hvorefter Arte-
mis dræbte hende i hendes Hjem.¹⁾ Hans Datter Andro-
mache var gift med Hektor²⁾ og hans Søn Podes var
en god Ven af denne, og deeltog i Troias Forsvar, men
fældedes i det tredje Slag af Menelaos.³⁾ Blandt det
Bytte, som Achilleus gjorde i Thebai, nævnes en fortrinlig
Hest Pedasos, som han siden brugte i Forening med sine
to udødelige Heste;⁴⁾ samt en uhyre stor Kastevægt af Jern
(σόλος αυτοόρονος⁵⁾, som han senere udsatte som Kamp-
belønning ved Patroklos's Begravelsesleje,⁶⁾ og en smuk
Luth (γόρμιξ).⁷⁾

¹⁾ II. 6, 396-428. 1, 366. See Artemis. ²⁾ II. 6, 394-95.
22, 471. See Andromache. ³⁾ II. 17, 575 flg. Damm anta-
ger med Schol. Villos. Podes's Fader Ætion for en fra den the-
baiske Konge forskjellig Troer, men hans Forhold til Hektor som
Ἀλαζινώστης synes dog temmelig afgjørende, omendstjøndt de andre
udtryk (især ἄμιον) gjøre Sagen tvivlsom. ⁴⁾ II. 16, 153 flg.
⁵⁾ See Dijskos. ⁶⁾ II. 23, 826. ⁷⁾ II. 9, 186 flg.

II. Fra Den Imbros, en Gjesteven af Kong Priamos,
hvis Søn Lykaon han frikjøbte af Fangenskab paa Lemnos
og sendte til Ariæbe. II. 21, 42 flg.

Eidothea (Εἰδοθέη ep. istedetfor Εἰδοθέα, *ας, ἡ*),
Datter af Havguden Proteus. Menelaos traf hende, da
han paa sin Hjemreise fra Troia plagedes af Vindstille ved
Den Pharos, og erfarede af hende, at hendes Fader kunde
give ham fornøden Underretning med Hensyn til hans Hjem-
reise, naar han blot kunde faae fat paa ham og tvinge ham

derfor. For at han kunde opnaae dette, skjulte hun ham i en Sandgrav i en astrukken Hud af et stort Soedyr, og gav ham lidt Ambrosia at lugte til for at dæmpe den utaalselige Stank af Soedyrets Hud.¹⁾ Andre²⁾ kalder hende Theonoe. Efter Konon³⁾ havde hun forelsket sig i Menelaos's Styrmand Kanobos.

¹⁾ Od. 4, 376 flg. Eidotheas (Theonoes) Moder var en af Nereiderne. Eurip. Helen. 326. ²⁾ Eurip. Helen. 13. Conon. Narr. 8. ³⁾ Narrat. 8. Phot. Bibl. pag. 132 Bekker.

Eileithyerne (*Εἰλειθυῖαι, ων, αἱ*), Fødselsgudinderne, Døtre af Hægtstabsgudinden Hera,¹⁾ de paasendte de barselende Dvinder tunge Smerter med deres Pile (*μυροστόχοι,*²⁾ men befordrede ogsaa Fødselen,³⁾ som de ligeledes havde Magt at forhindre.⁴⁾ Efter senere Forestillinger var der kun een Eileithya; ogsaa stundom i de homeriske Digte omtales kun een,⁵⁾ der i Amnifos, en Stad paa Krete, siges at have havt en Hule⁶⁾ og et Tempel,⁷⁾ efterjom hun der skal være født.⁸⁾ Efter Hesiodos⁹⁾ og Apollodoros¹⁰⁾ var hun en Datter af Zeus og Hera. Efter senere Forestillinger var hun den samme som Artemis, der som Maanegudinde (Selene, Lucina¹¹⁾ troedes at have Jødslydelse paa Fødselen.¹²⁾ I Athenai, Sparte, Nigion, Megara o. fl. St. i Graekenland havde man opreist hende Templer og Altere.¹³⁾ Hun afbildedes med en Fakkell i den ene Haand.¹⁴⁾

¹⁾ Il. 11, 270 flg. ²⁾ Il. 11, 270, 16, 187, 19, 103. ³⁾ Il. 16, 187, 19, 103. ⁴⁾ hymn. 1, 97. Ovid. Metam. 9, 283. Naar Eileithya foldede Hænderne og lagde Benene overkors, kunde Fødselen ikke gaae for sig. Ovid. Metam. 9, 298 flg. Plin. h. n. 28, 17. Anton. Liber. 29. ⁵⁾ Il. 16, 187, 19, 103. Od. 19, 188. hymn. 1, 97. ⁶⁾ Od. 19, 188. ⁷⁾ Strab. lib. 10, 4 p. 476 (372 T.) ⁸⁾ Paus. 1, 18, 5. ⁹⁾ Theog. 922. ¹⁰⁾ 1, 3, 1. ¹¹⁾ Der atter hos Romerne sammenblandes med Juno (Lucina). Ovid. Fast. 3, 247 flg. ¹²⁾ Callimach. h. in Dian. 20 flg. Cic. de Nat. Deorr. 2, 27. Horat. Carm. secul. 14 flg. Od. 3, 22, 2. Sml. Diodor. Sic. 5, 72. Apldr. 1, 4, 1. ¹³⁾ Pausan. 1, 18, 5. 3, 17, 1. 7, 23, 5. 1, 44, 3 osv. ¹⁴⁾ Pausan. 7, 23, 5. See Bøttiger, Ithya oder die Hære, ein archæolog. Fragm. Weimar 1799.

Eilestion (*Εἰλεστόιον, ων, τό*), en Stad i Boiotien,¹⁾ i Nærheden af Tanagra. Strabon²⁾ kalder den Hæstestien og afleder Navnet af ἔλος, en Sump.

¹⁾ Il. 2, 499. ²⁾ lib. 9, 2 pag. 406 (257 T.)

Eionos (*Ἠῖονος, ων, αἱ*), en Flekke i Argolis¹⁾ iffe langt fra Fjorbjergget Skyllaion. Senere blev den ødelagt af Mykenaierne, der blot beholdt en Skibshavn; men ogsaa denne gik senere tilgrunde.²⁾

¹⁾ Il. 2, 561. ²⁾ Strab. lib. 8, 6 pag. 373 (203 T.)

Eioneus (*Ἴονεύς, ἦος, δ*), I. en Helleener, der dræbtes i det første Slag af Hektor. II. 7, 11.

II. Konge i Thrake, Fader til Rheseos, der kom Priamos til Udsætning i den troiske Krig. II. 10, 435.

Eraphiotes (*Ἐραφιώτης, ου, δ*), et Tilnavn for Dionysos, af usikker Betydning, maaskee af *ἐν* og *ῥάπτω* den i Zeus's Laar indsyede. Hymn. 26, 2.

Eiresiai (*Ἐιρεσῆαι, ὠν, αἰ*), nævnes blandt de Stæder og Der, som den svangre Leto kom til, og forgjæves annødede om Lyc og Opholdssted, hvor hun kunde føde.¹⁾ Saaledes heed en Stad i Hestiaiotis i Thessalien. Matthiæ læser efter Ruhnkens Conjectur Peiresiai, der var en Stad paa Landtungen Magnessien i Thessalien. Illgen antager Eiresiai for at være den af Plinius²⁾ nævnedes De Irresia i det aigaiske Hav.

¹⁾ Hymn. 1, 32. ²⁾ h. n. 4, 23.

Eiresione (*Ἐιρεσιώνη, ἦ*), var en Art Hostfrands, der bestod af en Olive eller Laurbærgreen, som var behængt med Frugter og omvundet med Uld, og som aarligen paa Apollon-festene *Ἰνᾶρέψια* og *Θαργήλια*, medens man offrede til Helios og Horaerne, under festlige Sange, blev ombaaeren af Drengene og endelig ophængt paa Huusdørene.¹⁾ Dgfaa Sangen heed Eiresione, og saaledes kaldte man ogsaa forskjellige gamle Betlersange, af hvilke en findes opbevaret blandt de Homeros tillagte Digte.²⁾

¹⁾ Plutarch. v. Thes. 22. Schol. Aristoph. Plut. 1054. Equit. 729. ²⁾ Hom. Epigr. 15.

Eretria (*Ἐρέτρια, ας, ἦ* jon. istedetfor *Ἐρέτρια.*) See Eretria.

Elaos (*Ἐλαος, ου, δ*), en Troer, der dræbtes af Patroklos i det tredje Slag. II. 16, 696.

Elationides (*Ἐλατιονίδης, ου, δ* poet. istedtf. *Ἐλατιδης, ου, δ*), Søn af Elatos, d. e. Ischyos. Hymn. 1, 210. Apldr. 3, 10, 3. Pausan. 1, 26, 5. 8, 4, 3. See Ischyos.

Elatos (*Ἐλατος, ου, δ*), I. Søn af Arkas og Erato,¹⁾ arvede efter sin Fader Eguen omkring Bjerget Kylene i Arkadien, men drog derfra til Phokis, hvor han anlagde Elatea.²⁾ Han var Fader til Ischyos, Koronis's Gifter.³⁾

¹⁾ Paus. 8, 4, 2. Moderens Navn angives ogsaa anderledes. See Apldr. 3, 9, 1. ²⁾ Pausan. 8, 4, 2. 10, 34, 2. ³⁾ Pausan. 8, 4, 3. Hygin. Astron. 2, 40. Sml. tab. 202.

II. Hersker i Variisa i Thessalien, Fader til de udmærkede lapitiske Heroer Raineus¹⁾ og Polyphemos²⁾, som omtales af Homeros.³⁾

¹⁾ Schol. II. 1, 264. ²⁾ Apoll. Rhod. Argon. 1, 41. Hygin. fab. 14. ³⁾ II. 1, 264.

III. En af Troernes Bundsforvandre fra Staden Pedasos ved Floden Sarnioeis i Troas, der beherskedes af Æletes.¹⁾ Han fældedes i det første Slag af Agamemnon.²⁾

¹⁾ See Æletes. ²⁾ II. 6, 33.

IV. En af Penelope's Friere, dræbtes i Kampen imellem Frierne og Odysseus af Svinehyrden Eumaios. Od. 22, 267.

Ælatreus (*Ἐλατρεΐς, ἕως, ὅ*), en Phaiaker. Od. 8, 111.

Æleier (*Ἠλεῖοι, ὠν, οἱ*), Beboere af Landskabet Elis, paa Vestkysten af Peloponnesos.¹⁾ De havde Navn efter Ægeas's Fader Eleios, der var en Søn af Poseidon og Endymions Datter Eurykybe.²⁾ De kaldtes allerede tidligere Epeier,³⁾ hvilket Navn ogsaa Homeros oftere bruger om dem.⁴⁾ De hørte til den aioliske Stamme.⁵⁾ See Elis.

¹⁾ II. 11, 670. ²⁾ Pausan. 5, 1, 6. ³⁾ Pausan. a. Et. Strab. lib. 8, 3 pag. 340 (149 T.) ⁴⁾ See Epeier. ⁵⁾ Strab. lib. 8, 1 pag. 333 (138 T.)

Ælektra (ep. *Ἠλέκτρα, ἦς, ἡ*), I. Datter af Okeanos og Tethys,¹⁾ en af Persephones Egesejstre.²⁾ Hun ægtede Chaumas, en Søn af Pontos, og blev ved ham Moder til Iris og Harpyierne.³⁾

¹⁾ Hesiod. Theog. 349. Apldr. 1, 2, 2. ²⁾ hymn. 4, 418.

³⁾ Hesiod. Theog. 265. Apldr. 1, 2, 6.

II. Datter af Agamemnon og Klytæmnestra.¹⁾ Homeros kalder hende Laodike.²⁾ Agamemnon tilbød Achilles hende til Konge.³⁾ See Laodike.

¹⁾ Hygin. fab. 122. ²⁾ II. 9, 145. 287. og Schol. t. b. C.

³⁾ II. a. Et.

Æleon (*Ἠλεών, ὠρος, ὅ*), en Bye i Boiotien.¹⁾ Nærmeligvis den samme, som Strabon²⁾ formædelst den sumpige Jordbund (*ἔλος*) kalder Heleon. Homeros nævner ogsaa Eleon som Ormeniden Amyntors Hjemstavn.³⁾ Denne Bye have Grammatikerne henlagt i Nærheden af Bjerget Parnassos i Phokis, hvor der dog efter Demetrios fra Skepsis's Forsikkring ingen saadan Bye fandtes.⁴⁾

¹⁾ II. 2, 500. ²⁾ lib. 9, 1 pag. 404 (254 T.) 406 (257 T.)

³⁾ II. 10, 266. ⁴⁾ Strab. lib. 9, 5 p. 439 (310 T.) See Amyntor.

Elephenor (*Ἐλεφήνωρ, ὄρος, ὅ*), Søn af Chalkodon¹⁾ og Melanippe²⁾ eller Imenarete,³⁾ nævnes blandt Helenes Beilere.⁴⁾ Han beherskede Abanterne paa Euboiæ og førte dem paa 40 Skibe imod Ilios, hvor han udmærkede sig ved Tapperhed (*ὄζος ἄσπρος*).⁵⁾ Han skal imod sin Villie have dræbt sin Bedstefader Abas, da han vilde straffe en Tjener, der ikke passede godt paa ham.⁶⁾ I det

første af de i Iliaden beskrevne Slag vilde han plyndre den af Antilochos fældede Echebolos's Rusning, da Agener kom over ham og dræbte ham.¹⁾ Efter senere Fortællinger overlevede han Troias Undergang.⁸⁾

¹⁾ Il. 2, 541. 4, 464. ²⁾ Tzetzes til Lycophr. 1034. ³⁾ Hygin. fab. 97. ⁴⁾ Hygin. fab. 81. Apldr. 3, 10, 8. ⁵⁾ Il. 2, 536 flg. ⁶⁾ Tzetz. til Lycophr. a. St. ⁷⁾ Il. 4, 463 flg. ⁸⁾ Tzetzes til Lycophr. a. St.

Eleusinides (*Ἐλευσινίδης*, *ov, δ*), Søn af Eleusis d. c. Keleos, Fyrste i Eleusis og Fader til Triptolemos. Hymn. 4, 105.

Eleusis I. (*Ἐλευσίς*, *ivoc, δ*), Fader til Keleos, byggede Staden Eleusis i Attika.¹⁾ Efter andre Fortællinger²⁾ var Eleusis Fader til Triptolemos.

¹⁾ hymn. 4, 105. ²⁾ Apldr. 1, 5, 2. Hygin. fab. 197.

Il. *Ἐλευσίς*, *ivoc, ἡ*, en gammel og berømt Stad i Attika, ved Bugten ved Salamis, (nu Lepsin), med et Tempel til Demeter; især bekjendt ved de Eleusinske Mystier, der aarligen feiredes ved Processioner fra Athenai.¹⁾ Indvaanerne kaldes *Ἐλευσίνιοι*, *ov, οι.*²⁾

¹⁾ hymn. 4, 97. ²⁾ hymn. 4, 267.

Elis (*Ἠλις*, *ιδoc, ἡ*), et Landstrib paa Nordvestsiden af Peloponnesos, som paa den troiske Krigs Tid strakte sig fra Achaia ned imod Floden Alpheios og Nestors Rige Pylos, imellem Arkadien og det Joniske Hav.¹⁾ Det var et Lavland, igjennem hvilket Arkadiens Bjerge Erymanthos og Pholoe efterhaanden sænkede sig jævnt ned imod Havet. Alpheios optog de fleste Smaaflode, af andre Floder vare Peneios, Selleis og Minyeios (Anigros) de vigtigste. Landet var saaledes velvandet og frugtbart; blandt dets Produkter roser Pausanias²⁾ i Særdeleshed en fin Art Bomuld (*βίβρακος*). Men hvad der fornemlig gav Elis en særegen Vigtighed og Betydning i Oldtiden var Sletten Olympia, med dens Tempel til Zeus og berømte Nationallege, hvis første Stiftelse tilskrives enten Herakles,³⁾ Pelops⁴⁾ eller Atreus;⁵⁾ men som senere fornyedes af Iphitos⁶⁾ (884 f. Chr. f.) og som derefter fra Korobos's Tid (776 f. Chr. f.), dannede et Udgangspunkt for den græske Tidsregning (Olympiader⁷⁾) Disse ansete Festslege fik Landet lige til den peloponnesiske Krig en uantastet Fred; selv fremmede Hære turde ikke drage bevæbnede igjennem Landet.⁸⁾ Dgsaa Homeros omtaler Kampelege i Elis,⁹⁾ men disse maa efter Strabons Mening¹⁰⁾ ikke forverles med de olympiske Lege, da disse holdtes i Olympia i Land-

skabet Pisatis, der paa den troisse Krigs Tid endnu ikke horte med til Elis, ogsaa gjor han opmærksom paa, at Homeros omtaler en Trefod som udsat Kampbelønning, hvorimod Seirherrerne i de olympiske Lege blot befrandsedes (*ἀγων στεγανίτης*). Af Stæder havde Landet meget faae. See Ephyra. Hovedstaden Elis daanedes først paa Perserkrigenes Tid af 8 Flækker.¹⁾ Indvaanerne vare Epeier. See Epeier. Paa den troisse Krigs Tid beherskedes Elis og Vyrasion af 4 Fyrster, nemlig Amphimachos, Thalpios, Dioreos og Polyreinos, som hver med 10 Skibe drog imod Glios.²⁾ Af tidligere Hærskere i Elis nævner Homeros Augeas og Amarynkeus.

¹⁾ II. 2, 615 flg. Strab. lib. 8, 3 pag. 337 (144 T.) ²⁾ 5, 5, 2. ³⁾ Pindar. Olymp. 11, 43 flg. Adldr. 2, 7, 2. Pausan. 5, 7, 4. Diodor. Sic. 4, 14. Strab. lib. 8, 3 pag. 355 (173 T.) ⁴⁾ Paus. 5, 8, 1. ⁵⁾ Vell. Patere. 1, 8. ⁶⁾ Paus. 5, 4, 4. Strab. lib. 8, 3 pag. 358 (178 T.) ⁷⁾ Strab. lib. 8, 3 pag. 355 (173 T.) ⁸⁾ Strab. 1. 8, 3 p. 358 (177 T.) Polyb. 4, 73, 10. ⁹⁾ II. 11, 698 flg. Sml. Amarynkeus. ²⁰⁾ lib. 8, 3 pag. 355 (173 T.) ¹¹⁾ Strab. lib. 8, 3 pag. 358 (177 T.) ¹²⁾ II. 2, 618 flg.

Elone (*Ἠλώνη, ης, ἡ*), en Stad i den nordlige Deel af Thessalien (Perrhaibia), ved Foden af Olympos, ikke langt fra Floden Titarestios (d. c. Eurotas), den kaldtes senere Leimone, men eksisterede ikke mere paa Strabons Tid.¹⁾ Efter Eustathios²⁾ var den anlagt af Herakles efter hans Seir over Kentaurerne. Paa den troisse Krigs Tid beherskedes den af Peirithoos's Son Polypoithes.³⁾

¹⁾ Strab. lib. 9, 5 pag. 440 (312 T.) ²⁾ til II. 2, 739. ³⁾ II. 2, 739 flg.

Elpenor (*Ἐλπηνωρ, ορος, ος*), en af Odysseus's yngste Ledsagere paa Toget imod Troia, udmærkede sig hverken ved Tapperhed eller Klogskab. Fra Troia vendte han uskadt tilbage, men da Odysseus paa Heimreisen forlod Den Aiaia, Kirkes Opholdssted, faldt han ned fra Taget, hvor han beruset var krobet op, for at skjule sig, og knækkede sin Hals.¹⁾ Da han imidlertid ved hans Kammeraters hurtige Afreise ikke blev begravet, traf Odysseus ham senere ved hans Reise til Underverdenen, hvor han bønfuldt Odysseus om at begrave ham, naar han vendte tilbage til Aiaia, og opreiste en Alare paa hans Grav.²⁾ Dette fuldbyrdede ogsaa Odysseus senere.³⁾

¹⁾ Od. 10, 552 flg. ²⁾ Od. 11, 51 flg. Ubegravet kunde han nemlig ikke faae Udgang til Skyggenes Opholdssted. II. 23, 71. ³⁾ Od. 12, 8 flg.

Elytion (*Ἠλύσιον πεδῖον, τό* af *ἡλύσις* d. c. *ἔλευσις* Ankomst), en smuk Elette, som Homeros¹⁾ henlægger til

Vestgrændsen²⁾ af Jordens Overflade, ved Okeanos, med et bestandigt smilende Joraaar, hvor, ligesom i selve Olympen,³⁾ Sneveir, Storm og Regn aldrig indtræffer, men hvor enkelte Indlinger af Guderne, (s. Ex. Rhadamanthus) hvem Dødens Lod ikke traf, henlevede et evigtvarende Liv. Om Homeros har tænkt sig det som en De, eller ei, kan ei bestemmes med Visshed; men hos de følgende Digtere finde vi Elysion eensbetydende⁴⁾ med de saakaldte Saliges Der (*ῥήσοι μυζέων*), hvilke man bestandigt flyttede længere mod Vest (*εὐς νεῖκαρα γαίης*) eftersom man lærte en større Deel af Jordens Overflade at kjende, og senere — Pindaros⁵⁾ — henlagde under Jorden, som en Deel af Underverdenen. Ligeledes udvikledes efterhaanden Idæerne om dette Steds Beskaffenhed og dets Indvaaneres Forhold og Tilstand. Hesiodos⁶⁾ beskriver det som et frugtbart og herligt Land ved Okeanos's Bredde, der tre Gange om Aaret frembragte de fortræffeligste Frugter, og som Opholdssted for Heroerne efterat de have forladt dette Liv. Endnu nærmere beskriver Pindaros⁷⁾ Elysion, som Velig for de Mennesker, der tre Gange i Livet have modstaact Frjttelser til Uretfærdighed. Disse Mennesker leve der i Samfund med de ædleste af Guderne, i evig Herlighed, frie for al Sorg og Anstrængelse; milde Vinde dufte, og gyldne Blomster forlyste Diet. Et andet Sted siger Pindaros om Elysion⁸⁾ at Solen skinner der altid, Engene prange med de herligste Blomster og dufte af Virak og Træerne ere fulde af gyldne Frugter; Beboerne more sig med gymnastiske Dvælseser, Lærninger og Lyrens Toner osv. Overcensstemmende med Pindaros beskriver Virgilius Elysium som en Deel af Underverdenen, og Opholdssted for de fromme Mennesker.⁹⁾ Sml. Aides og Tartaros.

¹⁾ Od. 4, 563 flg. ²⁾ Zephyros blæser fra Okeanos henover Elysion. ³⁾ Od. 6, 42 flg. ⁴⁾ Tzetzes til Lycophr. Cass. 1204. ⁵⁾ Olymp. 2, 59 flg. ⁶⁾ Theog. 169. ⁷⁾ a. St. ⁸⁾ et Fragment hos Plutarch. consol. ad Apollon. 35. ⁹⁾ .En. 5, 735. 6, 542. 638 flg. Georg. 1, 38. Sml. Tibull. 1, 3, 59 flg.

Emathia (ep. *Ἐμαθία*, ἡ, ἢ rimeligviis af *ἤμαθος* d. e. *ἄμαθος*, "sandsig"), et Landskab i Makedonien¹⁾ S. for Paionien imellem Floderne Axios og Pontos. Homeros kalder det *Ἐμαθίην*.²⁾ Efter et lokalt Sagn, der fortælles efter Marthyas i de villoisjonske Scholier til Iliaden,³⁾ nedsatte Makedon, en Son af Zeus og Athria sig i det efter ham benævned Land, hvor han fik to Sønner Pieros og Amathos, efter hvem Pieria og Emathia erholdt Navn.

¹⁾ Il. 14, 226. hymn. 1, 217. Sml. Justin. 7, 1, der uleder Navnet af en gammel Konge Emathion. ²⁾ Il. a. St. ³⁾ a. St.

Ænetoi (*Æνετοί, ἄν, οί*), et Følsk i Paphlagonien, der paa den troiske Krigs Tid beherstedes af Pylaimenes, og med ham drog Priamos til Undsætning,¹⁾ men som senere ikke fandtes i Paphlagonien, hvorfor Strabon²⁾ formoder, at de, efterat have mistet deres Anfører i Krigen, (Pylaimenes dræbtes i det første Slag af Menelaos,³⁾ vare dragne over til Thrake, og derfra senere til Adriaterhavets Kyster i Forsvindelse med Antenor. See Antenor. Homeros fortæller, at de vilde Muulæster havde hjemme i Paphlagonien.⁴⁾

¹⁾ Il. 2, 852. ²⁾ lib. 12, 3 pag. 543—44 (18 T.) Strabon kender dem andre Steder Heneter. lib. 5, 1 pag. 212 (342—43 T.) o. lib. 13, 1 pag. 608 (122—23 T.). ³⁾ Il. 5, 576. ⁴⁾ Il. 2, 852.

Ænicer (*Ἐνίκες, ἄν, οί* ion. ἴστ. *Ἀνικᾶρες*), en gammel thessalisk Følskstamme, som tilligemed Perrarberne tilligere boede ved Dösa, senere imellem Dthrys og Dita. Paa den troiske Krigs Tid beherstedes de af Guneus, som drog med 22 Skibe fra Staden Skypheos imod Troia. Il. 2, 749 og Eustath. ἴστ.

Æniopeus (*Ἐνιοπέης, ἦος, ὅς*), en Troer, Son af Thebaios, var Bogstyrer hos Hektor, men dræbtes i det andet Slag af Diomedes. Il. 8, 120.

Ænipeus (*Ἐνίπεύς, ἦος, ὅς*), en Flod i Elis, der faldt ud i Alpheios og havde sit Udspring fra Kilden Salomene, i Nærheden af en Stad af samme Navn, som var anlagt af Alkiden Salmonens, der drog herhid fra Thessalien.¹⁾ Enipeus kaldtes senere Barnichios, og Strabon²⁾ antager, at det var denne Flodgud Enipeus, som Salmonens's Datter, den skønne Tyro elskede, og hvis Skikkelse Poseidon antog, da han med hende avlede Pelias og Neleus.³⁾ Men ogsaa i Thessalien var en Flod Enipeus, der kom fra Dthrys og de pthiotiske Bjerge, og løb forbi Pharjalos ud i Alpidanos, der atter løb ud i Pe-neios,⁴⁾ og da Tyro blev opdragen hos⁵⁾ og ægtede⁶⁾ sin Faders Broder Kretheus, som anlagde Følsk i Thessalien, bliver det rimeligere at antage, at det er den thessaliske Flod, Homeros omtaler.

¹⁾ Apldr. 1, 9, 7. ²⁾ lib. 8, 3 pag. 356 (175 T.) ³⁾ Od. 11, 235 flg. ⁴⁾ Strab. lib. 9, 5 pag. 432 (298 T.) ⁵⁾ Apldr. 1, 9, 8. ⁶⁾ Od. 11, 237.

Enippe (*Ἐνίπη, ἦς, ἡ*), en høitliggende (*ἡνεμόεσσα*) Stad i Arkadien,¹⁾ var ligesom flere af de hos Homeros nævnedes Arkadiske Byer forjunden paa Strabons Tid.²⁾ Mogle have antaget Enippe, Stratia og Nhippe for at have været beboede Der i Floden Ladon, men dertil var denne Flod efter Pausanias's Vitnesbyrd alt for lille.³⁾

¹⁾ Il. 2, 606. Plin. h. n. 4, 10. Stat. Theb. 4, 286. ²⁾ Strab. lib. 8, 8 pag. 388 (227 T.) ³⁾ Paus. 8, 25, 7.

Enkelados (*Ἐγκέλαδος*, *ov, ó*), Søn af Tartaros og Ge; en af de hundrearmede Giganter, der stormede Himmelen, men dræbtes af Zeus,¹⁾ der lagde ham under Bjerget Oeta.²⁾ Efter andre Sagu blev han dræbt af Athene.³⁾

¹⁾ Batrachomyomach. 286. ²⁾ Virg. Æn. 3, 578 flg. ³⁾ Apldr. 1, 6, 2. Paus. 8, 47, 1.

Ennomos (*Ἐννομος*, *ov, ó*), I. en Troer, dræbtes i det tredie Slag af Odysseus. Il. 11, 422.

II. en Spaamaand (*ὀδωνιστής*), anførte tilligemed Chromis de Mysier, der drog Troerne til Undsætning, og dræbtes af Achilleus. Il. 2, 858. 17, 218.

Ennosigaios (*Ἐννοσίγαιος*, *ov, ó* poet. iff. *ἰρροσίγαιος* af *ἔρροσις*), „Jorddryster,“ Tilnavn for Poseidon, forsaavidt som han omfattede og indesluttede Jorden (*γαίης οχος*) og man tilskrev ham Jordstjælv. Il. 7, 455. 8, 201. 19, 183. 362 osv. Od. 9, 518. 11, 102 osv. Juvenal. Sat. 10, 182.

Enope (*Ἐνόπη*, *ης, ῆς*), en Stad i Mesſenien, en af de 7 Stæder, som Agamemnon tilbød Achilleus som Medgift til en af sine Døttre, naar han vilde lade sin Brede fare¹⁾. Efter nogle Angivelser kaldtes den senere Gerenia.²⁾ Her skal Nestor være bleven opdraget, efterat Pylos var indtaget og ødelagt af Herakles, og derfra have faact Tilnavnet „den Gereniske.“³⁾

¹⁾ Il. 9, 150. 292. ²⁾ Paus. 3, 26, 6. Strab. lib. 8, 4 pag. 360 (181 T.) ³⁾ Paus. a. St. Sml. Strab. a. St.

Enopides (*Ἐνοπίδης*, *ov, ó*), Søn af Enops d. e. Satnios. Il. 14, 444.

Enops (*Ἐνοψ*, *οπος, ó*), I. en Mysier, Fader til Satnios, som han havde avlet med en Naiade (*Νηΐς*), da han vogtede Duæg ved Floden Satnioeis i Mysien,¹⁾ og til Hestor.²⁾ Begge disse Sønner vare med at forsvare Troia, men faldt i Krigen.

¹⁾ Il. 14, 443 flg. ²⁾ Il. 16, 401 flg.

II. En Atolier, hvis Søn, Klytomedeos, Nestor overvandt i sin Ungdom i Nævekamp i Dyrastion. Il. 23, 634.

Enosichthon (*Ἐνοσίχθων*, *ovος, ó* af *ἔρροσις* og *χθών*), „Jorddryster,“ Tilnavn for Poseidon. Il. 8, 208. 11, 751 osv. See Ennosigaios.

Enyalios (*Ἐνυάλιος*, *ov, ó*), „den Krigeriske,“ forekommer hyppig i Iliaden istedetfor Ares,¹⁾ eller som et Tilnavn for ham,²⁾ hvilket han først skal have faact hos Thra-

ferne efter en vis Enyalios, som han dræbte i en Kamp; i Odysseen findes dette Navn ikke. Hos senere Forfattere betegner Enyalios en fra Ares forskjellig Krigsgud,¹⁾ Son af Ares og Enyo. I Sparte offrede Epheberne derimod en ung Hund til Ares Enyalios.²⁾ See Ares.

1) Il. 2, 651. 7, 166. 13, 519. 17, 259. 18, 309. 20, 69. 22, 132. 2) Il. 17, 211. 3) Aristoph. Eiren. 457. Dionys. Halicarn. 2, 48. 4) Paus. 3, 14, 9.

Enycus (*Ἐνυκός, ἦος, ὅς*), Hersker paa Den Skyros, da den blev indtaget af Achilleus. Il. 9, 668.

Enyo (*Ἐννώ, οὔς, ἦ*), Krigens Gudinde, Ares's Ledesagerinde, har hos Homeros Tilnavnene *πτολίπορθος*,¹⁾ og *πότνια*.²⁾ Efter Hesiodos³⁾ var hun en Datter af Phorkys og Keto. I Athenai stod hendes Billedstøtte i Ares's Tempel.⁴⁾ Hun svarer til Romernes Bellona, hvem Digterne beskriver med en blodig Vidst,⁵⁾ eller en Fakkell i Haanden og blodbestaunt Haar.⁶⁾ Bellona havde et befyndt Tempel foran porta Carmentalis i Rom's 9de Region⁷⁾ opbygget af Appius Claudius Cæcus,⁸⁾ hvor Senatet ofte samledes for at underhandle med saadanne Personer, der ikke havde Udgang til Byen.⁹⁾ Foran dette Tempel stod en lille Søile, hvori man stak et Spyd, naar en Krig forkyndtes.¹⁰⁾

1) Il. 5, 333. 2) Il. 5, 592. 3) Theog. 273. 4) Pausan. 1, 8, 5. 5) Virg. Æn. 8, 703. 6) Sil. Ital. Pun. 5, 220. 7) Publ. Viet. descr. urb. 6) Orell. Inscript. Nr. 539. 8) Liv. 26, 21. 30, 21 osv. 10) Fest. pag. 27. Ovid. Fast. 6, 201 flg. Serv. Virg. Æn. 9, 53.

Eos (*Ἠώς, οὔς, ἦ*, Aurora), Morgenrødens eller det frembrydende Dagslys's Gudinde, Datter af Hyperion og Euryphaessa, Søster til Helios og Selene;¹⁾ gift med Laomedons Son Tithonos,²⁾ og ved ham Moder til Memnon, der blev Konge over Æthioperne og deeltog i Troias Forsvar.³⁾ Om Morgenenen hævede hun sig fra Tithonos's Peic,⁴⁾ steg op fra Okeanos⁵⁾ og udbredte Lyset over Olympen,⁶⁾ Havet⁷⁾ og Jorden,⁸⁾ foran hende gik den lysende Morgenstjerne (*Ἑωσφόρος*).⁹⁾ Hendes Bogn blev trukken af de u dødelige Heste Lampos og Phaethon.¹⁰⁾ Omendkjøndt hun som Gudinde dog ogsaa at have Bøli paa den vestlige ved Okeanos liggende Niasske De.¹¹⁾ Hun bortrovede den skjemme Orion, som Artemis derfor dræbte;¹²⁾ ligeledes den skjemme Kleitos, Son af Mantios,¹³⁾ og Tithonos.¹⁴⁾ Efter senere Fortællinger røvede hun ligeledes Kephalos, der var gift med Prokris.¹⁵⁾ Homeros giver hende følgende Tilnavne: *ἠοιγενεια*, *δοδοδάκτυλος*¹⁶⁾ *δοδοπηγης*,¹⁷⁾ *προζόπεπλος*,¹⁸⁾

εἴθρορος,¹⁹⁾ χρυσόθρορος,²⁰⁾ δία,²¹⁾ πόρινα,²²⁾ ὄσ
γαεσίμβροτος.²³⁾

¹⁾ hymn. 31, 6. Efter Hesiodos (Theog. 372) var Theia hendes Moder. ²⁾ Il. 11, 1. Od. 5, 1. ³⁾ Od. 4, 188. Sml. Hesiod. Theog. 984, hvor der endnu nævnes en anden Søn af denne Gmation. ⁴⁾ Il. 11, 1. Od. 5, 1. ⁵⁾ Il. 19, 1. Od. 22, 297. 23, 244. ⁶⁾ Il. 2, 48. ⁷⁾ Il. 23, 227. 24, 13. ⁸⁾ Il. 24, 695. ⁹⁾ Il. 23, 226. ¹⁰⁾ Od. 23, 246. ¹¹⁾ Od. 12, 3. See Naiaia. ¹²⁾ Od. 5, 121 flg. ¹³⁾ Od. 15, 250. ¹⁴⁾ hymn. 3, 219. ¹⁵⁾ Apldr. 1, 9, 4. Sml. Hesiod. Theog. 986. Pausan. 1, 3, 1. Hygin. fab. 189. ¹⁶⁾ Il. 1, 477. Od. 2, 1 osv. ¹⁷⁾ hymn. 31, 6. ¹⁸⁾ Il. 8, 1. ¹⁹⁾ Il. 8, 565. ²⁰⁾ Od. 15, 250. ²¹⁾ Il. 9, 240. 18, 255. ²²⁾ hymn. 3, 224. ²³⁾ Il. 24, 785.

Ἐπαλτεσ (Ἐπάλητες, οἱ, ὅ), en Lykier, som kaldedes i det tredje Slag af Patroklos. Il. 16, 415.

Ἐπειοί (Ἐπειοί, ὄν, οἱ) vare en med Aitolerne beslægtet Stamme, som beboede det nordlige Elis, og efter Joregivende havde Navn efter Endymions Søn Ἐπειός, en Broder til Aitolos.¹⁾ Senere kaldtes de Eleier,²⁾ hvilket Navn dog ogsaa findes i de homeriske Digte.³⁾ Andre antage Epeierne for at være forskellige fra Eleierne.⁴⁾ Homeros omtaler forskellige Kampege hos Epeierne,⁵⁾ som han stiller som herlige, tappre, koberustede (γαυδιμόερες,⁶⁾ μεγάθυμοι,⁷⁾ χαλκοχιτώνες,⁸⁾ men overmodige (ἰππεργαρόερες⁹⁾ Krigere, der med 40 Skibe deeltog i den troiske Krig, anførte af Amphimachos, Thalypios, Dioreos og Polyreinos.¹⁰⁾ Dog vare de paa den troiske Krigs Tid svækkede af Krige med Plysierne og Herakles.¹¹⁾ En Deel Epeier gif tidligere under Anførsel af Phylcus til Dulichion, hvor de grundede en Colonie.¹²⁾ Og saa disse drog imod Troia under Anførsel af Phylcus's Søn Megeos.¹³⁾

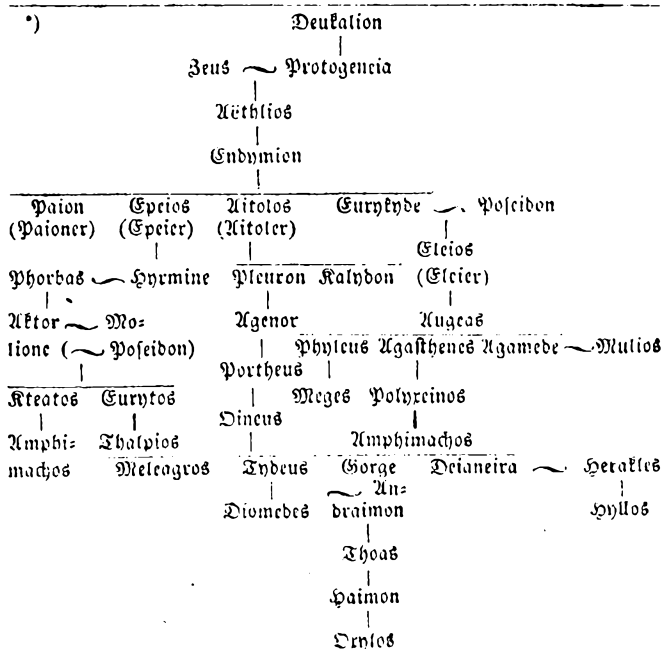
¹⁾ Paus. 5, 1, 2. Sml. Schol. til Il. 11, 687. ²⁾ Paus. 5, 1, 6. ³⁾ See Eleier. ⁴⁾ Strab. lib. 8, 3 pag. 341 (150 T.) ⁵⁾ Il. 11, 698 flg. 23, 631. ⁶⁾ Il. 13, 686. ⁷⁾ Il. 15, 519. ⁸⁾ Il. 11, 694. ⁹⁾ Il. 11, 694. ¹⁰⁾ Il. 2, 615—24. ¹¹⁾ Il. 11, 694 flg. Strab. lib. 8, 3 pag. 354 (172 T.) ¹²⁾ See Dulichion. ¹³⁾ Il. 2, 625 flg. En Oversigt over de vigtigste af Epeiernes Anførere giver nedenstaaende genealogiske Tabel, der følger Homeros (isar Il. 2, 620 flg.) og Pausanias (5, 1—3)* (See næste Side.)

Ἐπειγους (Ἐπειγούς, ἦος, ὅ), Søn af Agakles, herstfede i Budeion, men drog derfra til Pelens, da han havde myrdet en Slægtning. Siden fulgte han Achilleus til Troia, og dræbtes i det tredje Slag af Hektor. Il. 16, 571 flg.

Ἐπειός (Ἐπειός, οἱ, ὅ), I. Søn af Endymion, Stamme-fader for Epeierne. See Epeier.

II. Søn af Panopeus, en Græker, der udmærkede sig som Architect, og med Athenes Bistand forfærdigede den be-

kjendte Træhest, der forarsagede Troias Undergang.¹⁾ Til-
lige var han en særdeles udmærket Nævefjæmper (*ειδώς πυγ-
μαχίας*), der under Kamplegene ved Patroklos's Begravelse
i denne Slags Kamp overvandt Melesteus's Son Eurya-
los,²⁾ hvormod Polypoithes overgik ham i at faste med
den store Jernfugle³⁾ (*σόλος αυτοχόωνος* see Diskos).
Homeros skildrer ham som stor og stærk, (*ὄτις τε μέγας
τε*⁴⁾ og hædrer ham med Tilnavnene *δῖος*⁵⁾ og *μεγάθυ-
μος*.⁷⁾ Men da han selv hos Homeros siger, at han stod
tilbage i Krigen,⁸⁾ har dette formodentlig givet senere For-
fattere Anledning til at skildre ham som et Mynster paa
Feiighed;⁹⁾ (derfra Ordspøget: *Ἐπειὸν δειλότερος*.) Ef-
ter Stesichoros og andre Efterretninger¹⁰⁾ var han en gan-
ske simpel Mand, der var Band for Altriderne. Diktys fra
Sikreta fortæller derimod,¹¹⁾ at han drog imod Troia som
Anfører for 30 Skibe fra de kykladiske Der, (hvormod han
efter Euripides¹²⁾ var fra Parnassos i Phokis). Efter
Justinus¹³⁾ foreviste man i et Minerva-Tempel i Meta-
pontum det Bærkei, hvormed han havde forfærdiget Træ-
hesten.

¹⁾ Od. 8, 493. 11, 523. Enrip. Troad. 11. Paus. 10, 26, 1. Virg. Æn. 2, 264. Ovid. Fast. 3, 825. Hygin. fab. 108. (Sml. Plin. h. n. 7, 57: Equum (qui nunc aries appellatur) in muralibus machinis Epeum ad Troiam (invenisse dicunt). ²⁾ Il. 23, 665. ³⁾ Il. 23, 677 flg. ⁴⁾ Il. 23, 836 flg. ⁵⁾ Il. 23, 664. ⁶⁾ Il. 23, 689. 839. ⁷⁾ Il. 23, 694. ⁸⁾ Il. 23, 670. ⁹⁾ Eustath. rit Od. 8, 493. ¹⁰⁾ Ἰσὸς Athenaios, Deipnos. lib. 10, 85 p. 456-57. ¹¹⁾ 1, 17. ¹²⁾ Troad. 10. ¹³⁾ 20, 2.

Epeiros (*Ἠπειρος*, *ov, ἦ*), Fastlandet, som Modsaetning til Havet,¹⁾ eller som Modsaetning til Verne, hvor det da formentes at betegne 1) det ligeover for Ithaka og Kephallenia liggende Fastland, Akarnanien,²⁾ kaldtes ogsaa *ἡπειρος μέλαινα*.³⁾ 2) Hellsas, eller en Deel deraf, Attike.⁴⁾ 3) Det senere Epeiros.⁵⁾ Wolf har allevegne forandret *Ἠπειρος* til *ἡπειρος*. Sml. Apeira.

¹⁾ Od. 13, 114. ²⁾ Il. 2, 635. Od. 14, 100. 24, 377. Sml. Strab. lib. 10, 2 pag. 453 (333 T.) ³⁾ Od. 14, 97. 21, 108. ⁴⁾ hymn. 4, 130. 6, 22. ⁵⁾ Od. 18, 84. 115.

Epeiros (*Ἐπήριος*, *ov, ὅ*), Son af Apheidas, Herster i Alybas. For ham udgav Odysseus sig, da han efterat have dræbt Beilerne viste sig for sin Fader Laertes. Od. 24, 304 flg.

Ephialtes (*Ἐφιάλτης*, *ov, ὅ*), Son af Iphimedeia og Alceus eller Poseidon, og Broder til Dtos. See Alceus.

Ephyra (ep. *Ἐφύρα*, *ης, ἦ*). Hos Homeros omtales flere Stæder af dette Navn, hvis Veligheden tildeels er vaanskelig at bestemme. I. Stad i Argos,¹⁾ det senere berømte Korinthos; dog forekommer ogsaa Navnet Korinthos hos Homeros.²⁾ Efter Pausanias³⁾ var den anlagt af og opkaldt efter Okeanos's Datter Ephyra, fra hvem Korinthos nedstammede, der gav den sit senere Navn.

¹⁾ Il. 6, 152. ²⁾ Il. 2, 570. Sml. Il. 13, 664. ³⁾ 2, 1. 1.

II. En old-pelasgisk Stad i Elis, ved Floden Selleeis.¹⁾ Her herskede Augeas. I dens Omegn fandtes mange giftige Urter.²⁾ Den kaldtes senere Dinoe.³⁾

¹⁾ Il. 2, 659. 15, 531. Strab. lib. 8, 3 pag. 338 (145 T.) ²⁾ Il. 11, 741. Derfor forverler Strabon a. St. det med det Theoprotiske, hvor der ligeledes fandtes mange giftige Urter. ³⁾ Schol. til Il. 15, 531.

III. En ældgammel Stad i Thessprotien d. e. Epeiros eller Fastlandet ligeover for Phaiakernes De (Kerkyra¹⁾ Strabon²⁾ antager, at Homeros ogsaa her omtaler den eldste Stad, men da Odysseus paa sin Reise herfra til Ithake besøger Taphierne, der boede Nord for Ithake, kan man

heri ikke give ham Bisald.³⁾ Denne Bye kaldtes senere *Kichyros*.⁴⁾

¹⁾ Od. 1, 259. 2, 328. ²⁾ lib. 8, 3 pag. 338 (146 T.)

³⁾ Sml. Nitzsch, Ann. z. Ddysf. 1 B. pag. 45. Mannert, Geograph. der Griechen u. Römer. 8 B. pag. 495. Sickler p. 421. ⁴⁾ Strab. lib. 7, 7 pag. 324 (119 T.) og lib. 8, 3 pag. 338 (146 T.)

IV. En Stad i det pythiotiske Thessalien, hvis senere Navn var *Krannon*.¹⁾ Indvaanerne herfra kaldtes *Ἐφυροί*.²⁾

¹⁾ Strab. lib. 7, exc. 5 pag. 330 (129 T.) ²⁾ II. 13, 301. Sml. Strab. lib. 9, 5 pag. 442 (314—15 T.)

Ephyrer (*Ἐφυροί, ὠν, οἶ*), Indvaanerne af Staden Ephyra i Thessalien, hvilken Stad senere kaldtes *Krannon*. II. 13, 301 og Schol. t. d. St. Strab. lib. 9, 5 p. 442 (314—15 T.)

Epidaurus (*Ἐπίδαυρος, οὔ, ἡ*, nu Epidaurø), en Stad ved den saroniske Bugt paa Østsiden af Peloponnesos, i Argolis, beherskedes paa den troiske Krigs Tid af *Diosmedes*, og var berømt for sine Bønranke.¹⁾ Befolkningen var blandet og bestod deels af Joner og Karer,²⁾ deels af Dorier.³⁾ I Nærheden af Staden laae et berømt *Asklepios* Tempel.⁴⁾

¹⁾ II. 2, 561. ²⁾ Strab. lib. 8, 6 p. 374 (204—5 T.) ³⁾ Paus. 2, 26, 2. ⁴⁾ Strab. a. St. Sml. Liv. 10, 47.

Epikaste (*Ἐπικαστή, ης, ἡ*), den samme som *Tragiske* kalde *Jokaste*, *Didipus*'s ulykkelige Moder, var en Datter af *Meneikeus*, og ægtede *Laios*, Konge i Thebai, ved hvem hun blev Moder til *Didipus*, som Forældrene efter et Orakelsvar satte ud, men som blev fundet og opdraget i Korinthos, og senere uden at vide det dræbte sin Fader, og ægtede efterat have løst *Sphinx*'s Gaade sin egen Moder, der fødte ham Sønnerne *Eteokles* og *Polyneikes*, og Døttrene *Jsmene* og *Antigone*.) Da *Epikaste* erfarede Sagens sande Sammenhæng tog hun sig selv af Dage.²⁾

¹⁾ Apldr. 3, 5, 7—8. ²⁾ Od. 11, 271 flg. og Schol. t. d. St.

Epikles (*Ἐπικλῆς, ῆος, ὅ*), en tappet (*μεγαθύμιος*) Lykier, og en Ven af *Sarpedon*, deeltog i *Troias* Forsvar, men fæltedes i Kampen ved Graven af *Nias Telamonios*. II. 12, 378.

Epistor (*Ἐπίτωρ, ορος, ὅ*), en Troer, fæltedes i det tredje Slag af *Patroklos*. II. 16, 695.

Epitrophos (*Ἐπίτροφος, οὔ, ὅ*), I. Søn af *Nauvoliden* *Pythios*, anførte tilligemed sin Broder *Schedios*

Hofaikerne paa 40 Skibe imod Troia.¹⁾ Hans Moder heed Hippolyte.²⁾

¹⁾ Il. 2, 517 flg. ²⁾ Hygin. fab. 97.

II. Son af Euenos, der var Herſker i Tyrneſſos, og Broder til Briſeis's Gemal Mynes. Begge diſſe tappre (*Ευγενεογονοι*) Brødre dræbtes af Achilleus, da han under Troias Belciring indtog Tyrneſſos. Il. 6, 692.

III. Bar tilligemed Hodies Anfører for Halizonerne (Chaldaierne), der fra Alybe i Pontos drog Priamos til Udſætning. Il. 2, 856. See Alybe.

Epytidēs (*Ἐπειδης, ον, ος*), Son af Epytos d. e. Periphas, en gammel dardaniſk Herold, hvis Udſcende Apollon paatog ſig for at opmuntre Nincias til Kampen eſterat Patroklos var dræbt. Il. 17, 324.

Erebos (*Ἐρεβος, εος, τό*), et merkt Sted under Jerden, hvorigjennem Skyggerne gik fra Dververdenen til Aides's Bolig. Underverdenens natlige Mærke. Omendſkjendt det er en Deel af Underverdenen, betegner det dog aldrig noget Opholdsſted for de Afdøde, men kun et Mellemled og en Gjennemgang imellem Livets og Dødens Boliger.¹⁾ Efter Heſiodos var Ereboſ et mythiſk Væſen, Son af Chaos og blev ved ſin Søſter Nyx Fader til Nither og Hamera.²⁾

¹⁾ Il. 8, 368. 9, 572. Od. 10, 528. 11, 37. 564. 12, 81. 20, 356. Sm. Aides. ²⁾ Theog. 123 flg.

Erechtheus (*Ἐρεχθεύς, ήος, ος*), Son af Gaia (Arura¹⁾ og Hephaiſtos,²⁾ blev opdraget af Athene i hendes Tempel i Athenai, og dyrkedes i denne Bye ſom Heros,³⁾ og var eſter de ældre (homeriſke) Sagn iſte forſkjellig fra Erichthonioſ.⁴⁾ Han ſkal have fordrevet Amphiktyon fra Thronen i Athenai, ſom han derefter ſelv beſtog, hvorpaa han ægtede Paſithea, der fødte ham Sonnen Pandion, der ſenere fulgte ham paa Thronen.⁵⁾ Man tilſkriver ham Opfindelſen af Hjørpandsvognen, hvorfor Zeus ſenere ſatte ham paa Himmelen ſom Sjernebilledet Geniochoſ (Auriga⁶⁾). Efter nogle Sagn ſkal han ogsaa forſt have indſtiftet Panathenæerfeſten i Athenai,⁷⁾ ſom dog ellers i Almindelighed tilſkrives Theſeus.⁸⁾

¹⁾ Il. 2, 547. Paus. 1, 2, 5. Efter andre Angivelſer var Kranaos's Fatter Atthis hans Moder. Apldr. 3, 14, 6. ²⁾ Apldr. a. St. ³⁾ Il. 2, 547 flg. ⁴⁾ Eustath. til Il. 2, 549. ⁵⁾ Apldr. a. St. ⁶⁾ Hygin. Astron. 2, 13. ⁷⁾ Apldr. og Hygin. a. St. ⁸⁾ Maake ſik det blot af Theſeus Navnet Panathenæer iſt. Athenæer: Feſten. Pausan. 8, 2, 1.

Æremer (*Ἐρεμβοί, ων, οἱ*), et ubekjendt gammelt Folkeslag, som Homeros¹⁾ nævner tilligemed Aithioper og Sidonier. De vare maaffee Troglodyter og havde deres Havn *ἔντὸ τοῦ εἰς τὴν ἕραν ἐμβαίνειν.*²⁾ Rimeligviis boede de Øst for Ægypten i Arabien, dog have Noget henzagt dem til Kypros, Andre have meent, at de vare en Stamme Aithioper.³⁾

¹⁾ Od. 4, 84. ²⁾ Strab. lib. 1, 1 pag. 2 (3 T.) 16, 4 p. 784 (411 T.) ³⁾ Völker, hom. Geogr. pag. 89. Sml. Strab. lib. 1, 2 pag. 42 (66 T.).

Æremeus (*Ἐρεμεύς, ἦος, ὅς*), en ung Phaiaker. Od. 8, 112.

Æretria (*Ἐρέτρια, ion. Εἰρέτρια, ας, ἡ* nu Palæo Castro), en gammel anseelig Stad paa Vestkysten af Eubøia ved Euripos, med en god Havn. Den skal være anlagt af Athenaiere og fremblomstredede saameget ved Handel og Skibsfart, at den kappedes med Chalkis om Dverherredømmet, og udsendte flere Colonier.¹⁾ Men den første Perserkrig foraaarsagede dens Undergang.²⁾ Derefter anlagdes Ny-Æretria, der dog aldrig naaede en saadan Anseelse. Paa den troiffte Krigs Tid stod Æretria tilligemed de øvrige Stæder paa Eubøia under Clephenors Herredømme, som med 40 Skibe drog imod Troia.³⁾

¹⁾ Strab. lib. 10, 1 pag. 446—47 (322—23 T.) ²⁾ Herodot. 6, 100—1. Strab. lib. 10, 1 pag. 448 (324—25). ³⁾ Il. 2, 537 flg.

Æreuthalion (*Ἐρευθαλίων, ωνος, ὅς*), en Arkadier, var en Ven af Lykurgos, der dræbte Kollæsvingeren (*χορυνήτης*) Areithoos og plyndrede hans berømte Kølle, som han siden da han blev gammel overlod til Æreuthalion. Denne udæskede i en Krig imellem Arkadierne og Pylisierne alle de tappreste Pylisier til Dødsamp, men fældedes af den unge Nestor.¹⁾ Æreuthalion var en Søn af Hippomedon eller Npheidas.²⁾

¹⁾ Il. 4, 319. 7, 136 flg. ²⁾ Schol. til Il. 4, 325.

Ærginos (*Ἐργίνοσ, ων, ὅς*), Søn af Klymenos, Konge i Orchomenos, dræbtes i en Krig med Thebai af Herakles.¹⁾ Hans Søner vare de berømte Bygmestre Agamedes og Trophonios.²⁾

¹⁾ Apldr. 2, 4, 11. ²⁾ hymn. 1, 297. See Agamedes.

Æriboia (*Ἐριβοία, ας, ἡ* ep. iiff. *Ἐριβοία*), en Datter af Hermes's Søn Eurymachos, ægtede Aloeus efter hans første Gemalinde Iphimedeias Død, og blev saaledes Stedmoder til Aloeiderne Dtos og Ephyialtes.¹⁾ Hun angav for Hermes, at disse holdt Ares fangen, og

hidrog saaledes til hans Nedning, da Hermes hemmelig førte ham ud af Fængslet.²⁾ See Alocus.

¹⁾ Schol. til II. 5, 385. 389. ²⁾ II. 5, 389 flg.

Erichthonios (*Ἐριχθόνιος*, *ov, δ*), I. Søn af Dardanos og Bateia,¹⁾ en gammel troist Herster, berømt for sin Rigdom,²⁾ ægtebe Simocis's Datter Astyoche,³⁾ der fødte ham Sønnen Troos, som gav Troia Navn.⁴⁾ Han havde 300 Hopper paa sine Enge, med nogle af disse avlede Boreas⁵⁾ 12 udmærkede Heste, der vare saa lette, at de kunde løbe hen over Havets Bolger uden at synke, og over en Kornmark uden at knække et Straae.⁶⁾

¹⁾ Apldr. 3, 12, 1. Dionys. Hal. 1, 50. 62. ²⁾ II. 20, 219 flg. ³⁾ Apldr. 3, 12, 2. Efter Dionysios fra Halikarnassos, (1, 62) var han gift med Skamandros's Datter Kallirrhoe (der hos Apollodoros a. St. siges at have været hans Søn Troos's Gemalinde. ⁴⁾ II. 20, 230. Apldr. og Dionysios Hal. a. St. ⁵⁾ Det var en almindelig Dvertroe hos de Gamle, at Hopperne bleve drægtige af Binden. Columell. de re rust. 6, 27, 3. ⁶⁾ II. 20, 223 flg.

II. See Erichtheus.

Eridanos (*Ἐριδανός*, *ov, δ*), en fabelagtig Flod i Oldtiden, som antoges at udspringe N. V. for de Rhypaiste Bjerge og at løbe ud i Okeanos.¹⁾ De gamle Geographer ansaae den i Almindelighed for at have været Pades²⁾ eller ogsaa Rhodanus eller Rhenus. Den nævnes først hos Hesiodos.³⁾

¹⁾ Herodot. 3, 115. ²⁾ Polyb. 2, 16, 6. Sml. Strab. lib. 5, 1 pag. 215 (347 T.) Paus. 1, 3, 5. 5, 12, 6. ³⁾ Theog. 338. Bttrachom. 20.

Erinyer (*Ἐρινύς*, *ίος, ή* Plur. *αἱ Ἐρινύες* etc. ¹⁾ *Ἐρινύς* af *ἐρινύω* et arkadisk Ord, som betyder at hævne, ¹⁾ *Ἐρινυίδες*, *Σεῦραι*, *Ἀγαί*, *Furiæ*), Hævngudinder, hvis Navn, Udseende og Antal ikke omtales af Homeros, der snart nævner dem i Fledrtallet ²⁾, snart i Enfeltallet.³⁾ Hos senere Forfattere⁴⁾ angives deres Antal til tre, nemlig Mektv, Megaira og Tisiphone. Gaia fødte dem af Uranos's Blodsdraaber.⁵⁾ Hos Homeros fremtræde de i Aides's og Persephones Tjeneste, boende i Erebos,⁶⁾ som Symboler paa den Straf, der følger Forbrydelsen enten i den ende Samvittighed, eller i den Forbandelse, der betynger Enhver, der har krænket Menneskehedens heiligste Pligter, altsaa i Begrebet beslægtede med Nemesis. De hævne og straffe saaledes forskellige Forbrydelser, de forfølge de Børn, der have vüist sig ulydige imod deres Forældre,⁷⁾ dem, der have svigtet deres Pligter imod Slægtninge eller Idmygtbedende,⁸⁾ eller vüist Mangel paa Ærbødighed imod Ældre,⁹⁾ eller have begaaet Mord¹⁰⁾ eller Meeneed.¹¹⁾

Ogsaa efter Døden forfølge de Forbryderen.¹²⁾ De træde saaledes fjendtligt frem imod Menneffene, som de ogsaa forlede til Dødt.¹³⁾ De tillade ikke Menneffene at erfare for meget om deres tilkommende Skjebne.¹⁴⁾ Homeros kalder dem: *στυγεραι*,¹⁵⁾ *δασπληνεις*,¹⁶⁾ *ἡερογοιτις*.¹⁷⁾ De ældste Kunstnere afbildede dem ikke med noget skrækkeligt Ydre, hvilket derimod efter Aischylos's Tid blev Skik.¹⁸⁾ Digterne sammenblande dem stundom med Harpyierne.¹⁹⁾

1) Pausan. 8, 25, 4. 2) Il. 9, 454. 15, 204. 19, 259. 418 osv. 3) Il. 9, 571. 19, 87. Od. 15, 234. 4) Apldr. 1, 1, 4. Paa Aischylos's Tid var deres Tal endnu ei bestemt, da han lod dem fremtræde i ubestemt Antal som Ghor i sin Tragedie „Eumeniderne.“ 5) Hesiod. Theog. 185. Apldr. 1, 1, 4. 6) Il. 9, 571. Sml. Virg. Æn. 6, 280. 7) Il. 9, 453 flg. Od. 2, 135. 11, 280. 8) Od. 17, 476. 9) Il. 15, 204. 10) Il. 9, 571. 11) Il. 3, 278. 19, 259. 12) Il. 19, 270. 13) Il. 19, 87. 14) Il. 19, 418. 15) Il. 9, 454. Od. 2, 135 flg. 16) Od. 15, 234. 17) Il. 9, 571. 18) Sml. Aeschyl. Eumen. 47 flg. 19) Virg. Æn. 3, 252.

Eriopis (*Ἐριώπις*, *ιδος*, *ἡ*), ægtede Dileus's, Konge i Lokris, og blev ved ham Moder til den mindre Nias.¹⁾ Da Dileus's uægte Søn Medon dræbte en Slægtning af Eriopis, maatte han flygte ud af det fædrene Huus, og begav sig til Phylake.²⁾

1) See Nias Dileus's Søn. 2) Il. 13, 695 flg. 15, 333 flg.

Eriphyle (*Ἐριφύλη*, *ης*, *ἡ*), Datter af Talao's og Eysimache, ægtede Amphiarao's, Konge i Argos, og fødte ham Sønerne Alkmaion og Amphilocho's. Hun blev siden Marsag til sin Mand's Død og derfor dræbt af Alkmaion. See Amphiarao's og Alkmaion.

Eris (*Ἔρις*, *ιδος*, *ἡ*), som personificeret Guddom, Krigens og Stridens Dphav, Arc's Søster og Pedsagerinde i Slaget's Tummel.¹⁾ Ogsaa sender Zeus hende ud, naar Slaget skal begynde og hun siges da at holde Kampens Tegn i sine Hænder.²⁾ Senere var hun Gudinde for Tvist og Uenighed i Almindelighed, og hendes bekendteste Daad var, at hun, da hun ikke var indbuden til Peleus's og Thetis's Bryllup, kastede et Æble ind iblandt de forsamlede Guder med Paaskrift *τιῆ καλλίστην* eller *ἡ καλὴ λαβέτω*, hvorpaa baade Hera, Athene og Aphrodite gjorde Forbring. Paris afgjorde deres Tvist til Fordeel for Aphrodite, der lovede ham den skønneste Konge, men herfra kom Anledningen til den troiske Krig og Troias Undergang.³⁾ Efter Hestodot's⁴⁾ var hun en Datter af Nyx.

1) Il. 4, 441. 5, 518. 18, 535. 2) Il. 11, 3. 3) Il. 24, 29–30. See Aphrodite. 4) Theog. 225.

Erymanthos (*Ἐρύμανθος*, *ον*, *ὸ* nu *Ἄeria*) et Bjerg nordvestlig i Arabien paa Grændsen af Egipt og Achaia,

hyppigen Opholdssted for Artemis og hendes Nymphes.¹⁾ Her dræbte Herakles det Erymanthiske Bildsvin.²⁾

¹⁾ Od. 6, 103. ²⁾ Pausan. 8, 24, 2. Apldr. 2, 5, 4.

Erymas (*Ἐρύμας*, *αἶτος*, *ὁ*), I. en Troer, som fæledes i det tredje Slag af Kreteren Idomeneus. II. 16, 345 flg.

II. En Troer, som dræbtes i det tredje Slag af Patroklos. II. 16, 415.

Erythinoi (*Ἐρυθῖνοι*, *οἱ*), efter Eustathios¹⁾ en Bye i Paphlagonien. Strabon²⁾ siger derimod, at det var to Klipper (*ἰψηλοί*³⁾), der efter Jordbundens røde Farve paa hans Tid kaldtes *Ἐρυθῖνοι*. Indvaanerne herfra drog Troia til Undsætning under Anforsel af Polykaimenes.⁴⁾

¹⁾ til II. 2, 855. ²⁾ lib. 12, 3 pag. 545 (20 T.) ³⁾ II. a. St. ⁴⁾ II. a. St.

Erythrai (*Ἐρυθραί*, *οἱ*, *αἱ*), en gammel Stad i det Mættiske Gebet i Boiotien, ved Floden Asopos ei langt fra Bjerget Kithairon.¹⁾ Efter Eustathios²⁾ havde den Navn efter Erythros, en Søn af Poseidon og Danaos's Datter Amphimedusa. Den var Moderstad til den ioniske Bye Erythrai i Lilleasien.³⁾

¹⁾ Herodot. 9, 15. 19. Strab. lib. 9, 1 pag. 404 (254 T.) pag. 409 (261 T.). ²⁾ til II. 2, 499. ³⁾ Strab. lib. 9, 1 p. 404 (254 T.).

Eteokles (*Ἐτεοκλῆς*, *εὐός* ep. *ἦος*, *ὁ*), Søn af Didymus og Jokaste, og Broder til Polyneikes, med hvem han gjorde den Afstale, at de verelviis skulde regjere et Aar i deres Fødebye Thebai. Men da Aaret var omme, vilde Eteokles ikke afstaae sin Broder Regjeringen, hvorover den thebaiske Krig opstod, i hvilken Eteokles og Polyneikes dræbte hinanden. Eteokles's Søn Laodamas, fulgte ham i Regjeringen under Kleons Formynderskab. See Polyneikes. II. 2, 386. Apldr. 3, 6, 1. Paus. 9, 6, 5. Diodor. Sic. 4, 65.

Eteokreter (*Ἐτεόκρητες*, *οἱ*, *οἱ* af *ἔτεός* og *κρής* ægte Kreter) en af de 3 Folkstammer (Eteokreter, Kydoner, Dorier, Pelasger og Achaier) som Homeros nævner¹⁾ paa Kreta. De vare tilligemed Kydonerne Kretes ældste Indvaanere (*αὐτόχθονες*²⁾), hvorimod de øvrige Folk vare indvandrede (*ἐπιήλυδες*). I den historiske Tid beboede de Sydysten af Den, hvor deres Hovedstad var Praisos.³⁾

¹⁾ Od. 19, 175 flg. ²⁾ Diodor. Sic. 5, 64. 80. ³⁾ Strab. lib. 10, 4, 475 (371 T.).

Eteoneus (Ἐτεωνεύς, ἦος, ὅ), Son af Boethoos,¹⁾ en anset Tjener (ἑοράτωρ) hos Menelaos efter hans Hjemkomst fra Troia.²⁾ Efter Scholierne var han beslegtet med Menelaos efter sin Fader var en Son af Argeios, der atter var en Son af Pelops og altsaa Broder til Atreus og Thyestes.

¹⁾ Od. 4, 31, 15, 95, 140. ²⁾ Od. 4, 22.

Eteoneos (Ἐτεωνός, οῦ, ὅ), en Stad i Boiotien, der havde Navn efter en vis Eteoneos, der nedstammede fra Boiotos, og var Fader til Eleon.¹⁾ Den laae paa nogle Hoie ved Floden Asopos (Ἀσώπις ποταμός,²⁾ og kaldtes senere Σάρανη.³⁾

¹⁾ Eustath. til Il. 2, 497. ²⁾ Il. a. St. ³⁾ Strab. lib. 9, 2 pag. 408 (261 T.)

Euaimonides (Ἐυαίμωνίδης, εος, ὅ), Een af Euaimon d. e. Eurypylos. Il. 5, 76.

Euaimon (Ἐυαίμων, ονος, ὅ), Son af Ormenos¹⁾ (og Broder til Amyntor, der blev Fader til Phoinix), herskede i Ormenion i Thessalien, og var Fader til Eurypylos, der nævnes blandt Helenes Beilere,²⁾ og med 40 Skibe gif imod Ilios.³⁾

¹⁾ Dennes Fader Kerkaphos var en Son af Niolos. Strab. l. 9, 5 pag. 438—39 (309 T.) See Amyntor. ²⁾ Apud. 3, 10, 8. ³⁾ Il. 2, 736. 5, 76. 79. 7, 167 osv.

Euanthes (Ἐυάνθης, εος, ὅ), Fader til Maron, som var Præst hos Apollon i Nismaros i Thrake, og som blandt andre Gaver ogsaa skjenkede Odysseus den stærke Bium, hvoraf Polyphemos blev beruset.¹⁾ Efter senere Beretninger var Euanthes en Son af Dionysos og Ariadne.²⁾

¹⁾ Od. 9, 197 flg. ²⁾ Schol. Apollon. Rhod. Argon. 3, 996.

Euböia (Ἐββοία, ας, ἡ Euboea, nu Egripos eller Negroponte), en langstrakt (derfra dens tidligere Navn Μήριος¹⁾), bjergfuld Æ i Archipelagos ved den attiske og boiotiske Kyst, hvorfra den skiltes ved Strædet Euripos; den havde Navn efter Asopos's Datter Euböia, eller maaskee snarere af sine gode Duaghjorde (εἶς og βοῖς). Denne 60 □ Mile store Æ horte til de af Naturen rigt begavede Lande; den havde deels frugtbart Algerland, deels gode Græsgange; dens Bjerge (Telethrios og Dche) vare rige paa Kobber og Jern, og gode Havne begunstigede Handelen.²⁾ Dog leed den af stærke Jordstjælv,³⁾ hvorved den ogsaa antoges at være bleven løstrevet fra Fastlandet.⁴⁾ Den vulkaniske Jordbund havde varme Kilder.⁵⁾ Den havde i ældre Tider blomstret meget,⁶⁾ men efter Perserkrigene sank dens Velstand og Magt; Athenenserne undertvang den, senere kom den under Makedonien, indtil Romerne indlemmede den i

Provindsen Achaia. Indvaanerne vare deels Jonier, der maaskee vare Autochthoner, deels Abanter (s. d. A.) Dryoper og Aioler.¹⁾ Af Stæder nævner Homeros²⁾: Chalkis, Eretria, Histiaia, Korinthos, Dion, Karystos, Styra og Geraiastos. See Ephyra. Herfra førte Chalkontiaiden Elephenor paa 40 Skibe Tropper imod Troia.³⁾ Paa den peloponnesiske Krigs Tid blev den ved en Broe ved Chalkis forbundet med Fastlandet. See Chalkis.

¹⁾ Strab. lib. 10, 1 pag. 444 (319 T.) ²⁾ Strab. lib. 9, 1 pag. 499. 500 (245 flg. T.). lib. 10, 1 pag. 444 flg. (318 flg. T.) ³⁾ Strab. lib. 10, 1 pag. 447 (323 T.) og lib. 1, 3 pag. 58 (91 T.) ⁴⁾ Jon hos Strab. lib. 1, 3 pag. 60 (95 T.). Plin. h. n. 2, 90. ⁵⁾ Strab. lib. 10, 1 pag. 447 (323 T.). ⁶⁾ Herodot. 5, 51. ⁷⁾ Paus. 4, 34. 6. II. 2, 536 flg. ⁸⁾ II. 2, 536 flg. Od. 3, 177. ⁹⁾ II. a. Et.

Euchenor (Εὐχένωρ, ὄρος, ὅ), Søn af Spaamanden Polyeidos,¹⁾ en riig Mand fra Korinthos, som fulgte med paa Toget imod Troia, endskjendt han af sin Fader havde faaet at vide, at han enten vilde see Straaeded i sit Hjem, eller falde i Krigen for Troia. Han dræbtes i det tredie Slag af Paris.²⁾

¹⁾ II. 13, 663. Efter Pausanias (1, 43, 5) var Euchenor en Søn af Polyeidos's Søn Koiranos. ²⁾ II. a. Et.

Eudoros (Εὐδώρος, ὄρ, ὅ), Søn af Hermes og Phylas's Datter den skjøne Polymele, som siden ægtede Aktors Søn Echeles. Han blev opdraget hos sin Bedstefader Phylas, Konge i Ephyra i Thesprotien, og deeltog siden i den troiske Krig, hvor han udmærkede sig som en af Achilleus's Underanserere.¹⁾ Efter sildigere Efterretninger²⁾ skal han have været Hofmester (μνηστήρ) hos Patroklos, der efter Eustathios³⁾ ogsaa hævned hans Død paa hans Drabsmand Paioniernes Ansorer Pyraichmes.

¹⁾ II. 16, 179 flg. ²⁾ Ptol. Heph. 1 p. 308. ³⁾ til II. 11, 610.

Euenine (Εὐνήνη, ἡς, ἡ), Datter af Euenos d. e. Marpessa. II. 9, 557.

Euenor (Εὐένωρ, ὄρος, ὅ), en fornem Ithafesier, Fader til Leiokritos, en af Penelope's Beilere. Od. 2, 242. 22, 294.

Euenorides (Εὐηννορίδης, ὄρ, ὅ), Søn af Euenor d. e. Leiokritos. Od. 2, 242. 22, 294.

Euenos (Εὐήνος, ὄρ, ὅ), I. Søn af Ares og Demonike,¹⁾ Konge i Mitolien, havde en smuk Datter Marpessa, som han lovede til den, der kunde høre fra ham, hvorimod han dræbte den, der ikke formaadede dette.²⁾ Efterat mange Friere paa denne Maade vare omkomne, bortførte endelig Ibas, Konge i Messenien, som af sin Fader Pe-

seidon havde faaet en bevinget Bogn, Marpesa, hvorpaa Eucnos, som forgyeves stræbte at indhente dem, styrtede sig i Floden Lykormas i Aitolien, som efter ham fik Navnet Eucnos.³⁾ Dog derefter fremkom Apollon med Jordringer paa Marpesa, og imod ham stillede Idas sig til Kamp,⁴⁾ men da udsendte Zeus Hermes med Befaling, at Marpesa selv skulde vælge, hvem hun vilde have til Mand, hvorpaa hun, af Frygt for at Apollon skulde forlade hende naar hun blev gammel, valgte Idas.⁵⁾ Ved ham blev hun Moder til Kleopatra (af Forældrene ogsaa kaldet Alkyone), der ægtede Meleagros.⁶⁾

¹⁾ Apldr. 1, 7, 7. Efter Dositheos (hos Plutarch. Paralel. 40) heed Eucnos's Moder Sterope, og som hans Kone navnes Alkippe, en Datter af Dinomaos. ²⁾ Utsaa et Sidesykke til Fortællingen om Atalanta og Hippomenes. ³⁾ Schol. II. 9, 553. ⁴⁾ II. 9, 559—60. ⁵⁾ Apldr. 1, 7, 8—9. Schol. II. a. Et. ⁶⁾ II 9, 556.

II. Son af Selepios, var Konge i Lyrnessos i Mysien og Fader til Mynes, (der var gift med Briese's Datter Hippodameia) og Epistrophos, der begge drabtes af Achilleus, da han under den troiske Krig indtog Lyrnessos. II. 2, 693. 19, 296.

Euippos (Εἰππος, or, ό), en Troer, der drabtes af Patroklos i det tredje Slag. II. 16, 417.

Eumaios (Εὐμαιος, or, ό), Odysseus's troe Svinehyrde, Son af Drmeniden Ktesios, Hersker paa Den Syria (Syros) i det Aigaiske Hav, hvorfra han hemmelig bortførtes af phoinikisk Slavinde, der flygtede fra hans Fædrenejem med nogle phoinikiske Skipper. Disse solgte ham efter hendes Død til Laertes paa Ithaka.¹⁾ Han blev derefter opdraget af Laertes og Antikleia tilligemed deres yngste Datter Ktimene, og efter hendes Giftermaal sendt ud paa Landet for at have Opsigt med Hjorderne.²⁾ Her levede han i Nærheden af Kilden Arethusa, og havde indrettet 12 Svinestalde, med 50 Svin i hver, foruden Drnerne, der vare udenfor. Alle disse Svin passede han med fire andre Hyrder,³⁾ og hos ham tog Odysseus ind, da han forklædt som en Betler vendte hjem efter den troiske Krig.⁴⁾ Ogsaa Telemachos tog ind hos ham, da han vendte tilbage fra sin Reise til Sparte⁵⁾ og sendte ham derpaa hjem til sin Moder, for at underrette hende om sin lykkelige Hjemkomst.⁶⁾ Den næste Dag førte han Odysseus til Byen⁷⁾, og var ham ogsaa senere behjælpelig med at dræbe Beilerne,⁸⁾ ved hvilken Kamp han endogsaa blev saaret.⁹⁾ See Odysseus. Homeros hædrer ham med Tilnavnene διοτ¹⁰⁾ og ὄρχαμος ἀνδρῶν.¹¹⁾ Foruden at de ovennævnte fire Hyrder

stode under ham, eiede han selv en Slave ved Navn Mesaulios.¹²⁾

¹⁾ Od. 15, 403—84. ²⁾ Od. 15, 361 flg. ³⁾ Od. 14, 5 flg. ⁴⁾ Od. 13, 404 flg. 14, 1 flg. ⁵⁾ Od. 15, 555. ⁶⁾ Od. 16, 130 flg. ⁷⁾ Od. 17, 182 flg. ⁸⁾ Od. 22, 157 flg. ⁹⁾ Od. 22, 279. ¹⁰⁾ Od. 14, 48 osv. ¹¹⁾ Od. 15, 251. ¹²⁾ Od. 14, 449 flg.

Eumedes (*Εὐμήδης, εὐς, ὁ*), en riig troist Herold, var Fader til Dolon og fem Døttre. II. 10, 314. See Dolon.

Eumelos (*Εὐμήλος, οὐ, ὁ*), Søn af Admetos og Pelias's Datter den skønne Alkestis, anførte paa 11 Skibe Theesalierne fra Pheraï, Boibe, Glaphyraï og Iolkos paa Toget imod Troia.¹⁾ Han var gift med Penelopes Søster Iphthime, en Datter af Ikaros.²⁾ Han omtales iøvrigt slet ikke senere i Iliaden for Kamplegene ved Patroklos's Begravelse, hvor han ved Bedtefjerselen vilde have vundet den første Belønning, formædelt sin Duellighed og sine fortræffelige Heste,³⁾ hvis ikke hans Bogn uheldigviis var gaaet istykker.⁴⁾ Men ved Achilleus's Medfølelse fik han dog en Belønning.⁵⁾

¹⁾ II. 2, 711 flg. ²⁾ Od. 4, 797. ³⁾ II. 2, 763. See Admetos. ⁴⁾ II. 23, 288 flg. 391 flg. ⁵⁾ II. 23, 536 flg. See Asteropeios.

Eumolpos (*Εὐμόλπος, οὐ, ὁ*), en Fyrste i Eleusis.¹⁾ Oldtiden havde flere i de eleusinske Mystrier indviede Præster af dette Navn; saaledes tilskrives disse Mystriers Indførelse i Attike en anden Eumolpos, der var en Søn af Poseidon og Chione.²⁾ En tredje Eumolpos var Herakles's Værer og indviede ham i de Eleusinske Mystrier.³⁾

¹⁾ Hymn. in Cerer. 154. 475. ²⁾ Paus. 1, 38, 3. Eml. Apldr. 3, 15, 4. Hygin. fab. 46. ³⁾ Apldr. 2, 5, 12.

Euneos (*Εὐνεός, οὐ, ὁ* ion. ἴσθ. *Εὐνεός*), Herfser paa Lemnos, var en Søn af Jason og Theas's Datter Hypsipyle, Dronning paa Lemnos.¹⁾ Medens Graferne opholdt sig for Troia, sendte han ofte Skibe derhen med Vin, som Graferne tilforhandlede sig.²⁾ Af Achilleus kjøbte han Priamos's fangne Søn Lykaon for et kostbart sidonisk Bæger, som Achilleus siden udsatte som Priisbelønning ved Patroklos's Begravelse.³⁾

¹⁾ II. 7, 468—69. Strab. lib. 1, 2 pag. 45 (71 T.). Apldr. 1, 9, 17. Hygin. fab. 15. ²⁾ II. 7, 467 flg. ³⁾ II. 21, 41. 23, 740 flg.

Eupitheas (*Εὐπιθέας, εὐς, ὁ*), en fornem Ithafesier, Fader til Antinoos, en af de berømteste blandt Penelopes Beilere.¹⁾ Da Odysseus havde dræbt alle Beilerne, vilde Eupitheas af Sorg over sin Søns Død vække Oprør paa Ithake imod ham, naftet han tidligere havde reddet hans

Liv,²⁾ men under dette Dyrer faldt han selv for Laertes's Haand.³⁾ See Antinoos.

¹⁾ Od. 1, 383. 4, 641. 16, 363. 21, 140. ²⁾ Od. 16, 424 flg. ³⁾ Od. 24, 421 flg. 469. 520 flg.

Euphemos (Εὐφημος, *ov, δ*), en af Priamos's Allie-rede i den troiske Krig, Anfører for Rikonerne, et thrakisk Folk, var en Søn af Troizenoos. Il. 2, 846—47.

Euphetes (Εὐφήτης, *ov, δ*), Herfter i Ephyra ved Floden Sellicis i Elis, var en Gjaesteven af Phyleus, der fra Elis drog til Dulichion, og gav ham engang et herligt Pantfer, som siden i den troiske Krig reddede hans Søn Megeos's Liv. Il. 15, 532.

Euphorbos (Εὐφορβος, *ov, δ*), Søn af Panthoos og Phrontis,¹⁾ og Broder til Polydamas²⁾ og Hyperenor,³⁾ en udmærket smuk⁴⁾ og tapper, dardanisk Kriger, som i det tredje Slag saarede Patroklos,⁵⁾ og efter dennes Fald søgte at plyndre hans Vaaben, og derfor angreb Menelaos, som hindrede det, og paa hvem han tillige søgte at hevne sin Broder Hyperenor, som denne havde dræbt.⁶⁾ Men han udsendte forgjæves sin Landse imod ham, hverpaa denne gjorde Gjengjæld og dræbte ham.⁷⁾ Philosophen Pythagoras paastod senere som et Beviis paa Ejelevandringen, at han forhen havde levet som denne Euphorbos.⁸⁾

¹⁾ Il. 17, 40. 16, 808 osv. ²⁾ Il. 13, 756. 14, 450 osv. ³⁾ Il. 17, 23—24. ⁴⁾ Il. 17, 51 flg. ⁵⁾ Il. 16, 806 flg. ⁶⁾ Il. 17, 12 flg. Smt. Il. 14, 516. ⁷⁾ Il. 17, 45 flg. ⁸⁾ Pythagoras paastod nemlig, at han først havde været Alkhalides, en Søn af Hermes og Eupolemia, der som Herold deeltog i Argonautertoget, derefter Panthoiden Euphorbos, dernæst Hermotimos, derpaa Pyrrhos, en Gifter paa Delos, og endelig Pythagoras. Diog. Laert. 8, 1, 4—5. Horat. Od. 1, 28, 10. Ovid. Metam. 15, 160.

Euripos (Εὐριπος, *ov, δ*, nu Strædet ved Egribos eller Negroponte), det Stræde, der adskilte Euboia fra Attike, Boiotien og det sydlige Thessalien.¹⁾ Paa den peloponnesiske Krigs Tid blev der herover opført en Dæmning og en Broe, som forbandt Den med Fastlandet.²⁾

¹⁾ Hymn. 1, 222. ²⁾ Strab. lib. 9, 1 pag. 400 (248 T.) og pag. 403 (252 T.). See Chalkis.

Europe (Εὐρώπη, *ης, ἡ*), efter Homeros,¹⁾ der dog ikke nævner hendes Navn,²⁾ en Datter af Phoinix, og ved Zeus Moder til Minos og Rhadamanthys, men efter sildigere Angivelser³⁾ Datter af Agenor, og Søster til Phoinix. Under Skikkelse af en Tyr førte Zeus hende fra Phoinicien over til Den Kreta,⁴⁾ et af Oldtidens Kunstnere ofte afbenyttet Emne.

¹⁾ Il. 14, 321. ²⁾ Hendes Navn findes først hos Herodot. 1, 2. ³⁾ Apldr. 3, 1, 1. Schol. til Il. a. St. og til Il. 12, 397. ⁴⁾ Ovid. Metam. 2, 858 flg. Hygin. fab. 178.

II. Naar Europa nævnes i de homeriske Hymner¹⁾ som et af Mennesker beboet Landstrøg, da sigtes derved ikke til vor Verdensdeel, der først hos Herodotos²⁾ findes betegnet ved dette Navn; men blot til Grækenland udenfor Peloponnesos.³⁾ Hællenerne gave iøvrigt vor Verdensdeel dette Navn efter dens langstrakte, kysstrige Form (εὐρώς og ὤψι). Den mythiske Afledning af Navnet efter Agenors Datter tilfredsstillede ikke selve Hællenerne.⁴⁾

¹⁾ hymn. in Apoll. 251. ²⁾ 4, 36. 42, 45. ³⁾ Sml. Strab. l. 12, 3 pag. 554 (34 T.). ⁴⁾ Herodot. 4, 45.

Euros (Εὐρος, οὐ, ὁ), Sydostvind,¹⁾ en af de fire (Boreas, Zephyros og Notos,²⁾ homeriske Hovedvinde; den er heftigt stormende og kjæmper ofte med Notos,³⁾ men smelter dog som en mild og varm Vind den Sne, som Zephyros har lagt over Bergenes Toppe.⁴⁾

¹⁾ Plin. h. n. 2, 46. ²⁾ Od. 5, 295. 331—32. ³⁾ Il. 2, 145. 16, 765. Od. 12, 326. ⁴⁾ Od. 19, 206.

Euryades (Εὐρυάδης, οὐ, ὁ), en af Penelopes Beizlere, som efter Odysseus's Hjemkomst dræbtes af Telemachos. Od. 22, 267.

Euryalos (Εὐρύαλος, οὐ, ὁ), I. Son af den argiviske Herker Mekisteus, en udmærket Helt (ἰσόθεος γῶς¹⁾), der nævnes blandt Deeltagerne i Argonautertoget,²⁾ og i Epigonernes Tog imod Thebai;³⁾ og siden deeltog i Toget imod Troia, hvor han tilligemed Diomedes og Sthenelos var Anfører for Argeierne.⁴⁾ Tidligere havde han udmærket sig i Nævekamp (πυγμαχία), da han ved Dibipus's Begravelseslege overvandt alle sine Medkjæmpere.⁵⁾ I det første af de i Iliaden beskrevne Slag dræbte han Dresos og Dpheltios, samt Aisepos og Pedasos.⁶⁾ Under Kamplegene ved Patroklos's Begravelse indlod han sig i Nævekamp med Panopeus's Son Epeios, men blev overvunden af denne.⁷⁾

¹⁾ Il. 2, 565. 23, 677. ²⁾ Apldr. 1, 9, 16. ³⁾ Apldr. 3, 7, 2. ⁴⁾ Il. 2, 565. ⁵⁾ Il. 23, 679 flg. ⁶⁾ Il. 6, 20 flg. ⁷⁾ Il. 23, 685 flg.

II. En ung tapper Phaiaker,¹⁾ som især var udmærket i Brydning (πάλαιμοσίρη.²⁾ Da Odysseus ikke strax efter Laodamas's Dpfordring var rede til at deeltage i Phaiakernes Veddekampe, dablede han ham strengt,³⁾ men gjorde ham senere efter Alkinoos's Dpfordring Afbigt og forærede ham et kostbart Kobbersværd med Solbhefte og Eisenbens Skede.⁴⁾

¹⁾ Od. 8, 115. ²⁾ Od. 8, 127. ³⁾ Od. 8, 158 flg. ⁴⁾ Od. 8, 396 flg.

Eurybates (*Εὐρυβάτης*, *ov, δ*) I. Var tilligemed Tal-
thybios Herold og Tjener hos Agamemnon, og fulgte ham
for Troia. II. 1, 320—21.

II. En Ithakesser (*Ιθακήσιος*,¹⁾ Herold hos Odysseus,
var puffelrygget og styg af Udseende, men Odysseus hen-
given og elsket af ham,²⁾ og fulgte ham paa Toget imod
Troia.³⁾

¹⁾ II. 2, 184. Sml. Schol. t. b. St. ²⁾ Od. 19, 246 flg.
³⁾ II. 2, 184. 9, 170.

Eurydamas (*Εὐρυδάμας*, *αντος, δ*), I. en gammel
Troer, der forstod at tyde Drømme (*ὄνειροπόλος*), Fader
til Abas og Polyidos, der begge dræbtes i det første
Slag af Diomedes. II. 5, 149.

II. En af Penelopes Beilere, som forværede hende to funk-
lende Drenringe.¹⁾ Under Friernes Kamp faldt han for
Odysseus's Haand.²⁾

¹⁾ Od. 18, 296. ²⁾ Od. 22, 283.

Eurydike (*Εὐρυδική*, *ης, ἡ*), Datter af Klymenos,
ægtede Nestor, Konge i Pylos. Od. 3, 452. See Nestor.

Eurykleia (*Ευρύκλεια*, *ας, ἡ*), en Datter af Peiseno-
riden Dps, som Odysseus's Fader Laertes havde kjøbt i
hendes første Ungdom for 20 Drue.¹⁾ Hun opammede
Odysseus,²⁾ og opdrog siden Telemachos i hans første Barn-
dom.³⁾ Hun viste bestandig stor Tro, Trostaa og Hengig-
venhed for Laertes og hans Familie, og stod derfor ogsaa
i stor Anseelse i Huset,⁴⁾ hvor hun havde Opsigt med de
ovrigte Slavinder⁵⁾ og tilligemed Eurynome besørgede Staf-
ferstens (*ταμῖν*) Forretninger.⁶⁾ Til hende henvendte der-
for Telemachos sig, da han besluttede at reise til Sparte,
for at høre Noget om sin Fader; hun forsynede ham med
Vin og Næringsmidler, og lovede ikke at omtale hans Reise
for Penelope inden 12 Dages Forløb, med mindre hun selv
spurgte efter ham;⁷⁾ hvilket Løfte hun ogsaa holdt.⁸⁾ Hun
var den første, der saae Telemachos efter hans Hjemkomst,⁹⁾
og til hende henvendte han sig kort derpaa, da han onskede
hemmelig at skaffe alle Vaabnene bort, for at Beilerne ikke
skulde overvælde Odysseus.¹⁰⁾ Ved at vadste den som
Bettler forklædte Odysseus's Fodder gjenkjendte hun ham
paa en Skramme, og vilde ile for at give Penelope Un-
derretning herom, men efter Odysseus's Dypfordring lovede
hun ham Tausshed.¹¹⁾ Efter Beilerens Drab var hun den
første der bragte Penelope Underretning herom og om
Odysseus's Hjemkomst,¹²⁾ ligesom hun ogsaa underrettede

Odysseus om, hvilke af Tjenestepigerne der havde tilsidefat deres Pligt imod hans Huus.¹³⁾

¹⁾ Od. 1, 429 flg. ²⁾ Od. 19, 482—83. 354 flg. ³⁾ Od. 1, 435. ⁴⁾ Od. 1, 432. ⁵⁾ Od. 19, 16 flg. 20, 147 flg. 22, 396. ⁶⁾ Od. 2, 345. 4, 746 47. ⁷⁾ Od. 2, 349 flg. ⁸⁾ Od. 4, 742 flg. ⁹⁾ Od. 17, 31. ¹⁰⁾ Od. 19, 15 flg. Sml. 21, 381 flg. ¹¹⁾ Od. 19, 467 flg. ¹²⁾ Od. 22, 481 flg. 23, 1 flg. ¹³⁾ Od. 22, 417 flg.

Eurylochos (*Εὐρύλοχος*, *ov, ó*), en Slægtning (*πηρός*¹⁾) af Odysseus, der ledsagede ham paa Toget imod Troia, og atter derved, og var den fornemste af hans Underansørrere. Da Odysseus paa sin Hjemreise efterat have mistet 11 Skibe var kommen med det sidste og eneste Skib til Den Naiaia (Kirkes Opholdssted), delte han sit Mandskab i to Dele, af hvilke han gav den ene Deel under Eurylochos's Befaling, og selv overtog Commandoen over den anden, hvorefter det ved en Lodtrækning blev bestemt, at Eurylochos med sit Partie skulde gaae ud og undersøge Den. Eurylochos gif da med 22 Mand til Kirkes Palais, hvor han dog ikke selv vovede sig ind, og da han derefter saae sine Kammerater forvandlede til Sviin, flygtede han i største Forfærdelse tilbage til Odysseus, der neppe var istand til at formaae ham til at følge sig tilbage til Kirkes Borg.²⁾ Senere fulgte han Odysseus til Underverdenen, hvor han med Perimedes forestod Dffringerne.³⁾ Han ledsagede atter Odysseus tilbage, undgif med ham Skylla og Charybdis; men tvang derefter tilligemed alle de øvrige Kammerater Odysseus til at lande paa Helios's De, (see Trinakia), efterat de dog alle først havde lovet ham ikke at dræbe eller spise de Dyr, som de der maatte finde græssende.⁴⁾ Da de imidlertid bleve opholdte en heel Maaned paa denne lille De ved ugunstige Vinde og begyndte at lide Hunger, efterat de havde forkæret det Forraad, Kirke havde medgivet dem, opfordrede Eurylochos dem til at dræbe nogle af Helios's Orne, hvilket de gjorde medens Odysseus sov,⁵⁾ men beredede sig derved deres Undergang, da Zeus sonder slog Skibet efterat det atter var kommen ud paa Havet, saa at alle druknede med Undtagelse af Odysseus, der ene reddedes til den Gygiske De, Kalypsos Opholdssted.⁶⁾ Eurylochos hedres med Tilnavnene *θεοειδής*⁷⁾ og *μεγαλήτωρ*.⁸⁾ Han nævnes ikke i Iliaden.

¹⁾ Od. 10, 441. Efter Scholierne og Eustathios (t. b. St. og t. Od. 15, 363.) var han nemlig gift med Odysseus's Søster Antimene, der i Odysseen (15, 367) siges at være aiftet bort til Den Same (d. e. Kephallania). ²⁾ Od. 10, 205 flg. ³⁾ Od. 11, 23. ⁴⁾ Od. 12, 278 flg. ⁵⁾ Od. 12, 339 flg. ⁶⁾ Od. 12, 403 flg. ⁷⁾ Od. 10, 205. ⁸⁾ Od. 10, 207.

Eurymachos (*Εὐρύμαχος*, ου, δ), Søn af Polybos, en af Penelopes Beilere.¹⁾ Han og Antinoos vare de meest ansete iblandt disse (see Antinoos); og navnlig var Eurymachos den rigeste, og den der tilbød de største Brudegaver (*ἔδρα*), hvorfor ogsaa Penelopes Fader Ikarios og Brødre opfordrede hende til at ægte ham, efter som Haabet om at Odysseus skulde vende hjem var aldeles opgivet.²⁾ Af Charakter var han indsmigrende men lunt, og efterstræbte Telemachos's Liv, endstjændt han foregav at elske ham høit.³⁾ Han stod i hemmelig Forstaaelse med Melantho, Dolios's Datter, en af Odysseus's Tjenestepiger.⁴⁾ Da Penelope opfordrede Beilerne til at give hende Gaver, forærede han hende et kostbart gyldent Hals Smykke.⁵⁾ Kort derpaa opirede den som Betler forklædte Odysseus ham saaledes, at han kastede en stor Buntkaude efter ham; men han traf ikke ham, men den ulykkelige Mundskjænt, der styrte om ved Slaget.⁶⁾ Senere, da Penelope havde lovet at ægte den, der kunde spænde Odysseus's Bue, prøvede han forgjeves derpaa, omendstjændt han gjorde den blodere ved Varne, hvorfor det ogsaa især gif ham til Hjerte, at Odysseus var saa meget kraftigere.⁷⁾ Da Odysseus havde dræbt Antinoos og givet sig tilkjende, tilbød Eurymachos, som skjød al Skylden paa den faldne Antinoos, forgjeves Forlig, og da Odysseus ikke vilde modtage det, opfordrede han Beilerne til samlede at gaae imod ham med dragne Sværd, men fældedes i det samme af ham.⁸⁾

¹⁾ Od. 1. 399. ²⁾ 177 osv. ³⁾ Od. 15, 16 flg. ⁴⁾ Od. 16, 434 flg. Sml. 449. ⁵⁾ Od. 18, 321 flg. ⁶⁾ Od. 18, 295 flg. ⁷⁾ Od. 18, 387 flg. ⁸⁾ Od. 21, 245 flg. Sml. 320 flg. ⁹⁾ Od. 22, 44 flg.

Eurymedon (*Εὐρυμέδων*, ουτος, δ), I. Herster over de vilde Giganter paa Sicilien; hans yngste Datter Peribolia blev ved Poseidon Moder til Nausithoos, som fik Herredømmet over Phaiakerne, der boede i Nærheden af Giganterne i Hyperieia (maaskee Camerina¹⁾), men drog siden med dem til Den Stheria (Kerkyra²⁾).

¹⁾ Od. 6, 4 flg. ²⁾ Od. 7, 58 flg.

II. Søn af Ptolemaios, var Agamemnon's Bogstyrer i den troiske Krig.¹⁾ Han skal være bleven dræbt tilligemed Agamemnon af Ulysses; man foreviste hans Gravhøi ved Mykenai.²⁾

¹⁾ Il. 4, 228. ²⁾ Pausan. 2, 16, 5.

III. Nestors Tjener, der fulgte ham imod Troia. (*ἀγαπήροσ*). Il. 8, 114. 11, 620.

Eurymedusa (*Εὐρυμέδουσα* ης, ἡ), en gammel Slaveinde hos Phaiakerkongen Alkinoos, som havde opdraget hans

Datter Nausikaa, og siden var Kammerpige (*Γαλαμηπόςλος*) hos hende. Od. 7, 8 fig.

Eurymides (*Εὐρυμίδης, ου, ό*), Son af Eurymos d. e. Telemos, en Kyklop, der udmærkede sig ved sin Spaadoms gave. Od. 9, 509.

Eurynome (*Εὐρυνόμη, ης, ή*), I. Datter af Okeanos¹⁾ og Tethys.²⁾ Hun og Thetis optog Hephaistos i Havet, da hans Moder forstødte ham, fordi han var halt.³⁾ Efter Hesiodos⁴⁾ blev hun ved Zeus Moder til Chariterne. Før Kronos skal Eurynome og hendes Gemal Ophion have hersket paa Olympen, men nedstødtes derfra i Okeanos af Kronos og Rhea.⁵⁾

¹⁾ Il. 18, 399. ²⁾ Apldr. 1, 2, 2. ³⁾ Il. a. St. ⁴⁾ Theog. 907. Apldr. 1, 3, 1. ⁵⁾ Apollon. Rhod. Argon. 1, 503. Tzetzes til Lycophr. Cassandr. 1192.

II. En gammel troe Huusholderesse (*ταμίη*) i Odysseus's Huus paa Ithake,¹⁾ som Penelope havde megen Fortrolighed til.²⁾ Hun havde Forretninger fælleds med Eurykleia.³⁾ Efterat Odysseus havde dræbt Beilerne vadskede og salvede hun ham.⁴⁾

¹⁾ Od. 17, 495. 20, 4. ²⁾ Od. 18, 164 fig. 19, 96 fig. ³⁾ Od. 23, 289. ⁴⁾ Od. 23, 154.

Eurynomos (*Εὐρόνομος, ου, ό*), en Ithakesier, Son af Aggyptios, og Broder til Antiphos, var en af Penelopes Beilere.¹⁾ Han udmærkede sig iblandt dem, men deelte deres Skjebne i den sidste Kamp med Odysseus.²⁾

¹⁾ Od. 2, 22. ²⁾ Od. 22, 242—44.

Eurypylos (*Εὐρύπυλος, ου, ό*), Son af Euaimon, Herster i Drmenion i Thessalien, førte paa 40 Skibe Tropper fra denne Bye, Asterion og Titanos imod Troia.¹⁾ Hans Moder heed efter Hygin²⁾ Dps eller Dpis. Han var en af de tappreste helleniske Anførere, og nævnes blandt de ni Helte, der reiste sig for at kjæmpe med Hector.³⁾ I det første Slag dræbte han Hypsenor, en Son af Stamaudros's Præst Dolopion,⁴⁾ og Melanthios.⁵⁾ Da Nias, Telamons Son, i det tredje Slag var nær ved at omringes og overvældes af Troerne, sprang han hen ved hans Side, dræbte og plyndrede Apisaon, men saaredes af en af Paris's Pile, og maatte trække sig tilbage, hvorpaa han opfordrede Hellenerne til at komme Nias til Hjælp.⁶⁾ Da han derefter haltende forlod Slaget traf han Patroklos, som ydede ham Lægehjælp,⁷⁾ og derefter holdt ham med Selvfab, medens han maatte holde sig inde i sit Telt.⁸⁾ Om hans senere Skjebne fortælles Intet i de homeriske Digte; men Pausanias fortæller,⁹⁾ at han ved Troias Ind-

tagelse gjorde en Kasse til Bytte, hvori der befandt sig et af Hephæistos forfærdiget Billede af Bacchos, ved hvis Syn han blev rasende; at han derefter havde søgt Hjælp hos Draklet i Delphoi, der havde raadet ham at bosætte sig hvor han saae en usædvanlig Dffring; da han derefter i Troe paa Peloponnesos saae en Menneffeooffring til Artemis, nedsatte han sig der og bevirkede at disse Dffringer ophørte. Han nævnes blandt Helenes Beilere.¹⁰⁾

¹⁾ Il. 2, 734 flg. ²⁾ fab. 97. ³⁾ Il. 7, 167. ⁴⁾ Il. 5, 76 flg. ⁵⁾ Il. 6, 36. ⁶⁾ Il. 575—92. ⁷⁾ Il. 11, 809 flg. ⁸⁾ Il. 390—92. ⁹⁾ lib. 7, 19, 3. ¹⁰⁾ Apldr. 3, 10, 8.

II. Søn af Poseidon og Astypalæia,¹⁾ Herfter paa Kos²⁾ og Fader til Chalkiope.³⁾ Da Herakles seilede hjemad efterat have ødelagt Ilios, men ved Heras Foranstaltning hentumleedes til Den Kos,⁴⁾ blev han her fjendtlig behandlet, efterfom Folkene ansaae ham for en Serover; han gjorde da Gjengjæld, dræbte Eurypylos⁵⁾ og bortførte hans Datter Chalkiope, der ved ham blev Moder til Theosalos,⁶⁾ hvis Søner Pheidippos og Antiphos droge med 30 Skibe fra Nisyros, Kræpathos, Kasos, Kos og de kalydniske Der imod Ilios.⁷⁾

¹⁾ Apldr. 2, 7, 1. Schol. Il. 14, 255. Efter Eustathios og Schol. til Il. 2, 677 var han derimod en Søn af Herakles og Chalkiope. ²⁾ Il. 2, 677. ³⁾ Apldr. 2, 7, 8. Schol. til Pindar. Nem. 4, 25. ⁴⁾ Il. 14, 250 flg. 15, 18 flg. Sml. Schol. Il. 1, 590 og 14, 255. ⁵⁾ Apldr. 2, 7, 1. ⁶⁾ Apldr. 2, 7, 8. Schol. Il. 14, 255. Sml. Il. 2, 679. ⁷⁾ Il. 2, 678.

III. Søn af Herakliden Telephos¹⁾ og Priamos's Søster Astyoche,²⁾ Herfter i Mysien ved Floden Kaikos.³⁾ Hans Fader Telephos, som ved Hellenernes Ankomst til Lilleasien var bleven saaret af Achilleus, var efter et Drakelsvar nødt til at henvende sig til Achilleus om Hjælp for at faae Saaret lægt (*ὁ τρώσας καὶ λάσεται*), og havde derfor lovet at hverken han eller nogen af hans Folk skulde understøtte Troerne,⁴⁾ hvorfor ogsaa Eurypylos var uvillig her til; men ved en kostbar Bünranke af Guld (*γυράτων εἴβερα δώρον*)⁵⁾ formaaede dog Priamos enten hans Moder Astyoche⁶⁾ eller efter andre Beretninger hans Kone Eriphyle⁷⁾ til at overtale ham hertil. Hans Virksomhed ved Troias Forsvar omtales vidtløstigt hos Quintos Smyrnaios.⁸⁾ Han dræbtes omfider af Neoptolemos.⁹⁾ Hans Søn var Brynos.¹⁰⁾

¹⁾ Od. 11, 519. ²⁾ Serv. til Virg. Eclog. 6, 72. Eustath. til Od. 11, 521. Schol. Od. 11, 520, sml. Apldr. 3, 12, 3. Efter Hygin (fab. 101) var hans Kone Laodike, Priamos's Søster. Sml. Agamemnon. Anm. 32—34. ³⁾ Strab. lib. 13, 1 p. 615—16. (135 T.) ⁴⁾ Hygin. fab. 101. Schol. til Juvenal. Satir. 6, 654. ⁵⁾ Od. 11, 521. ⁶⁾ Eustath. til Od. 11, 521. ⁷⁾ Schol. t. Juve-

nal. a. St. Maaskee en Forverling med Amphiaros's Hustru af dette Ravn; eller digtet efter dette Forbillede. ⁹⁾ Sml. 6–8 Bog. ¹⁰⁾ Od. 11, 519. ¹¹⁾ Serv. til Virg. a. St.

Eurytheus (Εὐρυθέης, ἦος, ὅ), Søn af Perseus's Søn Sthenelos¹⁾ og Pelops's Datter Nikippe,²⁾ Konge i Mykenai. Da Alkmene skulde føde Herakles (Zeus's Søn), svor Zeus i Gubernes Forsamling, at der den Dag skulde fødes en Mand, som skulde herske over alle Omringboende af hans St; derpaa drog den listige Hera til Argos, hvor hun lod Sthenelos's Gemalinde føde Eurytheus, uagtet han endnu ikke var fuldbaar, og opholdt derimod Alkmene's Fødsel for at hævne sig over sin Mand's Utrofskab.³⁾ Saaledes blev Herakles Eurytheus undergivet; og denne paalagde ham derfor de 12 bekfendte vanskelige Arbejder, hvis Udførelse skaffede ham Udødeligheden.⁴⁾ Eurytheus omtales ikke videre i de homeriske Digte; men efter senere Beretninger⁵⁾ forfulgte han efter Herakles's Død hans Børn, som toge deres Tilflugt til Keayr, Konge i Trachin, og, da Eurytheus truede denne med Krig, til Athenaierne. Disse kom da herover i Krig med Eurytheus, og i denne Krig faldt saavel Eurytheus, der blev dræbt af Herakles's Søn Hyllos,⁶⁾ eller Iphiklos's Søn Zolaos,⁷⁾ som hans Søner. Eurytheus var gift med Antimache, en Datter af Amphidamas fra Arkadien.⁸⁾

¹⁾ Il. 19, 116, 123. ²⁾ Apldr. 2, 4, 5. Sml. Schol. Il. 19, 119. Efter Schol. til Il. 19, 116 heed hun Leukippe. ³⁾ Il. 19, 96 flg. Diodor. Sic. 4, 9. ⁴⁾ Il. 8, 363. Od. 11, 620 flg. Apldr. 2, 5, 1. Hygin. fab. 30. Eurip. Herc. fur. 1278. Apollon. Rhod. Arg. 1, 1317. Schol. Il. 19, 119. Virg. Æn. 8, 291. See Herakles. ⁵⁾ Diodor. Sic. 4, 57. Apldr. 2, 8, 1. Pausan. 1, 32, 5. Eurip. Heracl. 803 flg. Antonin. Liber. 33. ⁶⁾ Apldr. og Diodor. Sic. a. St. ⁷⁾ Eurip. Heraclid. 862. Pindar. Pyth. 9, 79 flg. Pausan. 1, 44, 14. ⁸⁾ Apldr. 3, 9, 2.

Eurytides (Εὐρυτίδης, οὐ, ὅ), Søn af Eurytos d. e. Iphitos. Od. 21, 14.

Eurytion (Εὐρυτίων, ωρος, ὅ), en Kentaur, som beruset af Vin ved Peirithoos's Bryllup med Hippodameia forgreb sig paa Bruden. Lapitherne kastede ham derfor ud og skjære Næse og Dren af ham, hvorover det kom til den bekfendte Kamp imellem Kentaurer og Lapither.¹⁾ Efter Diodoros Sikulos²⁾ dræbte Herakles ham ved Hilyotes Bryllup med Aran, af en lignende Grund. Efter Hygin³⁾ dræbte derimod Herakles Eurytion, fordi han gjorde Forbringer paa Deianeira.

¹⁾ Od. 21, 295 flg. og Eustath. til Od. 21, 298. Ovid. (Metamorph. 12, 220.) kalder ham Eurytos. ²⁾ 4, 33. ³⁾ fab. 31. Atter anderledes fortæller Apollodor. 2, 5, 5.

Eurytos (*Ἐϋρτος*, *ov, δ*), I. Son af Augeas's Broder Aktor (derfor kaldet Aktorion¹), eller Poseidon²) og Molione,³) Tvillingbroder til Neatos,⁴) med hvem han efter Apollodoros⁵) var sammenvoret, berømt for sin Styrke. Begge Brodre understøttede deres Farbroder Augeas i en Krig med Pylierne, i hvilken Nestor vilde have dræbt dem, hvis Poseidon ikke havde reddet dem ud af Slaget.⁶) I Kamplegene i Elis ved Amaryneus's Liggbejængelse overvandt de Nestor i Beddeforsjel.⁷) Senere understøttede de Augeas i hans Krig imod Herakles (see Augeas), men fældedes endelig af denne i et Baghold ved Kleonai, da de vilde drage hen til de Isthmiske Lege. Efterat Eleierne forgiæves havde fordret først Boder for Drabet af Argeierne (thi Herakles boede dengang i Tiryns), og derefter at hele Argolis skulde udelukkes fra de Isthmiske Lege, ønskede Moderen Molione Forhandelser over Eleierne, hvis de ikke i Fremtiden stedse afholdt sig fra disse Lege.⁸) Med Therapione avlede han en Son Thalypios, der var en af Speiernes Anførere paa Toget imod Troia.⁹)

¹) II. 2, 621. ²) II. 11, 751. Sml. 13, 207. ³) Apldr. 2, 7, 2. Pausan. 5, 2, 2. ⁴) II. 23, 641. ⁵) a. St. ⁶) II. 11, 750 flg. ⁷) II. 23, 638 flg. ⁸) Pausan. 5, 2, 2—3. ⁹) II. 2, 620. Pausan. 5, 3, 4. Sml. Stamtablen ovenfor pag. 165.

II. Konge i Dichalia i Theßsalien,¹) var en Son af Melaneus²) og Stratonike.³) Han var gift med Antiope,⁴) der blandt flere Børn fødte ham den bekjendte Argonaut Iphitos og Datteren Iole.⁵) Han var udmærket i at skyde med Bue, hvori han skal have været Herakles's Lærer,⁶) men dræbtes efter Homeros⁷) af Apollon, fordi han havde vovet at udæste ham til en Bæddeskid heri. Hans Bue erholdt Odysseus af hans Son Iphitos.⁸) Efter senere Sagn⁹) dræbtes Eurytos og hans Sønner derimod af Herakles, fordi han vægrede sig ved at give ham, der tidligere havde dræbt hans Son Iphitos,¹⁰) sin Datter Iole til Ægte.

¹) II. 2, 596. 730. Sml. R. D. Müller, die Dorier, I B. pag. 412. Andre antage at han herskede i Dichalia i Messenien eller Arkadien, hvilken Bue senere skulde være bleven kaldet Andania, Strab. lib. 8, 3 pag. 350 (165 T.), sml. lib. 9, 5 p. 438 (308 T.). Od. 21, 15; eller paa Den Euböia. (Diodor. Sic. 4, 37. Serv. til Virg. Æn. 8, 291.) Sml. Schol. Soph. Trach. 74. See Dichalia. ²) Pausan. 4, 3, 6. Hesiod. fragm. 41. (Schol. Soph. Trachin. 263.) ³) Hesiod. a. St. ⁴) Od. 21, 14. See Iphitos. ⁵) Apldr. 2, 4, 9. ⁶) Od. 8, 227 flg. ⁷) Od. 21, 31 flg. ⁸) Soph. Trachin. 361. Diodor. Sic. 4, 37. Apldr. 2, 7, 7. Hygin. fab. 10) 31. 35. Od. 21, 27.

Eurypheesa (Εὐρυφάεσσα, ης, ἡ), Datter af Uranos og Gaia, Hyperions Søster og Gemalinde, og ved ham Moder til Helios, Selene og Eos.¹⁾ Hun kaldes Βωώπις²⁾ og ἀγακλειτή.³⁾ Hesiodos kalder hende Theia.⁴⁾

¹⁾ hymn. 31, 2 flg. ²⁾ hymn. a. St. ³⁾ hymn. 31, 4.
⁴⁾ Theog. 371 flg.

Euforos (Εὐσωρος, ου, ὁ), en Thraker, hvis Søn Akamas understøttede Priamos i den troiske Krig. Il. 6, 8.

Eutresis (Εὐτρησις, ιος, ἡ), en Flekke i Boiotien¹⁾ imellem Thespiai og Plataiai, med et Tempel til Apollon, som her havde et Orakel.²⁾ Zethos og Amphion skal have boet her før de befæstede Thebai.³⁾

¹⁾ Il. 2, 502. ²⁾ Eustath. t. b. St. ³⁾ Strab. lib. 9, 2 pag. 411 (264 T.).

Eradios (Ἐράδιος, ου, ὁ), en af Lapitherne,¹⁾ som udmærkede sig i Kampen mod Kentaureerne ved Peirithoos's Bryllup,²⁾ hvor han dræbte Gryneus.³⁾

¹⁾ Il. 1, 264. ²⁾ Hesiod. Scut. Herc. 180. ³⁾ Ovid. Metam. 12, 266 flg.

⚔.

See under Ph.

Efterretninger

om

Randers lærde Skole

for

Skoleaaret

1te October 1842 — 30te September 1843.

af

B. Borgen,
Skolens Rector.

RANDERS.

Printt i S. W. Glænbeffs Officin.

Charakterer,

tildeelte de fra Randers lærde Skole dimitterede Candidater ved Examen Artium i Maret 1842.

Candidaterne.	Arbej- delse i Reber- maalet.	Latin.	Latinff Stil.	Græff.	Hebraiff.	Religion.	Geogra- phie.	Historie.	Arithme- tit.	Geome- trie.	Tedd.	Frans.	Sored- Charakter.
C. Preegmann. . . .	laud.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	Laudabilis.
E. P. Blichert	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	Laudabilis.
J. Sidenius	laud.	laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	laud. p. c.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	Laudabilis.
P. S. Blicher	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	Haud. illaud.
J. M. P. Kragh . .	h. ill.	laud.	n. cont.	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	n. cont.	laud.	laud.	Haud. illaud.

Af de 63 Disciple, som ved Udgangen af forrige Skoleaar besøgte Manders lærde Skole, bleve 5 dimitterede til Universitetet, og bestode ved Examen Artium saaledes som foranstaaende Charakterliste udviser. Paa samme Tid blev 1 Discipel, J. F. S. Carlsen, udmeldt for at nyde privat Underviisning i Hjemmet. Denne Afgang erstattedes derved, at 10 forhen anmeldte Disciple ved det nye Skoleaars Begyndelse bleve optagne, nemlig: 1. B. N. G. Steenstrup, 2. N. C. Høm, 3. C. Wadum, 4. B. F. Bendz, 5. P. A. Helm, 6. N. Holm, 7. G. A. Hennens, 8. D. G. Jensen, 9. E. A. Lauritzen, 10. J. Pind, til hvilke i Slutningen af October Maaned kom J. C. Hennings, der indfattes i Skolen som Ustuderende. Saaledes begyndte dette Skoleaar, ligesom det forrige, med 68 Disciple, af hvilke dog senere 3 ere udgaaede, nemlig Brødrene H. Holbek og G. M. Holbek, for at dimitteres privat, og N. M. Ussing, for at betræde en anden Vej. Af den nærtværende Frequentis af 65 Disciple agtes 7 nedenfor anførte Candidater i dette Efteraar dimitterede; 1 vil til samme Tid forlade Skolen paa Grund af Forældrenes Vortflyttelse fra Byen. Til Optagelse i Skolen ere indtil dette Døgn 11 Disciple anmeldte. Skolens nuværende Disciple nævnes her i den Orden, som de indtage efter den for Juli Maaned afholdte Censur:

IV Klasse:

a. Dimittenderne: *)

1. Hans Teilmann, en Søn af Pastor M. P. J. Teilmann, Sognepræst til Bøvling og Flønder i Ribe Stift.
2. Rasmus Julius Kirkebjerg, en Søn af Kammerraad M. Kirkebjerg til Høgholm i Arhuus Stift.

*) Over disse er i den anførte Maaned ingen Censur afholdt.

3. Ulrik Christian Ludvigsen, en Søn af Oberstlieutenant N. W. v. Ludvigsen, N. af D., i Manders.
4. August Carstensen, en Søn af Proprietair Th. Carstensen til Nyomgaard i Marhuus Stift.
5. Peter Teilmann, Broder til No. 1 i samme Klasse.
6. Guntelberg Abel, en Søn af Provst L. Abel, N. af D., Sognepræst til Eltang og Bilsrup i Nibe Stift.
7. Didrik Christian Blicher, en Søn af Pastor L. Blicher, Sognepræst til Sønderholm, Freilev og Nørholm i Viborg Stift.

b. Classens øvrige Disciple:

8. Jørgen Christopher Hobe, en Søn af afdøde Pastor F. Hobe, Sognepræst til Haring og Stagstrup i Halsborg Stift.
9. Carl Eduard With, en Søn af Justitsraad J. W. With, Herredsfoged i Bjerre og Hatting Herreder i Nibe Stift.
10. Richard Theodor Hoff, en Søn af afdøde Pastor G. C. F. Hoff, Sognepræst til Bivild og Veilby i Marhuus Stift.
11. Johannes Bruun, en Søn af afdøde Pastor S. W. Bruun, Sognepræst til Bjerregrav, Alalum og Ebanum i Viborg Stift.
12. Meinhard Christian With, Broder til No. 9 i samme Klasse.
13. Harald Neckelmann, en Søn af Justitsraad L. G. Neckelmann i Manders.
14. Rasmus Windfeld, en Søn af Pastor T. N. Windfeld, Sognepræst til Skibsted og Lyngby i Viborg Stift.
15. Carl Ferdinand Lorentzen, en Søn af Regimentsdyrlæge H. Lorentzen i Manders.
16. Andreas Holm, en Søn af afdøde Cancelliraad N. D. Holm, Herredsfoged i Løve Herred i Sjælland.

17. Jens Christian Sondershausen,^{*)} en Søn af Kunstdreier J. C. Sondershausen i Manderø.

III Klasse:

1. Hans Christian Nielsen, en Søn af afdøde Gaardeier N. Nielsen Hvostrup i Rostrup ved Hobro.
2. Christian Ehrenfried Lund, en Søn af Pastor N. B. Lund, Sognepræst til Østertorslev i Nærhuus Stift.
3. Nasmus Lund, Broder til No. 2 i samme Klasse.
4. Byrger Nicolai Teg Steenstrup, en Søn af afdøde Pastor J. B. Steenstrup, Sognepræst til Skelund og Bisborg i Viborg Stift.
5. Eduard Sidenius, en Søn af Pastor N. Sidenius, Sognepræst til Hesselager i Fyen.
6. Anders Kragh, en Søn af Farver J. E. Kragh i Ebeltoft.
7. Johan Ludvig Ludvigsen, Broder til No. 3 i 4de Klasse.
8. Niels Bruun, Broder til Nr. 11 i 4de Klasse.
9. Hans Philip Götzsche, en Søn af Pastor H. Gøtzsche, Sognepræst til Vestervelling og Skjern i Viborg Stift.
10. Ludvig With, Broder til No. 9 og 12 i 4de Klasse.
11. Peter Waldemar Nbel, Broder til No. 6 i 4de Cl.
12. Theobald Alexander Gliemann, en Søn af afdøde Dr. philos. Th. Gliemann i Kjøbenhavn.
13. Eric Carl Cosmus Junius Ramus, en Søn af Toldecontroleur, Kammerassessor Ramus i Manderø.

II Klasse:

1. Niels Bruun, en Søn af Pastor B. Bruun, Sognepræst til Bjerregrav, Nalum og Thanum i Viborg Stift.

^{*)} At denne meget agtværdige Discipel er anført som nederst i Klassen, grunder sig i, at han endnu, hende et halvt Aar, er ved Sngdom forhindret i at besøge Skolen.

2. Carl Jacob Sørensen, en Søn af Consul, Kjøbmand S. Sørensen i Hobro.
3. Niels Christian Hom, en Søn af Exam. juris Gjestgiver H. B. Hom i Hobro.
4. Thomas Frederik Westenholtz Steintal, en Søn af Proprietair M. Steintal til Kys i Aalborg Stift.
5. Balthasar Isaaesen, en Søn af Kjøbmand M. Isaaesen i Manderø.
6. Biggo Magnussen, en Søn af Provst B. Magnusson, Sognepræst til Lyngaa og Skjod i Marhuus Stift.
7. Axel Harald Steintal, Broder til No. 4 i samme Classe.
8. Claus Wadum, en Søn af Pastor J. H. Wadum, Sognepræst til Galthen og Bissing i Marhuus Stift.
9. Jørgen Scheel, en Søn af Lehnsgreve C. de Scheel til Stambuset Gammel-Estrup i Marhuus Stift.
10. Johan Christian Hennings, en Søn af Mægler C. Hennings i Manderø.
11. Peter Severin Kjær, en Søn af Gaardeier M. Kjær paa Bygballe i Marhuus Stift.
12. Frants Christian Meyer, en Søn af Stadshauptmand H. J. Meyer i Manderø.
13. Sophus Frederik Julius Preetzmann, en Søn af afdøde Kammerjunker J. Preetzmann til lille Himmestrup i Viborg Stift.
14. Niels Andreas Buchwaldt Lund, en Søn af Cand. pharm. Møller H. S. Lund i Naasted ved Hølstebro.
15. Søren Eschildsen, en Søn af afdøde Pastor E. Eschildsen, Sognepræst til Mørø i Marhuus Stift.
16. Johannes Alfred Nyegaard, en Søn af Procurator J. B. Nyegaard i Manderø.
17. Adolph Julius Elmenhoff, en Søn af Bogtrykker og Redacteur J. M. Elmenhoff i Manderø.

18. Tycho Frederik Andreas Hønnens, en Søn af Minimester og Escadronschef J. J. v. Hønnens, N. af D., i Randers.
19. Jacob Holm, en Søn af Proc. C. C. Holm i Hobro.
20. Henrik Matthæus Götzsche, Broder til No. 9 i 3die Klasse.

I Klasse:

1. Johan Christian Jens Frederik Schonheyder, en Søn af afdøde Pastor C. F. Schonheyder, residerende Capellan og Præst til Hospitalet i Randers.
2. André Martinus Borberg, en Søn af Tobaksfabrikneur J. Borberg i Randers.
3. Henrik Kirstein Jensen, en Søn af afdøde Kjøbmand P. Jensen i Randers.
4. Ludvig Ferdinand Christian Meyer, en Søn af Premierlieutenant og Adjutant C. H. M. v. Meyer i Randers.
5. Gustav Adolph Hønnens, Broder til No. 18 i 2den Klasse.
6. Peter Christian Bertelsen, en Søn af Gaardeier P. Bertelsen i Kjemtrup ved Hobro.
7. Christian Ditlef Lüttichau, en Søn af Kammerherre, Artilleri-Capitain M. v. Lüttichau, N. af D., i Randers.
8. Wilhelm Ferdinand Bendz, en Søn af Professor Dr. Med. J. C. Bendz, Overlæge ved 5te Dragonregiment i Randers.
9. Carl Christian Mønnestad, en Søn af Provst N. C. Mønnestad, Sognepræst til Østervelling, Hjelstrup og Grensteen i Viborg Stift.
10. Lauritz André Lauritzen, en Søn af Skomagermester og Borgerrepræsentant N. Lauritzen i Randers.
11. Otto Gordius Jensen, en Søn af Kjøbmand C. Jensen i Randers.

12. Wilhelm Bøggild, en Søn af Proprietair L. J. P. Bøggild paa Møesgaard ved Hadersb.
13. Poul August Helm, en Søn af Apotheker S. G. Helm i Hobro.
14. Niels Holm, Broder til No. 19 i 2den Classe.
15. Jens Pind, en Søn af Proprietair N. Pind til Thustrup i Marhuus Stift.

J. Henseende til Fag- og Timefordelingen er i dette Skoleaar nogen Forandring foretaget, hvilken foranledigedes derved, at jeg ansaae det for tjenligt, om der for den latinske Underviisning i øverste Classe, til hvilken forhen 9 Timer om Ugen havde været anviste, kunde vindes et forøget Antal af 2 ugentlige Timer. Jeg maatte ansee en saadan Forøgelse som ønskelig, forsaavidt som det derved alene blev mig muligt i den anførte Classe at erholde en særskilt ugentlig Time deels til latinsk Grammatik, deels til Antiquiteter og Mythologie, hvilke sidstnævnte Discipliners Indhold, naar det overleveres Disciplene leilighedsviis eller fragmentarisk under Læsningen af Forfatterne, upaatvivseligen hverken vil kunne ordne sig tilbørligen, eller overhovedet øve den dannende Virkning, som naar det tillige i særegne Timer meddeles under en sammenhængende Fremstilling.*) Idet jeg saaledes - hvad der

*) Hvorvidt iøvrigt en saadan sammenhængende Meddelelse af Antiquiteter og Mythologie bør optages med i Skoleunderviisningen, er et Principspørgsmaal, om hvis Afgjørelse Meningerne ere deelte. Det er saaledes bevareret benægtende af vor høitfortjente Skolemand Prof. Bloch i „Tanker og Erfaringer det lærde Underviisningsvæsen angaaende“, 4de Hefte XI. S. 49-73., en Undersøgelse, i hvilken den hæderlige Forfatter vistnok i ethvert Tilfælde kan gjøre Regning paa Medhold i mange enkelte velgrundede Bemærkninger.

er nødvendig betinget i min Individualitet som Lærer - fremfor Alt maatte føle Trang til at vide mig de hidtil bestemte 9 Timer udelukkende forbeholdte til Læsning af Forfatterne og latinsk Stil, indgik jeg til den kongelige Direction for Universitetet og de lærde Skoler med Andragende om, at fornævnte Forøgelse maatte foretages, og at der, for at samme kunde opnaaes, maatte fra den hebraiske og franske Underviisning i øverste Klasse for hver afgaae 1 ugentlig Time. Dette Andragende blev derefter af Directionen bevilget, saaledes at endvidere, overensstemmende med min Indstilling, den af mig hidtil besorgede græske Underviisning i 3die Klasse overdroges Overlærer Mørch, som derimod afgav Underviisningen i Fransk i 1ste Klasse til Adjunct Dorphy. Underviisningen har da i indeværende Skoleaar været fordeelt paa følgende Maade:

Rector: Latin, Græsk og Tydsk i 4de Cl. .	18	Timer	ugentl.
Overlærer Mørch: Historie og Geographie i 4de Cl., Latin og Græsk i 3die Cl., Fransk i 4de, 3die og 2den Cl.	27	—	—
Adjunct Ulfing: Dansk i 1ste Cl., Kalligraphie i 3die, 2den og 1ste Cl.	12	—	—
Adjunct Dorphy: Religion i alle Classer, Dansk i de 3 øverste Classer, Hebraisk i de 2 øverste Classer, Græsk i 2den og Fransk i 1ste Cl.	29	—	—
Adjunct Hundrup: Mathematik og Regning i alle Classer, Historie og Geographie i 3die, 2den og 1ste Cl.	31	—	—
Adjunct Holbech: Latin i 2den og 1ste Cl., Tydsk i 3die, 2den og 1ste Cl.	27	—	—
Gymnastik og Svømning	6	—	—
Musiklærer Simonson: Sang	4	—	—

Efterstaaende Schema udviser det Antal af Timer, som har været tillagt hvert Lærefag i de forskjellige Classer:

Classific.	Latin.	Græsk.	Hebraisk.	Dansk.	Religion.	Historie.	Geographie.	Mathematisk og Regning.	Tydske.	Kranst.	Kalligraphie.	Summa.
IV.	11	5	2	2	3	3	2	4	2	2	„	36
III.	9	5	2	2	3	3	2	4	2	3	1	36
II.	10	5	„	2	3	3	2	4	2	3	2	36
I.	11	„	„	4	3	3	2	4	2	2	5	36

Den af Directionen approberede Lektionstabel findes vedføjet S. 12 og 13.

Følgende Udsigt meddeles over, hvad der i dette Skoleaar er læst:

Latin. I Classe: 1ste Afdeling: B. Borgens Læsebog, 3die Afsnit fra 28de til 47de Stykke (S. 36-60). De danske Stykker ere nedskrevne tildeels med Forandringer efter Examinationen. Tillige ere de 26 første Fabler læste (S. 76-81). Alle Gloserne og første Afsnit (S. 17-26) ere lærte udenad. Madvig's lat. Sproglære: Formlæren indtil Orddannelseklæren efter samme Plan, som er angivet i forrige Aars Skolefæretninger S. 11. Af Syntaxen er Intet lært som Lectie; derimod er der under Læsningen gjort opmærksom paa de alleralmindeligste syntaktiske Tilfælde. 2den Afdeling: B. Borgens Læsebog forfra til 3die Afsnit (S. 1-32). De danske Stykker behandlede ligesom i 1ste Afdeling; alle Gloserne lærte udenad. Grammatik: Declinationerne, Adjectiverne, Talordene, Pronominerne, Verberne indtil de uregelmæssige, Præpositionerne. Medens øverste Partie er bleven examineret, har dette Partie desuden hørt

Lectiønstabel

for Manders lærde Skole i Skoleaaret fra 1ste October 1842 til 30te September 1843.

12

Ti- mer.	Clas- se.	Mandag.	Tirsdag.	Onsdag.	Torsdag.	Fredag.	Løvedag.
8-9	IV.	Latin B.	Latin B.	Latin B.	Latin B.	Latin B.	Latin B.
	III.	Lat. og r. Ant. M.	Latin M.	Latin M.	Latin M.	Latin M.	Latin M.
	II.	Græff D.	Geographie Hb.	Religion D.	Geographie Hb.	Latin Hb.	Arithmetik Hb.
	I.	Regning Hb.	Latin Hb.	Geographie Hb.	Latin Hb.	Geographie Hb.	Fransff D.
9-10	IV.	Lat. Stiil B.	Romerffe Antiq. og Mythologie. B.	Lat. Stiil B.	Græff B.	Lat. Stiil B.	Lat. Gram. B.
	III.	Lat. Stiil M.	Græff. M.	Græff M.	Græff M.	Græff M.	Græff M.
	II.	Religion D.	Danf D.	Arithmetik Hb.	Latin Hb.	Geometrie Hb.	Religion D.
	I.	Hiftorie Hb.	Hiftorie Hb.	Rel. og Bibl. D.	Hiftorie Hb.	Latin Hb.	Regning Hb.
10-11	IV.	Fransff M.	Græff B.	Fransff M.	Indff B.	Hebraiff D.	Græff B.
	III.	Danf D.	Geographie Hb.	Arithmetik Hb.	Indff Hb.	Geographie Hb.	Indff Hb.
	II.	Hiftorie Hb.	Latin Hb.	Græff D.	Græff D.	Indff Hb.	Fransff M.
	I.	Latin Hb.	Fransff D.	Latin Hb.	Regning Hb.	Kalligraphie u.	Kalligraphie u.

11—12	1ste Partie	Gymnastik	Hb.	Sang	G.	Gymnastik	Hb.	Sang	G.	Gymnastik	Hb.	
	2det Partie	Sang	G.	Gymnastik	Hb.	Gymnastik	Hb.	Sang	G.	Gymnastik	Hb.	
2—3	IV.	Arithmetik	Hb.	Geographie	M.	Hebraisk	D.	Arithmetik	Hb.	Geometrie	Hb.	Regning	Hb.
	III.	Religion	D.	Geometrie	Hb.	Historie	Hb.	Kalligraphie	U.	Franst	M.	Lat. Stiil	M.
	II.	Latin	Hb.	Latin	Hb.	Latin	Hb.	Danst	D.	Kalligraphie	U.	Græst	D.
	I.	Kalligraphie	U.	Kalligraphie	U.	Kalligraphie	U.	Latin	Hb.	Rel. og Bibelh.	D.	Latin	Hb.
3—4	VI.	Bibelhist. ell. Nye Testamente	D.	Danst	D.	Religion	D.	Danst (Stiil)	D.	Geographie	M.	Historie	M.
	III.	Arithmetik	Hb.	Lat. Stiil	M.	Franst	M.	Regning	Hb.	Religion	D.	Hebraisk	D.
	II.	Franst	M.	Tydst	Hb.	Historie	Hb.	Kalligraphie	U.	Historie	Hb.	Historie	Hb.
	I.	Latin	Hb.	Regning	Hb.	Latin	Hb.	Tydst	Hb.	Latin	Hb.	Tydst	Hb.
4—5	VI.	Tydst	B.	Historie	M.	Græst	B.	Historie	M.	Græst (o. Ant.)	B.	Religion	D.
	III.	Franst	M.	Historie	Hb.	Religion	D.	Hebraisk	D.	Danst (Stiil)	D.	Historie	Hb.
	II.	Lat. Stiil	Hb.	Græst	D.	Franst	M.	Lat. Stiil	Hb.	Lat. Stiil	Hb.	Latin	Hb.
	I.	Rel. og Bibelh.	D.	Latin	Hb.	Danst	U.	Danst Stiil	U.	Danst	U.	Danst Stiil	U.

Skriftlig Øvelse i Declination og Conjugation. — II Klasse: Begge Afdelinger tilsammen: Cornelii Nepotis Pausanias, Cimou, Lysander, Alcibiades, Thrasybulus, Connon, Dion, Phocion, Timoleon; 1ste Afdeling tillige Cæsaris Comment. de Bello Gallico lib. IV. I Madvigs Sproglære have begge Afdelinger læst Lydlæren og Boiningslæren; af Syntaren har 1ste Afd. læst forfra til 2det Af-snit, 2den Afd. forfra til 1ste Af-snit Cap. 7. Skriftlig Stil een Gang om Ugen efter Jagerslevs Materialier 1ste Deel; mundtlig Stil to Gange om Ugen efter Trojels Exempler til Madvigs Syntar (øverste Partie 1ste Hefte samt 2det Hefte til S. 27, nederste Partie 1ste H. samt 2det H. til S. 8). Mange af disse Exempler ere ligesledes nedskrevne. — III Klasse: Cæsaris Comment. de Bello Gall. lib. V & VI; Ciceronis oratio pro Sex. Roseio Amerino; Ovidii Metamorph. lib. IV. Madvigs Sprog-lære 2det Af-snit, de 6 første Capitel. 1ste Afdeling af Moritz's Mythologie. Bøjesens Haandbog i de romerfke Antiquiteter S. 7-59 og S. 93-105. Stil 3 Gange ugentlig (2 Gange mundtlig, 1 Gang skriftlig) efter Jagerslevs Materialier. Undertiden ere Extemporalstile og latinste Versioner udarbejdede. — IV Klasse: Livii Hist. lib. VII & VIII; Ciceronis de Officiis lib. I & II; Virgilii Aeneid. lib. VI; Horatii Epistolæ. Madvigs Sprog-lære, forfra Syntaren til 2det Af-snit Cap. 5. Stil 3 Gange ugentlig (1 Gang mundtlig, 2 Gange skriftlig, deriblandt 1 Extemporalstil). 1 eller 2 Gange om Maaned er en Stiltime anvendt til Version fra Latin til Dansk. Moritz's Mythologie, 1ste Afdeling. Bøjesens romerfke Antiquiteter S. 3-16, S. 59-139, tilligemed den vedføjede fortsatte Litteraturhistorie.

Græff. II Klasse: 1ste Afdeling: Langes Materialier S. 14-47. Af Sammes Grammatik det Meste af Formlæren. 2den Afdeling: Formlæren af Grammatiken til

Verberne paa μ , med de tilsvarende Stykker af Læsebogen. **III Klasse:** Herodoti Hist. lib. I c. 1-64; Homeri Iliad. lib. IX & X. Formlæren af Langes Grammatik. — **IV Klasse:** Xenophontis Memorab. Socratis lib. III; Platonis Apologia Socratis et Crito; Homeri Iliad. lib. V & XIV. Langes Grammatik heelt gennemgaaet. Bøjesens Haandbog i de græske Antiquiteter S. 69-140 (Athenai indtil om „det borgerlige og private Liv“).

Hebraisk. **III Klasse:** 1ste Afdeling: Genesis c. 3-12. Af Lindbergs Grammatik fornemmelig de uregelmæssige Verber. 2den Afdeling: Genesis c. 1 & 2. Af Lindbergs Grammatik det Vigtigste af Formlæren. — **IV Klasse:** Genesis fra c. 12 til Enden. Lindbergs Grammatik.

Dansk. **I Klasse:** Formlæren af Bentziens danske Grammatik. Til Øvelse i Læsning Molbechs Læsebog indtil S. 162, hvorved tillige Grammatiken er bleven indøvet. Af Krossings poetiske Læsebog ere flere Stykker lærte udenad. Dictat 2 Timer ugentlig. — **II Klasse:** Bentziens Grammatik er læst indtil Syntaxis. Af Krossings poetiske Læsebog ere flere Stykker lærte udenad. Molbechs Læsebog er benyttet til Indenadslæsning. I 1 Time ere Arbejder, som af Disciplene ere skrevne og ligeledes af Læreren rettede hjemme, bleve gennemgaaede paa Skolen. — **III Klasse:** Holsts profaiske og poetiske Læsebog benyttes. Skriftlige Udarbejdelser 1 Gang ugentlig. — **IV Klasse:** en skriftlig Udarbejdelse hver 14de Dag. Holsts Læsebøger ere ogsaa her bleve benyttede, og af Thortsens Udsigt over den danske Litteratur er læst fra § 13 til § 18.

Religion. **I Klasse:** Balles Lærebog, 1ste, 2det og omtrent Halvdelen af 6te Capitel. Herslebs mindre Bibelhistorie. — **II Klasse:** Balles Lærebog, de 6 første Capitler. Af Herslebs større Bibelhistorie har hele Klassen læst fra Begyndelsen til 7de Periode i 2den Afde-

ling, de Eldre i Classen tillige 7de og 8de Periode samt noget over en Snees Blade af det nye Testaments Historie. — III Klasse: Fogtmanns Lærebog, fra Begyndelsen til „Pligterne mod Gud.“ Herslebs Bibelhistorie, 3de og 4de Afdeling. — IV Klasse: Fogtmanns Lærebog og Herslebs Bibelhistorie heelt gennemgaaede. Evangelium Joannis.

Historie. I Klasse: Kosods fragmentariske Haandbog forfra til den første puniske Krig og fra Americas Opdagelse til Peter den Store. — II Klasse: Kosods Udtog af Verdenshistorien: Danmark, Norge og Sverrig. — III Klasse: (samme Lærebog) Portugal, Spanien, Nederlandene, Schweiz, Italien, Rusland, Preussen, Polen, Ungarn og Tyrkiet. — IV Klasse: (samme Lærebog) den gamle Historie; af den nyere Historie: Danmark, Norge, Sverrig, Rusland, Polen, Preussen, Ungarn, Tyrkiet, det græske Keiserdømme. Candidaterne have desuden læst de øvrige Landes Historie. Hver anden Maaned er en historisk Afhandling skreven.

Geographic. I Klasse: Zugerselevs korte Lærebog) Asien, Africa, America og Australien. — II Klasse: Zugerselevs større Lærebog) Tydskland, Danmark, Holland, Belgien, England, Frankrig, Spanien, Portugal, Schweiz og Italien. — III Klasse: (samme Lærebog) Asien, Africa, America og Australien. — IV Klasse: (samme Lærebog) den almindelige Indledning og Europas Geographic, Candidaterne ogsaa de andre Verdensdeles. Disse have tillige heelt gennemgaaet Estrups gamle Geographic, hvoraf den øvrige Klasse kun har læst Halvdelen, nemlig forfra til Alpelandene.

Arithmetik. I Klasse: Praktisk Regning 4 Timer ugentlig. — II Klasse: (Fallekens Lærebog) Indledningen, Læren om Tællning, Addition, Subtraction, Multiplication og tildeels Division. Praktisk Regning 1 Gang om Ugen.

— III Klasse: (samme Lærebog) Indledningen, Læren om Tælling, Addition, Subtraction, Multiplication, Division, om Tallenes almindelige Egenstaber, Decimalbrøf, Kjødebrøf og Ligninger af 1ste Grad. Praktiske Øvelser 1 Gang ugentlig.

— IV Klasse: samme Lærebog heelt gennemgaaet. Praktiske Øvelser i Almindelighed 1 Gang ugentlig.

Geometrie. II Klasse: (Svenningens & Lærebog) Indledning; Figurers Congruence; om parallelle Linier.

— III Klasse: (samme Lærebog) Indledning; Congruence; parallelle Linier; Firkanter; ligestore, skjendt ikke congruente, Figurer; Figurers Udmaaling; Cirklen; de regulære Polygone; proportionale og ligedannede Figurer, med Undtagelse af nogle af de sidste Sætninger. — IV Klasse: hele Geometrien gennemgaaet efter samme Lærebog.

Tydsf. I Klasse: Niises Læsebog for Begyndere S. 78-140. (Een Discipel forfra til S. 22). Øvelse i Oversættelse fra Dansk til Tydsf efter Bresemanns Stiiløvelser: 1ste Afd. fra S. 13-33, 2den Afd. forfra til S. 11. Eksemplerne tildeels nedskrevne efter Examinationen. Meyer's kortfattede tydske Sprogkræ: Artiklerne, Substantiverne, Adjectiverne, Pronominerne, Hjelpeverberne og et Paradigma paa et regelmæssigt Verbum. Udenad efter Bresemanns Parleur S. 33-40. — II Klasse: Hjorts Læsebog S. 5-16, S. 26-35, S. 201-221. Som Øvelse i at oversætte fra Dansk til Tydsf er efter Bresemanns Stiiløvelser af 1ste Afd. læst fra S. 16-41, af 2den Afd. fra S. 12-36. Af Meyer's kortf. tydske Sprogl. det Meste af Formlæren. — III Klasse: Hjorts Læsebog fra S. 221-280. Til Øvelse i Oversættelse fra Dansk til Tydsf er efter Bresemanns Stiiløvelser af 1ste Afd. læst fra S. 91-127, af 2den Afd. fra S. 91-117. Af Hjorts Grammatik er Syntaxen læst indtil 3die Hovedstykke. I det Mindste een Stiil hver Maaned. — IV Klasse: Hjorts Læsebog S. 292-354 og 622-637. Mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsf efter Holsts profaiske Læ-

sebog fra S. 145-166 og fra S. 174-189. En enkelt Gang tydske Dictat eller en skriftlig Stiil. Syntaren af Hjorts Grammatik.

Franst. I Classe: Borrings Manuel des Enfants er af 1ste Ufd. læst forfra til S. 60, af 2den Ufd. forfra til S. 22. — II Classe: Borrings Læsebog for Mellemclasserne forfra til S. 47. I Ingerslevs Materialier har 1ste Ufd. læst forfra til S. 29, 2den Ufd. forfra til S. 19, med Undtagelse af de ubestemte Adjectiver og Pronominer. Begge Udfelinger have læst den tilsvarende Deel af Borrings Grammatik. III Classe: Borrings Etudes litteraires partie en prose S. 1-21, S. 48-64, S. 154-173, S. 221-227; desuden Forfatterens Levnet. Af Borrings Grammaire française à l'usage des Danois er Syntaren læst forfra til de l'emploi des pronoms relatifs, med Undtagelse af enkelte Regler, og indøvet ved Oversættelse af Exempler i Borrings Stiløvelser. — IV Classe: Borrings Etudes litteraires partie en prose S. 315-358, med Undtagelse af nogle faa mindre Stykker; Sammes Etudes litt. part. en vers S. 139-165 og S. 167-180. Mündtlig Stiil efter Sammes Stiløvelser (de ulige Stykker). Af og til ere skriftlige Stile blevne udarbeidede.

Underviisningen i Sang er, som hidtil, bleven fortsat afvexlende med 2 Partier i 4 ugentlige Timer. I Gymnastik og Svømning ere Disciplene, ligeledes efter en Inddeling i 2 Partier, blevne øvede i 6 ugentlige Timer, saa længe som Aarstiden har været stikket til enhver af disse Øvelser. Denne Underviisning er her paa Stedet Torsdagen den 13de Juli d. N. bleven foreviist Gymnastikdirecteuren, Generalkrigscommissair Nachtegall, som ifølge kongelig Approbation i inderværende Sommer har foretaget en Inspectionsreise for at undersøge Gymnastikens Tilstand, blandt andre Stæder, ogsaa ved de lærde Skoler i Nørrejylland.

Med Hensyn til Skolens Stipendiefond bemærkes, at det i forrige Aars Efterretninger S. 20 anførte Beløb af 256 Rbd. 58 S., hvilket dengang, som Renter af Fondens Legatcapital og som Leicafgiot af Skolens Aagre, anvendtes til Understøttelse for Skolens Disciple, i indeværende Aar er bleven noget forøget derved, at tvende af fornævnte Aagre i sidstafvige Efteraar paany ere blevene bortleiede med en Forhøielse i Afgiften af respective 8 Rbd. 56 S. og 15 Rbd. 24 S., saaledes at nu et Beløb af 280 Rbd. 42 S. har været disponibelt til Uddeling. Dereensstemmende med mit under 12te December f. A. indsendte og af den kongelige Direction under 22de næstefter approberede Forslag bleve af sidstafvorte Sum 280 Rbd. uddeelte som Stipendier til Skolens Disciple, saaledes som efterstaaende Udsigt viser, hvorimod den overskydende lille Rest henlægges til Forøgelse af Fondens Capital.

1. Høieste Stipendium, 50 Rbd. Solv, tillagdes Ingen.
2. Mellemste Stipendium, 35 Rbd. Solv, tillagdes Disciplene N. C. Ludvigsen, J. C. Søndershausen, N. Th. Hoff og J. Bruun af 4de Cl., Alt at oplægge.
3. Laveste Stipendium, 20 Rbd. Solv, tillagdes Disciplene N. Carstensen, J. C. Høbe, N. Windfeld, N. Holm og C. F. Lorentzen af 4de Cl., C. E. Lund og H. C. Nielsen af 3die Cl., Alt at oplægge.
4. Fri Underviisning bevilgedes Disciplene H. Teilmann, G. Abel, D. C. Blicher og H. Neckelman af 4de Cl., H. Ph. Wetzsche og N. M. Ussing af 3die Cl., B. Isaacsen, S. Eschildsen og J. N. Nyegaard af 2den Cl.

Da ovenanførte Discipel N. M. Ussing i Løbet af Skoleaarets 1ste Kvartal udgik af Skolen, blev det, efter Indstilling, af Directionen bevilget, at den saaledes ledigblevne Gratisplads for de 3 sidste Kvartaler af Skoleaaret maatte tillægges Discipel af 3die Cl. E. Eidenius.

5. Underviisning mod nedsat Betaling bevilgedes Disciplene Th. M. Gliemann af 3die Cl., P. S. Rjær og S. F. J. Preetzmann af 2den Cl., J. C. J. F. Schönheyder og H. K. Jensen af 1ste Cl.

De særegne Stipendier ere i dette Aar, efter foregaaende Indstilling, uddeelte saaledes: 1. Det Fysiske Stipendium, 4 Rbd. 84 fl. , er af Directionen bevilget Dimittenden U. C. Ludvigsen. 2. Stipendiet af de Brock-Bredalske Legater (Fund. §. 8), 26 Rbd. 49 fl. , er af Administrationen for bemeldte Legater tilljendt Disciplene af 4de Cl. Richard Theodor Hoff og Jørgen Christopher Hobe til lige Deling mellem begge. 3. Tvende Stipendier af samme Legater (Fund. §§. 9 og 10), hvilke uddeles efter hvert Aars Examen Artium, det ene paa 52 Rbd. 43½ fl. , det andet paa 62 Rbd. 43½ fl. , ere af Administrationen respective bevilgede de i forrige Efteraar herfra dimitterede Studenter L. P. Blichert og C. Preetzmann. 4. Stipendiet af det Lasfonske Legat, 8 Rbd., er af Legatets Overdirector tillagt den ligeledes i forrige Efteraar herfra dimitterede Student J. Sidenius.

Af det Estrupske Legat, som i 11te Juni Termin d. M. med Capital og Renter udgjorde 786 Rbd. 1 fl. , ere, ligesom forrige Aar, i samme Termin 28 Rbd. udbetalte efter Fund. §. 5, og 2 Rbd. efter Fund. §. 4, saaledes at Legatets Størrelse for Diebliffet er 756 Rbd. 1 fl. (Smlg. forrige Aars Skolefterr. S. 22).

Over Skolens Indtægter og Udgifter i Aaret 1842 meddeles nedenstaaende af Hovedregnskabet uddragne Over-
sigt:

Indtægt.

1. Beholdningen fra det foregaaende Aar	162 Rbd. 36½ f.
2. Ifølge Decisionsposter til tidligere Regnskaber	42 — 71 -
3. Renter af Skolens Capitalformue (1000 Rbd.)	40 — = -
4. Tiender og Degnekorn	1813 — 25½ -
5. Afgift fra St. Mortens Kirke i Manders	20 — = -
6. Samtlige Skolecontingenter (Skolepenge, Lys- og Brændepenge, Indskrivningspenge, Charakterbøger, Testimonier)	1555 — 24 -
7. Afgift fra Ræmnerklassen i Manders .	24 — = -
8. Afdrag paa Forskud, Laan og anden Gjæld	800 — = -
9. Tilskud fra den almindelige Skolefond	3450 — = -
10. Renter af det Estrupste Legat til 11te Juni 1842	25 — = -
<u>Summa: 7902 Rbd. 60½ f.</u>	

Udgift.

1. Gager til samtlige Skolens faste Lærere og Inspector, og Gratificationer til samme	4550 Rbd. = f.
2. Betaling til Timelærere og Godtgjærelse til faste Lærere for overskydende Antal Timer	414 — 17 -
3. Pensioner	499 — 2 -
4. Regnskabsførerens Procenter	127 — 56 -
5. Skatter og Afgifter	133 — 27 -
6. Tilskud til Skolebibliotheket*)	156 — 68 -
<u>Væris 5880 Rbd. 74 f.</u>	

*) For denne Konto var approberet 120 Rbd.; men hertil kom den i forrige Aars Skoleæter. S. 24 Anm. nævnte Kassebeholdning af 36 Rbd. 68 f.

	Transport	5880 Rbd.	74 fj.
7.	Inventariets, deriblandt de gymnastiske Apparaters, Vedligeholdelse og Foregelse	103	— 55 —
8.	Brændselsforudenbeder *)	20	— = —
9.	Belysningsudgifter	36	— 4 —
10.	Forskjellige løbende og tilfældige Udgifter	350	— 66 —
11.	Bevilgede Gageforstud	800	— = —
12.	Extraordinaire Udgifter	20	— = —
13.	Udbetalte Renter af det Estrupste Legat	25	— = —
	Summa	7236 Rbd.	7 fj.
	Kassebeholdning	666	— 53½ —
	Balance	7902 Rbd.	69½ fj.

Til Skolebibliothekets Forsyning ere i Maret 1842, foruden de i ovenstaaende Regnskab anførte 156 Rbd. 68 fj., anvendte Bibliothekets egne Mevenuer af 30 Rbd., altsaa i det Hele 186 Rbd. 68 fj. Desuden har den kongelige Direction vedblevet at tilstille Skolerne saavel de i Maret's Løb udkomne Programmer og Disputationer, som ogsaa, overeensstemmende med dens Circulatskrivelse af 18de April s. A., Fortsættelserne af de Bøger og ikke-periodiske Skrifter, samt Kort og Tabeller m. v., paa hvilke Directionen allerede forhen for de lærde Skoler havde subscriberet. Endvidere har Directionen i indeværende Aar sørget for Bibliothekets Løb derved, at den, efterat dertil for samtlige lærde Skoler's Vedkommende allernaadigst var approberet et Beløb af 300 Rbd., har paa Bogauctionen efter afdøde Dr. Krarup til denne Skoles Bibliothek ladet indkjøbe et Antal af 46 Bind philologiske

*) Det anførte Beløb er medgaaet til Savning og Hugning. Skolens Brændsel til Vinteren 1842-1843 blev indkjøbt i Slutningen af Vinteren 1841, hvorfor Udgiften til samme er indbefattet under vedkommende Conto for sidstnævnte Aar.

Skrifter. — Saaledes har Bibliotheket, efterat den i forrige Aars Skolefæstretninger leverede Fortegnelse var afsluttet, modtaget følgende Tilvært:

- P. Adler**, Efterretninger angaaende Byen Ribe. 8de Samling. (Med tilføiede Skolefæstretninger af Rector Prof. Thorup). Ribe 1842. 8. (Program).
- C. P. Andersen**, Nogle Bemærkninger med Hensyn til Geographien, dens Behandling og Skrifter. (Med tilføiede Skolefæstretninger om Slagelse lærde Skole af Rector Mag. Elberling). Kbhavn 1842. 8. (Program).
- Annaler for nordisk Oldkyndighed, udgivne af det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab. 1836-1837. 1838-1839. 2 Bind. Kbhavn. 8.
- Antiquitates Americanæ sive Scriptorum septentrionalium rerum Antiquarum in America. Edidit societas regia antiquariorum septentrionalium. Hafniæ 1837. Fol.
- Fr. Ast**, Grundriss der Philologie. Landshut 1808. 8.
- Fr. Barfod**, Brage og Idun, et nordisk Fjerdingårsskrift. 5te Bd. 1ste H. Kbhavn 1812. 8.
- K. J. Becker**, Verdenshistorie. Udgivet af J. W. Loebell. Med J. G. Wolmanns og K. A. Menzels Fortsættelser. Oversat af J. Riise. 4de-7de Deel. Kbhavn 1842-1843. 8.
- T. A. Becker**, Orion. Historisk Kvartalskrift. 1ste Bd. Kbhavn 1843. 8.
- Bidrag til en oldnordisk geographisk Ordbog tilligemed en forudskillet udsigt over Tideregningen i oldnordiske Sagaer, udgivne af det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab. Kbhavn 1837. 8.
- S. S. Blache**, Efterretninger om Aarhus Cathedralskole i Skoleaaret 1841-42. Aarhus 1842. 8. (Program).
- S. N. J. Bloch**, I. Om en Gymnasial-Indretning af de lærde Skoler, de første akademiske Examina og det forhenværende Gymnasium i Odense. II. Skolefæstretninger. Roskilde 1842. 8. (Program).
- S. N. J. Bloch**, Bidrag til Roskilde Domskoles Historie. 1ste Hæfte. Roskilde 1842. 4. (Program).
- Bodirit til ad hlusta á þá opinberu vísirheyrslu í Besskastada skóla 23-28 Maji 1842. (I. Hjóla af Birni Gunnlaugsfyni, Adj. II. Skólafyrsla af Jóni Jónesfyni, Lect. Theol.). Videmar Klaufrí 1842. 8. (Program).
- P. G. Bohr**, Ledetraad ved Religionsunderviisningen i de lærde Skolers nederste Klasser med stadigt Hensyn paa Krog Meyers Religions- og Sædelære. Rønne 1842. 8.

- V. N. Borgen**, Om Underviisningen i Modersmaalet i det von Westenke Institut. (Med tilføiede Skolecefterretninger for Skoleaaret 1841 & 1842 ved *S. Bohr*). Kbhavn 1842. 8. (Program).
- Budget for Aaret 1843 for samtlige Stats-Indtægter og Udgifter, vedkomende Kongeriget Danmark og Hertugdømmerne Slesvig, Holsteen og Lauenborg, med tilhørende Bilande. Kbhavn 1843. 4.
- J. Bülow**, Geschichte Deutschlands von 1806-1830. (Zugleich als Fortsetzung von Pfisters Geschichte der Deutschen). Hamburg 1842. 8.
- Character-Liste ved examen artium ved Soroe Academie, afholdt Aar 1842 den 11de Julii og følgende Dage. Fol.
- M. Tulli Ciceronis** de officiis libri tres. Ed. *Carolus Beier*. Lipsiæ 1820-1821. 8.
- Marcus Tullius Cicero's** sämmtliche Reden. Kritisch berichtet und erläutert von *Reinhold Klotz*. Ister-3ter Band. Leipzig 1835-1839. 8.
- Corpus scriptorum historiae Byzantinae. Ed. consilio *B. G. Niebuhr*i. II Voll. (*Georgius Codinus*. *Laonicus Chalcocondylas*). Bonnæ 1813. 8.
- Fr. Creuzer**, Das akademische Studium des Alterthums. Heidelberg 1807. 8.
- Jo. Aug. Ernesti** opusculorum oratoriorum novum volumen. Lipsiæ 1791. 8.
- Th. S. Erslew**, Almindeligt Forfatter-Lexicon for Kongeriget Danmark med tilhørende Bilande fra 1814 til 1840. 3die og 4de Hefte. Kbhavn 1842-1843. 8.
- S. J. J. Estrup**, Om Livsfæste i Danmark. Et Bidrag til Rets-historie og Agerdyrkningspolitik. Kbhavn 1842. 8. (Givet af Forfatteren).
- Examen artium extraordinarium i December 1842. Fol.
- Forelæsninger ved Kjøbenhavns Universitet og den polytechniske Læ-reanstalt i Wintersemesteret 184 $\frac{2}{3}$. — Samme for Sommersemesteret 1843. Kbhavn 1842-1843. 4.
- Forlagscatalog, almindeligt Danff-Norff. Udgivet af Forlagsfore-ningen i Kjøbenhavn. Kbhavn 1841. 8.
- Forlagscatalog, almindeligt Danff, for Aarene 1841 og 1842. Udg. af Forlagsf. i Kbh. Kbhavn 1843. 8.
- G. Gesenii** Thesaurus philologicus criticus linguæ Hebrææ et Chal-dææ veteris testamenti. Tom. III. fascic. I. Editio altera. Lipsiæ 1812. 4.
- Gronlands historiske Mindesmærker, udgivne af det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab. Iste og 2det Bd. Kbhavn 1838. 8.
- J. Grønlund**, Skolecefterretninger fra Kolding lærde Skole for Skoleaaret 1841-42. Odense 1842. 8. (Program).

- Ferdinandi Handii Tursellinus sive de particulis Latinis commentarii.* Vol. I-III. Lipsiæ 1829-1836. 8.
- Jo. G. Heineccii Antiquitatum Romanarum syntagma secundum ordinem institutionum Justiniani digestum.* Ed. C. G. Haubold. Francof. ad Moen. 1822. 8
- Th. Seramb,** Kort Udsigt over det romerske Keiserdømmes Tid fra Aar 30 a. Chr. til 476 p. Chr. (Med tilføiede Efterretninger om Frederiksberg lærde Skole for Skoleaaret 1ste October 1841-1ste October 1842 af Rector Dr. Flemmer). Kbhavn 1842. 8. (Program).
- C. G. Heynii Opuscula academica.* Vol. I-VI. Gottingæ 1785-1812. 8.
- Q. Horatii Flacci Opera.* Illustravit C. G. Mitscherlich. Tom. I & II. Lipsiæ 1800. 8.
- J. E. Sundrup,** Real-Lexicon over de Homeriske Digte. 1ste Hefte. (Med tilføiede Efterretninger om Randers lærde Skole for Skoleaaret 1ste Octbr. 1841 - 30te Septbr. 1842 af Rector B. Borgen). Randers 1842. 8. (Program).
- J. E. Sundrup,** Skole-Calendar, indeholdende historisk-statistiske Efterretninger om de lærde Skoler i Danmark, fornemlig i Aaret fra 1ste Octbr. 1841 til 30te Septbr. 1842. Randers 1843. 8.
- J. Zübner,** Guldständig Geographie. Oversat. 3 Dele. Kbhavn 1743-1745. 8.
- Indbydelses-Skrift til den offentlige Examen i Rønne lærde Skole i September 1842.** (I. Om Philosophiens Grundproblem af Adjunct L. T. J. Kavn. II. Fortsatte Skole-Efterretninger af Rector Bohr). Rønne 1842. 8.
- Indbydelses-Skrift til den offentlige Examen paa Aalborg Kathedralskole i August 1842.** (I. Popular Lærebog i den almindelige Naturlære, 1ste Bb. 1ste Afd., af Adjunct C. S. Biering. II. Efterretninger om Aalborg Kathedralskole i Aaret fra 1 Juli 1841 til 30 Juni 1842 af Rector Prof. Tauber). Aalborg 1842. 8.
- Index lectionum in universitate regia Hauniensi per semestre hibernum a. 1812 habendarum. — Index lect. in univ. reg. Haun. per sem. æstiv. a. 1813 habend.** Hauniæ 1812-1813. 4.
- C. F. Ingerslev,** Indbydelses-Skrift til den offentlige Examen i Viborg Kathedralskole den 17de-23de September 1842. (I. Prøve af en Latinff-Dansff Ordbog. II. Bemærkninger i Anl. af et Par Bedømmelser af nogle i Forf.'s Skrift om det lærde Skolevæsen yttrede Meninger. III. Efterretninger om Viborg Kathedralskole i Skoleaaret 1841-1842.) Viborg 1842. 8.
- J. Jürs und G. F. F. Kung,** Deutsche Dichter von Klopstock bis auf die neueste Zeit. Eine Musterammlung deutscher Gedichte. Kopenh. 1843. 8.

- (Kalkar, K. Sidt, N. Crone), Om Latinunderviisningen i Odense Cathedral-skole. (Med tilføiede Skolefesterretninger for Skoleaaret fra 1 Octbr. 1841 til 1 Octbr. 1842 af Rector Prof. Sætorph). Odense 1842. 8. (Program).
- Kjøbenhavns Universitets Priisopgaver for Aaret 1842-43. 4.
- S. Krøyer, Naturhistorisk Tidsskrift. 4de Bd. 1ste-5te Hefte. Kbhavn 1842-1843. 8.
- Fr. Lange, Pronominet, Fragment af en almindelig Grammatik, tilligemed Skolefesterretninger (om Bordingborg lærde Skole) for Aaret 1841-42. Kbhavn 1842. 8. (Program).
- Lister over de i Aaret 1812 til Kjøbenhavns Universitet dimitterede Studerende, der have bestaaet Examen artium, med de dem ved denne Examen tildeelte Characterer. Fol.
- Liste over de i Aaret 1811 til Universitetet dimitterede Studerende, som i Aaret 1812 have bestaaet anden Examen, med de dem ved denne Examen tildeelte Special- og Hovedcharacterer. Fol.
- J. J. Lund, Tabeller for Beregning af de til Logarithmer svarende Tal, og omvendt. (Med tilføiede Skolefesterretninger om Metropolitanskolen for Skoleaaret 1841-1842 af Rector Prof. Nissen). Kbhavn 1842. 8. (Program).
- Jo. Nicolai Madvigii Opuscula academica altera. Ab ipso collecta, emendata, aucta. Hauniæ 1812. 8.
- J. N. Madvig, Om Sprogets Væsen, Udvikling og Liv. Første Stykke. Kbhavn 1842. 4. (Program).
- J. Graf Mailáth, Geschichte des österreichischen Kaiserstaates. 3tter Band. Hamburg 1842. 8.
- A. L. Millin, Mythologische Gallerie. Uebersetzt und mit den 190 Original-Kupferblättern der französischen Ausgabe begleitet. 2 Theile. Berlin und Stettin 1820. 8.
- C. Molbech, Historisk Tidsskrift, udgivet af den danske historiske Forening. 4de Bd. 1ste Hefte. Kbhavn 1843. 8.
- D. G. Morhofii Polyhistor literarius, philosophicus et practicus. Editio tertia. II Voll. Lubecæ 1732. 4.
- C. Æ. Mundt, De accuratione, qua possit quantitas per tabulas determinari. Hauniæ 1812. 4.
- M. Antonii Mureti Opera omnia. Ed. C. H. Frotcher. Vol. III. (Variar. lection. libri XIX et observat. iuris liber singul. recogn. G. Aenoth. Koch). Lipsiæ 1811. 8.
- Müller, Efterretninger om Horsens lærde Skole for Skoleaaret 1841-1842. Med indstrøede Bemærkninger. Horsens 1842. 8. (Program).
- C. Paludan-Müller, For Literatur og Kritik. Et Fjerdingaarskrift, udgivet af Høns Stifts lærere Selskab. 1ste Bd. 1ste og 2det Hefte. Odense 1843. 8.

- J. P. Mynster*, De momentis chronologicis in vita Jesu Christi disquisitio. Hauniæ 1813. 4.
- G. Moller*, De quæstione, quousque liceat et oporteat operationem instituere chirurgicam. Hauniæ 1812. 4. (Program).
- K. C. Nielsen*, Indbydelseskrift til den offentlige Examen i den videnskabelige Realskole i Aarhus den 13-19de Mai 1843, indeholdende Efterretninger om Skolen for Aaret 1842 og 1843. Aarhus 1843. 8.
- P. Ovidii Nasonis Metamorphoseon libri XV.* Mit kritischen und erläuternden Anmerkungen von *E. C. C. Bach*. 2 Bände. Hannover 1831-1836. 8.
- Phædri fabularum Aesopiarum libri V.* Cum comment. perpet. ed *J. G. S. Schwabe*. II Voll. Brunsvigæ 1806. 8.
- Pindari carmina cum deperditorum fragmentis selectis, ex recens. Boeckhii comment. perpet. illustravit L. Dissenius.* Sect. I-II. Gothæ et Erfordiæ 1830. 8.
- Platonis opera omnia.* Recens. et commentariis instruxit *Godofr. Stallbaum*. Vol. VIII Sect. I & II, Vol. IX Sect. I & II. Gothæ (& Erfordiæ) 1839-1812. 8.
- M. Accii Plauti comoediæ ac deperditarum fragmenta.* Ed. *B. F. Schmieder*. Gottingæ 1804. 8.
- Plautus* ved *J. Sægh Guldberg*. 1ste Deel. Kbhavn 1812. 8. (De 3 sidste Dele havde i Forveien).
- M. Fabii Quintiliani de institutione oratoria libri duodecim.* Recens. et annotat. explanavit *G. L. Spalding*. Vol. I-IV. Lipsiæ 1798-1816. Vol. V cur. *C. T. Zumptius*. Lipsiæ 1829. 8.
- J. v. Raumer*, Geschichte der Hohenstaufen und ihrer Zeit. 19te-24ste Lieferung. Leipzig 1842. 8.
- Regnskabs-Oversigt for Aaret 1841 over samtlige Stats-Indtægter og Udgifter o. s. v. Kbhavn 1843. 4.
- L. P. Rosendahl*, Indbydelseskrift til den offentlige Examen i Nykjøbing Cathedralskole 1842. (I. Om Nykjøbing Skoles Belgjørere. II. Skoleefterretninger). Nykjøbing 1842. 8.
- Thomæ Ruddimanni institutiones grammaticæ Latinæ.* Curavit *G. Stallbaum*. II Partes. Lipsiæ 1823. 8.
- Davidis Ruhnkensii opuscula oratoria, philologica, critica.* Lugd. Batav. 1807. 8.
- F. E. Schiern*, Origines et migrationes Cimbrorum. Hauniæ 1812. 8.
- J. C. Schiodte*, Genera og Species af Danmarks Eleutherata. 1ste Bd. Med 25 Kobbertavler. Kbhavn 1841. 8.
- J. J. Schouw* og *D. J. Eschricht*, Afbildninger af Dyr og Planter efter Dictionnaire des sciences naturelles. 8de-10de Hæfte. Kbhavn 1841-1843. 8.
- Scripta historica Islandorum de rebus gestis veterum borealium,

latine reddita et apparatu critico instructa, curante societate regia antiquariorum septentrionalium. Vol. I-X. Hauniæ 1828-1811. 8.

- (*G. Seebode*), *J. C. Jahn* und *R. Klotz*, Neue Jahrbücher für Philologie und Pædagogik. 35ster Band 2tes Heft - 38ster Band - 3ttes Heft. Leipzig 1812-1813. 8. — Neue Jahrbücher u. s. w. 8ter Supplementband 2tes Heft - 9ter Supplementb. Istes u. 2tes Heft. Leipzig 1812-1813. 8.
- S. P. Selmer*, Kjøbenhavns Universitets Årbog for 1841. Kbhavn 1842. 8. (Hermed Sageregister til Kbh. Univ. Årb. for 1837-1840).
- S. P. Selmer*, Kjøbenhavns Universitets Årbog for 1842. Kbhavn 1843. 8.
- J. Sneedorff*, Samlede Skrifter. 6 Bind. Kbhavn 1794-1798. 8.
- J. J. S. Steenstrup*, Om Forplantning og Udvikling gjennem vevlende Generationsrækker, en særegen Form for Opfostringen i de lavere Dyrklasser. Kbhavn 1812. 1. (Program).
- H. Stephani* thesaurus Græcæ linguæ. Edd. *C. B. Hase*, *G. & L. Dindorfi*. Vol. V. fascis. 2. Vol. VI. fascic. 1 & 2. Parisiis. Fol.
- Sögur, Islendinga. Eptir gömlum handritum útgefmar at tilhlutun hins konungliga Norræna fornfræða félags. I-II B. Kaupmannahöfn 1829. 8.
- Zabelværk, statistisk, 6te Hefte. Kbhavn 1842. Tverfol.
- P. Terentii* comoediæ sex. Post *Westerhovia* edi curavit *G. Stallbaum*. VI Voll. Lipsiæ 1830-1831. 8.
- H. Thiers*, Den franske Revolutionens Historie. Oversat efter den 15de Originaludgave af *J. C. Rosen*. 7de-17de Hefte. Ryksbøying 1842-1843. 8.
- Tidskrift, nordisk, for Oldkyndighed, udgivet af det Kongelige Nordiske Oldskriftselskab. 1ste-3die Bd. Kbhavn 1832-1836. 8.
- J. P. Trap*, Kongelig Dansk Hof- og Stats-Calender for Året 1843. Kbhavn 1843. 8.
- Horatius Tursellinus* de particulis Latinæ orationis. Ed. *J. C. Schwartz*. Lipsiæ 1731. 8.
- M. Terentii Varronis* de lingua Latina librorum quæ supersunt. Emendata et annotata a *Car. Odof. Muellero*. Lipsiæ 1833. 8.
- J. C. Weis*, de anatomia pathologica pedis equini et vari. Arhusii 1812. 8.
- C. E. F. Weyse*, Choral- og Melodier til den evangeliske kristelige Psalmebog, harmonisk bearbejdede. Kbhavn 1839. Tverfol.
- K. F. Wiborg*, Fremstilling af Nordens Mythologie. Kbhavn 1843. 8.
- F. A. Wolff* Prolegomena ad Homerum. Vol. I. Halis Sax. 1795. 8.
- J. N. Wolf*, Encyclopædie der Philologie. Herausgegeben von *S. M. Stockmann*. Leipzig 1831. 8.

D. Wytttenbach, vita Davidis Ruhnkenii. Lugd. Batav. et Amstelod. 1791. 8.

W. Zytphen, Tideus Strøm. (3 Plader).

Disciplenes Moersklabsbibliothek, der bestyres af Adjunct Hundrup, og for Diebliffet tæller henved 300 Bind, er i indeværende Skoleaar bleven forøget med følgende Bøger:

*Denham, Clapperton und Dudney, Reisen und Entdeckungen im nördlichen und mittlern Asien. — *J. F. Schouw, Oplysende Anmærkninger til Ossens physisk-geographiske Kort over Danmark. — *N. M. Petersen, Hans Egedes Levnet. *Dr. Martin Luthers Levnet. — *P. Pedersen, Tycho Brahes Levnet. — *N. Fibiger, Historisk Læsebog for Bøndestanden. — *F. Fabricius, Samling af fædrelandshistoriske Digte. — *Hebels udvalgte Fortællinger, oversatte af T. Ugreen-Ussing. — *B. Borgens Digte. — C. Bernhard, Gamle Minder, 1-2 D. — B. S. Ingemann, Erik Menveds Barndom; Kong Erik og de Fredløse. — Danmarks Folkesagn, samlede af J. M. Thiele, 1-2 D. — P. P., Peder Tordenstjold, 1-2 D. — Barginet, Grenaderen fra Elba, 1-2 D. — C. Pichler, Agathokles, 1-3 D. — Cooper, Colonisterne, 1-2 D. — H. Smidt, Glückstadts Beleiring. — Bartholomæusnatten, 1-3 D. — N. Fromlitz, De 400 fra Nforzheim. — James, Philip Augustus, 1-2 D.; Herren af den gamle Skole, 1-2 D.; Henrik af Guise, 1-3 D.; Hugonotten, 1-2 D.; Michelieu, 1-2 D.; Henry Masterton, 1-3 D.; Maria af Burgund, 1-3 D. — Laurent, Keiser Napoleons Historie, 1-2 D. — Skuespil: Ingemann, Samlede dramatiske Digte, 1-3 D. — Dehlenschläger, Dina. — *J. Ewald, Harlequin Patriot. — *C. H. Pram, Drømmeren. — *Don Juan af Østerrig; *Paul Clifford; *Eufens Mand; *Et ungt Wegtepars Huushold-

ning; * Brodrene Philibert; * Tre Maaneder efter Brylluppet; * En Bryllupsdags Fataliteter; * Gevinsten i Classelotteriet. — Fortsættelsen af Riise's Bibliothek for Ungdommen og Monraths Magasin for Natur og Menneſtefundskab.

De med * betegnede Bøger ere ſjænkede Bibliotheket, der med Taknemmelighed modtager ethvert passende Bidrag.

Indtægterne have været:

1842. Juli. Contingent af 37 Deeltagere . .	18 Rbd. 48 ſj.
Octbr. dito af 8 nye Deeltagere . .	4 — = -
1843. Januar. dito af 45 Deeltagere . .	22 — 48 -
	<hr/>
	45 Rbd. = ſj.

Udgifterne have været:

Forrige Aars Underbalance	1 Rbd. 40 ſj.
Boghandler J. F. Smith i Jan. 1843 . .	6 — 40 -
- - i Juli - . .	4 — 8 -
- N. Schmidt	22 — 32 -
- Salomon i Jan. 1843	3 — 40 -
For Bøger kjøbte underhaanden	3 — 64 -
Bogbinder Lerche for 1842	9 — 16 -
- - i Juni 1843	2 — 26 -
	<hr/>
	52 Rbd. 74 ſj.

Underbalancen dækkes af det løbende Halvaars Contingent, der endnu ikke er opkrævet.

Da Skolen hidtil ikkun har havt et Antal af 4 Classer, og denne Indskrænkning, især under den Frequent's, som den i de senere Aar har været saa heldig at vedligeholde, ikke har kunnet andet end øve en meget betænkkelig Indflydelse paa Underviisningen, fornemmeligen i de lavere Classer, som i flere vigtige Lærefag have maattet deles i to Partier, har det, ifølge Indstilling herfra, af den kongelige Di-

rection gjentagne Gange været taget under Overveielse, hvorledes den anførte Ulempe kunde forebygges. Men det har hidtil, hverken ved en paatænkt Tilbygning paa Skolens Grund, som hertil mangler det tilbørlige Areal, eller ved Erhvervelse af en ny Skolebygning, til hvilken de fornødne betydelige Midler endnu savnes, været muligt at tilveiebringe for Skolen den med dens Lærø overeensstemmende Udvidelse. Som en Følge heraf, og for at den meest paatrængende Nødvendighed kunde tilfredsstilles, indgik jeg under 21de Juli d. A. til den kongelige Direction med Andragende om, at der i Betragtning af ovenfor omhandlede Forhold og Omstændigheder, maatte, indtil bedre Udsigter i denne Henseende aabnede sig, i Skolens Bibliothekværelse oprettes en interimistisk Hjelpeklasse, ved hvilken det kunde blive muligt at dele den latinske Underviisning i 1ste og, for nogle enkelte Timer, i 2den Klasse, samt Underviisningen i Græsk og Mathematik i 2den og i Hebraisk i 3die Klasse, hvilken Foranstaltning vilde medføre Nødvendigheden af, deels at en Lærer mere ansattes, som omtrent vilde erholde det for en Adjunct sædvanlige Timeantal, deels at en, skjøndt ikke meget indgribende, Forandring i Fagfordelingen blev foretaget. Efterat den kongelige Direction i Skrivelse af 5te August har givet sit Samtykke til Indførelse af den foreslaaede Foranstaltning, og jeg derefter endvidere under 16de næstefter har til Directionens Approbation indgivet Forslag til den fornødne Forandring i Fag- og Timefordelingen for det tilstundende nye Skoleaar, vil Skolen saaledes fra nu af kunne fortsætte sin Virksomhed under Vilkaar, der ere langt gunstigere for vore Bestræbelser, medens vi heller ikke opgive Haabet om, saa snart som muligt, at see den her omhandlede interimistiske, dog i flere Henseender ubequemte, Indretning afløst af en endnu fuldkomnere og bedre Tilstand.

Tale ved Translocationen, Mandagen den 3de October 1842.

Ikke alene paa dette Sted, men næsten overalt indenfor vort Fædrelands Grændser, hvor Læreanstalter ere aabnede for Ungdommens videnskabelige Dannelse, have disse Dage været anvendte til at udføre en Gjerning, der saaledes har for sig paa samme Maade skal vende tilbage, og efter hvis Fuldbordelse vi hvergang have affluttet en Deel af det Arbejde, der skal være Gjenstand for vor Virksomhed. Vi have stedet de Unge for os, paa det at de skulde aflægge Meget for deres Gjerning i det forsvundne Har; forstandige Medborgere, der erkjende Betydningen af en fri og ædel Dannelse, have taget Plads iblandt os, for at overvære den alvorlige Kundskabsprøve, og saavel her som paa hine Steder have de været Vidne til, hvorledes Ungdommens Bestræbelser have aabenbaret sig i Frugter, der maatte være styrkende og oplivende for det Haab, de saa gjerne vilde nære, men ogsaa i saadanne, der tilkjendegave, at den udstroede Sæd endnu ei havde fundet sin velbearbejdede Jordbund. Vi kunne nemlig ikke sige, at denne Erfaring indskrænker sig til dette eller hint enkelte Sted; men vi vide det, at, hvorsomhelst der arbejdes blandt Ungdommen i Underviisningens og Opdragelsens Tjeneste, der frembyder Høsten overalt den samme velværende Etikkelse, der blive vore Fordringer paa samme Maade tilfredsstillende eller upaaagtede, vore Forventninger paa samme Maade opfyldte eller stoffede. Thi vel er det sandt, at vi ikke overalt, hvor der læres og undervises, gjenfinde een og den samme Tingenes Orden; thi det er her som i Livets øvrige Forhold, at forskjellige Grundsætninger gjøre sig gjeldende og virke ad forskjellige Veie til det foresatte Maal; og om det end kunde tænkes, at alle de, der arbeide trindt omkring, i de mindre som i de større Læreanstalter, vare gjennemtrængte af een og samme Nætsindighedens og Selvbevidsthedens og den klare Overbeviisnings Mand, da

maatte denne dog paa hvert Sted forkynde sig anderledes, eller den maatte ligesom udpræge sig i sit eiendommelige og særegne Billede. Men ikke desto mindre ere vi dog Alle paa mange Maader de samme Vilkaar undergivne; der ere visse nødvendige Grundbetingelser for vore Bestræbelsers heldige Fremgang, hvilke overalt maae være de samme; der ere visse Hindringer, hvilke vi her som hist have at overvinde, og, hvor somhelst vi end bygge paa Skolen, er der Noget, som overalt maa være tilstede eller fortrænges: thi overalt er det Pligt for os, som undervise, at tilegne os Duellighed til vor Gjerning og udføre den med Nidjærhed, og paa intet Sted vil denne kunne lykkes, uden at sluttige og sædelige Disciple yde os den Hjælp og Opmuntring, som vi behøve. Jeg har til en anden Tid paa dette Sted talet om, hvad vi, Ungdommens Lærere, bør agte paa, for at der kan være Held og Lykke med Arbeidet i Skolen, og jeg skal derfor ikke atter gjøre dette Anliggende til Gjenstand for et særregent Foredrag; men idet jeg nu henledede Opmærksomheden paa nogle af de Betingelser, som vi ingensteds og ingeninde kunne undvære, hvis Arbeidet i Skolen ei skal werde frugtesløst, nævnedes jeg ogsaa den Tids, som den gode og retsindige Discipel gjerne udviser. Lader os i dette Dieblit dvæle ved denne; og da vi jo Alle, naar et Skoleaar atter er tilbagelagt, og vi atter, om Gud vil, skulle samles her med hverandre i samme Anledning, maatte ønske at kunne glæde os ved et velanvendt og frugtbart Aar, ville vi nu, elskede Disciple! oplive den gode Bestlutning hos os ved at fornye en Betragtning, som ikke kan være Eder fremmed, men til hvilken det dog er tjenligt saavel for den Ældre som den yngre stundom at komme tilbage, idet vi nemlig vilde tale om den Løn, som Tiden har.

Du er sluttig, naar Du anvender Din Omhu og udeelte Opmærksomhed paa at frembringe det, der i Sandhed er godt og agtverdig, og saaledes kan ogsaa det Arbeide, Du udfører ved Dine Hænders Gjæringer, være et Tidsens Værk.

Her tale vi imidlertid nærmest om den værdige Anvendelse af Din Sjæls Evner, og saa sandt som Manden er evig, men Legemet forkrænkeligt, saa sandt skal den Fliid, Du udbiiser i Mandens Tjeneste, ei have sin Løn bort, men den skal forkynde sig i Frugter, som ere Dig til Velsignelse. Jeg nævner det da først som en Fliidens Løn, at den styrker Din Sjæls Kræfter, saaledes at de formaae i altid rigeligere Fylde at tilføre Dig den grundige Kundskab og udruste Dig med den Dygtighed, der engang skal betegne Dig som den nyttige Borger i Samfundet. Thi lad mig i Tanken besøge Dig, Du unge flittige Arbejder her i vor Kreds, og naar jeg da udsiger, hvad jeg ligesom en skjult Jagttager bemærkede, idet jeg fulgte Dig paa Din Vei, da skal Du sande, at det virkelig skete Dig saaledes som jeg blev det vaer. Jeg saae, hvorledes alvorlige Tanker fyldte det barnlige Sind, da Du første Gang vandrede med Bogen i Haanden hen til Skolen. Vel begreb Du endnu ikke tilfulde det Maal, til hvilket Du her skulde føres, eller hvad der i Marenes Løb her skulde udvikle sig; men Du forstod dog, at dette Sted var et Hjem for Orden og Arbeidsomhed, at Dine Læreres Formaning maatte være Dig hellig, deres Underviisning være Dig vigtig, og saaledes vender endnu Barndommens Grindring tilbage til Mange af os Ældre og minder os om, hvorledes vor første Skoledag berørte det unge Gemyt med en besynderlig Følelse af Glæde, blandet med stille Estertanke. Hvad den lille Arbejder forsøgte, lykkedes den gode Villie; men da kom de følgende Aar med altid flere og strengere Fordringer; da skulde Forestillinger dannes, som hidtil havde været Dig ubekjendte eller dunkle; Underviisningens mangfoldigere og vanskeligere Indhold skulde fattes og forbindes, og ad den strengere Begrebens Vei skulde den videnstabelige Sands finde Indgang hos Dig og udvikles til en stedse klarere og sikkrere Erkjendelse. Da var det, at Denne og Hiin blandt dem, der

skulde have fortsat Veien ved Din Side, traadte ud af den hæderlige Kamp, som de meente at være dem for svær, og mangen en Gang hændte det Dig selv, at Du mismodig forlod os, naar Du maatte beklage, at Dit Held ei svarede til Din Stræben; men Du vedblev dog uforsvunden det begyndte Værk, og gjennem vedholdende Strid og Meie begyndte Lyset at arbejde sig frem i Din Forstand, saa at Det, der forhen var dunkelt, nu fremtraaade tydeligt for Din Bevidsthed, og at den forhen svagere Evne, prøvet ved trofast Flid, nu var istand til at bortrydde de Hindringer og overvinde de Vanskeligheder, som den hidtil ei havde formaaet at bekæmpe. Thi ligesom Kraften styrkes hos den flittige Arbejder, der begynder i den tidlige Morgenstund at sroe Steen til Steen, saa at Bygningen hvergang hoimer sig mere i Aftenrøden, saaledes byggede ogsaa Du stedse videre; og medens Hine bleve tilbage, fordi de meente at trættes ved det besværlige Arbeide, havde Du imidlertid rundet den Erkjendelse, at det just er det anstrengende Arbeide, der skal øve og udvide Kraften, og at just den, der træet efter Dagens flittige Gjerning søger hen til sin Hvile, staaer op og vender tilbage til sit Arbeide med fornyet Kraft. Men engang skal Du forlade Din Ungdoms Veiledere og træde ud i Livets store Skole, hvor Fruugterne af Din Flid skulle kjendes i en videre Kreds; thi der kommer en Aften, da den ældre Arbejder for sidste Gang gaaer hen til sin Hvile, og de mange Bestillinger kalde efterhaanden de Jngre hen til gavnlig og selvstændig Virksomhed i Borgersamfundets Tjeneste. Da skal Veien til den hæderlige Plads ei beredes Dig ved det, de kalde ædel Byrd, eller ved timelig Overflod, eller ved Noget af Det, som Daarskaben priser, men ved den Kundskabs Fylde, Du har vidst at erhverve Dig, ved den Dygtighed, Du har stræbt at tilegne Dig. Det var ikke en Hverkomst fra berømmelige Forfædre, der lagde Dispestaven i Thomas Kingo's Haand, han, der engang som fattig Dreng havde staaet Veien i det simple

Bærksted, og Morten Vorup havde i den farvelige Koste styret Ploven gjennem Markens Fure, førend han nævnedes som en af de berømmeligste Mestere i den danske Skole. Thi sandeligen, det er ikke Embedet, der giver Manden sit Værd, men det er Mandens Dygtighed, der skal adle Embedet, idet han ikke søger en forfængelig Ære i dets Navn eller dets ydre Glæds, men derimod betragter det som et Kald fra Gud, saa at han vaager over dets Gjerning tidlig og silde, medens Fliiden og Trostaben vedblive som gode Mønder at udbrede Velsignelsen derover.

Men ligesom Fliiden kan siges at udgaae fra den faste Villies ædle Beslutning, hvis Len aabenbarer sig i en altid styrket og forøget Ævne og en stedse vorende Duellighed, saaledes virker den ogsaa med sin velgjerende Magt paa Din Følelse, eller, med andre Ord, den bidrager til at forædle Sindet. — Jeg har oftere erindret Eder om, unge Venner! at dersom Eders Virksomhed skal fortjene Navn af Fliid, da maa det, I søge at fremme, være noget Godt og Ædelt; men en omhyggelig Beskjæftigelse med det Gode kan ikke andet end efterlade sit milde og venlige Indtryk i det Sind, der har fordybet sig i dets Betragtning. Dette bekræfter sig nu sikkerlig overalt, hvorsomhelst en flittig Stræben viser sig, ogsaa i saadanne Livets Stillinger, hvor den ei nødvendig er betinget af, eller i og for sig skal føre til en højere aandelig Erkjendelse; men før at vi nu skulle blive staaende ved Det, der ligger os nærmest: hvilket er vel det Maal, der skal være sat for Eders Stræben, I, som dagligen besøge denne Bolig og tage Plads ved vor Side? Dog, mit Svar indeholdes allerede i mit Spørgsmaal; thi dette Sted er en Bolig for videnskabelig Dannelselse; de Aar, I her tilbringe, ere en Forberedelsens Tid, i hvilken Eders Bevidsthed mere og mere skal aabne sig for den Plan, den Sammenhæng og Orden, gjennem hvilken den Evige og Almægtige udtaler sine faderlige Hensigter, aabenbarer sin Visdoms og Godheds

urandsagelige Følge. Det er altsaa den frugtbareste og hvieste og meest forædlende Kundskab, Du saaledes skal føres indde; men det er ogsaa frugtbare Egne, gennem hvilke Du skal vandre, for at naae den. Vi behøve ikke at tale længe om den Kundskab, der her skal meddeles Dig om de christelige Troeslærdomme; thi Dette veed Du, og Dette maa Du allerede have tilegnet Dig som Din bedste og fuldeste Overbeviisning, at, naar Du sluttigen randsager Guds Ord i den hellige Skrift, og gjerne sætter Dig ved Christi Fødder og lutter til hans Ord, og begjærligen øser af den Kilde, fra hvilken Retfærdigheden og Kjærligheden og Sandheden udstremmer, da arbejder Du paa et Helliggjørelsens Værk i Dit Sind, og da kommer Guds Billede altid renere og klarere tilsvne derinde. Men ogsaa paa de andre Veie, ad hvilke Du skal føres hen mod Din Vandrings Maal, vil den Allgode give Vidnesbyrd om sig, naar Du ret vil søge at finde ham, naar Du vil aabne Dit Øie for hans Blik, Dit Øre for hans Røst, Din hele Sjæl for hans herlige Aabenbarrelse. Her skulle Verdens Karbøger opslaaes for Dig, og fra de ældste eenfoldige, men hellige Sagn skal Du følge Begivenhedernes Gang gennem Slægternes Række. Nu ere de gamle Slægter trindt omkring paa Jordens Kreds, med alle deres Forætter, med al deres Synd og al deres Fortjeneste, gangne til Hvile, og de tause Grave have lukket sig over dem, og Veien, som gaar hen over de Steder, hvor de engang boede og byggede og færdedes, er ofte dunkel eller sporløs, eller den slynger sig gennem mangfoldige forviklede Gange, som det ei synes muligt at trænge igjennem. Men naar Du nu vil agte paa de gamle Fortællinger, der bevaredes os gennem Tidernes Løb, naar Du vil være opmærksom, medens Fortiden taler til Dig gennem sine Mindesmærker, da ville de dunkle Stier opklares, og Din Synskreds vil udvide sig over det Liv, der rørte sig i de henfarne Dage, og ligesom Du i de enkelte Begivenheder vil finde ly-

sende Exempler til Efterligning blandt dem, der ligesom vare udkaarne til Forsynets Medslæber, saaledes vil Du i det Hele og Store altid tydeligere erkjende, hvorledes Alting styres til at fuldkomme den guddommelige Wiisdoms og Kjærligheds Beslutninger. — Men saavel de gamle som de nye Slægter skulle tale til Dig i deres eget Sprog, og medens Du elsker og pleier det dyrebare Modersmaal, til hvis Toner Barnet dysseades i det første, sorgløse Blund, skal Du ogsaa veiledes til at forstaae den Tale, som fra fjerne Tider eller fjerne Folkeskærd lyder Dig imøde. Og medens Du nu saaledes ligesom drager med os hen igjennem de fremmede Lande, da skal det ikke blot være en Tilfredsstillelse for Din Forstand at kunne fortolke det fremmede Tungemaal, men det skal tillige være velgjørende for Din Følelse, ogsaa her at opdage Spor af den usynlige Styrrers kjærlige Plan, der lagde Ordet paa Menneskets Læber, saa at det tonede derfra med Kraft og Ynde, og at Tanken i skjont-besømte og velklingende Former tiltalte den opmærksomme Sands. Vi kunde let udføre denne Betragtning videre, men det vil allerede være Dig klart, at medens Du saaledes med stadig, utrættelig og forskende Flid vandrer frem paa Veien, da nærmer Du Dig stedse mere til Erkjendelsen af den store Tingenes Sammenhæng og Orden, og til Bevidsthed om den Kraft, der forundtes Dig til, om end ufuldkomment, at blive den vaer; men en saadan Bestuen af den Høiestes Wiisdom og Kjærlighed vækker Tak og Beundring, og et Liv, der leves i Kraftens Mand, i Tak og Tilbedelse, er i Sandhed et ædelt Liv; og derfor sagde vi, at Fliden, naar den fører os hen til alt Dette, ogsaa har den Løn, at den forædler Sindet.

Nær ved denne ligger en anden Løn, og Fliden har en Gave i sit Skjød, som Mange forgjæves stræbe at vinde, men som vi Alle ønske at blive deelagtige i; thi den bereder os Sindsero og Tilfredshed. Enhver redelig Arbejder kjender de Dieblifte, da Dagens Gjærning er fuld-

endt, og han nu bar retmæssigt Krav paa den styrkende Hvile; han kjender de Dieblikke, da han lykkeligen har udført et meissommeligt Værk, og nu skuer tilbage paa sit Arbeide og paa de Timer, det kostede ham, fulde af Anstrængelse og Besværlighed. Hvilken No er der ikke i saadanne Dieblikke udbredt over hans hele Sind, hvilken Fred er der ikke i hans Samvittighed! Der, siger han, ligger det Arbeide fuldført, som Pliigten bød mig at begynde, som Fliden hjalp mig at fuldende; der, siger han, staaer det Værk, som skulde geraade mig til Ære, og Fliden gif som en venlig, trofast Ledfagerinde ved min Side, og hængte Krandsen paa den opførte Bygning; og han siger Dette, ikke stolt og ikke hormodig af egen Fortjeneste, men boiende sig ydmyg ned for Herrens Herre, fra hvem Kraften til den gode Gjerning var givet ham. Men hvilken Sindssro i saadan en Stund, og hvilken Fred i Samvittigheden! Gaa derfor ogsaa Du, vor unge Ven! saaledes hen til Din Pliigt, og udfør den med Trostab og Flid; da kommer Hjelpen nok fraoven, og Gud giver Dig sin Fred. Og lad mig dernæst atter her følge Dig paa Din Vej ind i Livets store Skole, derhen, hvor de Dage skulle komme, om hvilke et Menneske siger, at de behage ham ikke; thi der komme mangen en Gang Tider, i hvilke Guds Kjærlighed prøver os i Sorg og Bekymringer. Da vandre de atter hver ad sine Veie; thi i Fristelsens Time vil Troen saa ofte vikle og Haabet saa ofte slippe os —, og de forsvage i ørkesløs No, eller de kaste sig ind i Verdens forvirrede Larm, ret som om de meente, at den kunde døve Sindets Lidelse og Hjertets Angst, som om de haabede at finde Trostens Fylde der, hvor der er idel Forfærdelse og Tomhed. Du vil ikke spørge mig, om det er denne Vej, jeg i saadan en Stund vil anvise Dig; thi Du veed, hvorhen jeg vil føre Dig. Gaa til Din Gjerning, vil jeg sige; fordub Dig i Dit Arbeide; vær flittig i at varetage Det, som Din Svæsel eller Dit Em-

bede fordrer af Dig: da vil en mild og stille Hengivenhed i Guds Villie tage Bolig i Din Sjæl; da vil Belymningsens Taage efterhaanden vige, og en Trostens Engel vil svæve ned over Dig og besøge Dig med en Fred, som er over al Forstand. „Med reent og inderlig hengivent Sind er jeg dog stedse gaaet til mit Arbeid“; saaledes taler hos Digteren en miskjendt og sorgfuld Kunstner. Lader os alle gaae til vort Arbeide i samme Mand og med samme Sind, og Fliden skal ikke savne sin Belsignelse.

Lægget disse Ord paa Hjertet, elskede Unge! og naar vi nu om et Dieblil stilles ad, da gaaer til Eders Hjem, og tager Eder en stille Time til alvorlig Erindring af det, jeg her har talet. Det var for Eders Skyld, at jeg helst valgte en Betragtning af denne Art til Gjenstand for mit Foredrag, idet jeg ansaae den for egnet til at vække det gode Forsæt hos Eder og at styrke Eders Villie til at udføre det forestaaende Mars Gjerning saaledes, at den maa være Skolen og Eder selv til Gode og sand Tilfredsstillelse. Hverledes den sidst aflagte Prøve har svaret til vore Ønsker eller ikke, derom vil det Udfald af samme, som jeg nu skal meddele, afgive Vidnesbyrd.

(Examenscharaktererne oplæstes.)

Nogle af disse Unge have i det forløbne Aar, om end med forskjelligt Held, saa dog alle med en stadig, udmærket Flid varetaget deres Arbeide, og derved, ligesom ogsaa ved deres roesværdige Forhold, gjort sig værdige til fortrinlig Paastjonnelse. Vi benytte os af den Leilighed, der er denne Skole givne til aarlig Uddeling af Flidsbelemninger, idet vi for denne Gang til at modtage saadanne fremkalde følgende Disciple: af 4de Klasse: Hans Teilmann og Jens Christian Sondershausen; af 3die Klasse, hvis fleste Disciple i det afvigte Skoleaar have fortjent at være Gjenstand for deres Læreres særdeles Belvillie: Richard Theodor Höpf, Geert Marinus Holbek, Christian

Chrenfried Lund, Jørgen Christopher Hobe, Hans Holbek og Hans Christian Nielsen; af 2den Klasse: Masmus Lund. I 1ste Klasse have vi denne Gang ikke Anledning til at uddele nogen saadan Belønning, men vi nævne dog gjerne Disciplene Peter Severin Kjær, Johan Christian Jens Frederik Schönheyder og Sophus Frederik Julius Preetzmann, som dem, der i denne Klasse fornemmeligen have Krab paa et godt Vidnesbyrd.

Idet vi nu saaledes have overgivet Eder disse Gaver, da have vi derved villet tilljendegive, hvor meget vi agte og elske Eders Stræben; thi det er med Forsæt at jeg først paa dette Sted nævner Agtelse og Kjærlighed som en af Fliðens naturlige og visse Belønninger. Imidlertid vide vi, og I vide det med os, at der ogsaa blandt Eders Meddisciple ytrer sig mangen en ged og hæderlig Bestræbelse, hvilken vi saaledes efter Fortjeneste paastjonne. Derfor, kjæreste unge Venner! bærer disse Belønninger bort herfra med sømmelig Beskedenhed, og vedbliver at vaage over Eder selv, saa at den kraftige Villie, hvormed I have arbeidet, aldrig maa tabes, men stedse styrkes og forrages til stadig Fremgang i Alt, hvad der er Godt og Grefuldt.

(Her bekendtgjordes Omflytningen og Tilgangen af nye Disciple.

Slutteligen oplæstes Navnene paa samtlige Skolens Disciple.)

Og nu, Herre! ligesom vi opsende vor Tak til Dig for det Nav, som svandt, saaledes bede vi Dig, at Du vil velsigne vor Indgang til det, der nu skal begyndes. Lad Fliðens Mand boe herinde iblandt os ved Siden af Kjærlighedens Mand, saaledes at den unge Skragt maa gaae ud herfra, forberedt til at vandre i Sandhed og et christeligt Levnet. Velsign Kongen og Folket! Din Fred være med os Alle!

Den offentlige Examen
i Randers lærde Skole for Aaret 1843
foretages i følgende Orden:

Onsdagen den 13de September.

8-11. De tre øverste Classer latinſk Stil.	2-5. Samtlige Classer danſk Stil.
---	--------------------------------------

1ſte Løſeværelſe.

2det Løſeværelſe.

Torsdagen den 14de September.

8-12. IV Cl. Latin.	8-12. II Cl. Siſt. og Geogr.
2-6. IV Cl. Religion.	2-4. III Cl. Tydſk.
	4-6. III Cl. Franſk.

Fredagen den 15de September.

8-12. IV Cl. Mathematik.	8-11. III Cl. Religion.
2-5. IV Cl. Gebræiſk.	2-6. II Cl. Latin.

Lørdagen den 16de September.

8-11. IV Cl. Græſk.	8-11. I Cl. Religion.
2-5. IV Cl. Franſk.	2-5. III Cl. Mathematik.

Mandagen den 18de September.

10-12. Alle Classer Sang og Gymnaſtik.

Tirsdagen den 19de September.

8-12. IV Cl. Siſt. og Geogr.	8-12. II Cl. Religion.
2-5. IV Cl. Tydſk.	2-5. III Cl. Siſt. og Geogr.

Onsdagen den 20de September.

8-11. III Cl. Latin.	8-12. II Cl. Mathematik.
2-5. II Cl. Tydſk.	2-4. I Cl. Franſk.

Torsdagen den 21de September.

8-11. III Cl. Græſk.	8-11. I Cl. Siſt. og Geogr.
2-5. II Cl. Græſk.	2-4½. I Cl. Danſk.

Fredagen den 22de September.

8-11. I Cl. Latin.	8-11. III Cl. Gebræiſk.
2-5. II Cl. Franſk.	2-4. I Cl. Tydſk.

Løverdagen den 30te Septbr. om Formiddagen Kl. 9 prøves de til Optagelse i Skolen anmeldte Disciple. Mandagen den 2den October om Formiddagen Kl. 10 foretages Translocationen, og Tirsdagen den 3die October begynder Underviisningen for det nye Skoleaar.

Til at overvære den mundtlige Examen og Translocationen indbydes herved ærbødigt Disciplenes Fædre og Færesatte, samt andre Skolens og Videnskabernes Belyndere.

København lærde Skole den 1ste September 1813.

B. Vorgen.
